

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

1-2

LETO 2015
LETNIK LXXIV
ISSN 0350-4573

9. MEDNARODNI SEJEM LOVSTVA IN RIBIŠTVA

Zagledani v naravo!

17. - 19. 4. 2015, Gornja Radgona

NATURO

3. MEDNARODNI SEJEM AKTIVNOSTI IN ODDIHA V NARAVI

Povezani z naravo!

17. - 19. 4. 2015, Gornja Radgona

PRESS

Pomurski sejem d.d., Cesta na stadion 2, SI 9250 Gornja Radgona
T: +386 0 2 5642 100, F: +386 0 2 5642 160, press@pomurski-sejem.si, www.pomurski-sejem.si

SEJMA LOV IN NATURO, GORNJA RADGONA OD 17. DO 19. APRILA 2015

Sejem LOV vabi k sodelovanju!

Od 17. do 19. aprila 2015 bosta v Gornjo Radgono vabila 9. Mednarodni sejem lovstva in ribištva LOV ter 3. Mednarodni sejem aktivnosti in oddiha v naravi NATURO. Ponujala bosta obilico opreme za ribolov ter pisano paleto priložnosti in zamisli za zdravo druženje z naravo. Ribiška zveza Slovenije in druge vodilne stanovske naravovarstvene organizacije bodo s strokovnimi srečanji ter radoživim sejmskim dogajanjem dokazovale svojo skrb za ohranjanje biotske raznovrstnosti ter dejavno sožitje človeka z neokrnjenim naravnim okoljem.

Ribiška zveza Slovenije bo na razstavnem prostoru z osrednjim motom *Ohranimo domorodne ribje vrste* predstavljala delovanje krovne slovenske ribiške organizacije ter vanjo združenih 64 ribiških družin. Predstavila bo ribolovne revirje, namenjene ribičem in turistom, ter gospodarjenje ribiških družin z vodnim življem. Ob Ribiški zvezi Slovenije se bo s svojimi dejavnostmi predstavil tudi Zavod za ribištvo Slovenije.

Za bolj dinamično predstavitev ribištva bo Ribiška zveza Slovenije poskrbela z multivizijskim prostorom, kjer bodo predstavljali posnetke ribolova in naravovarstveno delo ribiških družin. V živo bo potekal prikaz vezanja vseh vrst umetnih muh z možnostjo učenja vseh zainteresiranih obiskovalcev. Predstavljen bo tudi kasting – metanje vab v cilj in daljavo z različnimi tehnikami za mladino in starejše.

Za otroke bodo posebej pripravili ribiški ilustratorski kotiček z likovnim natečajem in predstavitev aplikacije Ribiški kviz s praktičnimi nagradami za vse sodelujoče.

V okviru strokovnih razstav bodo predstavili Filatelistično razstavo Ribe na znamkah avtorja Toneta Petka in fotografsko razstavo Ribe v reki Muri avtorja Marijana Gabra.

Na tekmovalnem področju bodo opozorili na svetovno prvenstvo držav članic mednarodne ribiške federacije (CIPS-FIPS) v lovu rib s plovcem, ki bo 12. in 13. septembra 2015 na reki Savi pri Radečah.

Ribiči bodo predstavili tudi ribjo kulinariko s prikazom priprave in poskusno raznovrstnih ribjih jedi za vse obiskovalce.

Poudarek bo tudi na mednarodnem sodelovanju. Na stojnici bo kot gost sodeloval Hrvatski športno ribolovni savez, kjer bodo predstavljali hrvaške ribiške re-

virje s poudarkom na predstavitvi krapolova in muharskih revirjev Hrvaške. Obeležena bo tudi njihova 80. obletnica delovanja.

Za več informacij in sodelovanje je vsem zainteresiranim na voljo: Jana Dimec, projektni vodja sejma LOV, telefon 02/5642 108, e-pošta jana.dimec@pomurski-sejem.si, www.pomurski-sejem.si.

Za Pomurski sejem: Miran Mate

56,50 €
Velikosti od 41 do 48
INFORMACIJE IN NAROČILA:
tel. 031 389 010, info@beluga.si, www.beluga.si

TERMO ŠKORNJI

Izredno topli, lahki in povsem nepremočljivi škornji, ki segajo do kolena. Podplat je čvrst, preprečuje zdrse in nudi dober oprijem na spolzkih tleh, pa tudi na gladki skali in ledu. Škorenj je udoben in omogoča dolgotrajno hojo po različnem terenu, tudi po snegu in ledu.

Sestava škornja:

- OVČJA VOLNA
- EVIA MATERIAL Z MEHURČKI
- FILE
- TOPLOTNO IZOLACIJSKA POLIESTER

TAKO TOPLIH IN LAHKIH ŠKORNJEV SE NISTE IMELI!

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 2974.
Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil
1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134,
1000 Ljubljana.

Telefon:
uredništvo:
(01) 256 12 97
tajništvo:
(01) 256 12 94
041 738 849
telefaks:
(01) 256 12 95
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:
Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si
sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si
tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si
računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si
uredništvo glasila Ribič
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
odgovorni urednik:
Igor Holy

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik:
Jože Kuzma

Člani:
Miran Habe, Borut Jerše,
Robert Skrbinek, Jože Vrhunc

ČASOPISNI SVET:
predsednik:
dr. Tomo Korošec

Člana:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje:
Marjetka Šivic

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se
od glasila obračunava davek na dodano vrednost

Naklada: 11.100 izvodov

Priloga za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

Vsebina

SEJMI

Sejem lov vabi k sodelovanju!

Miran Mate 2

AKTUALNO

Netovariški odnosi in podtikanja so slaba popotnica

Častni odbor Etičnega kodeksa RZS 4

Največji delež mladih ribičev je v RD Litija

Nuša Božičnik 4

OHRANIMO NARAVO

Kje v Sloveniji še živijo genetsko čiste potočne pstrvi?

Aleš Snoj, Klavdija Bogataj, Jernej Bravničar in
Simona Sušnik Bajec 5

RIBIŠTVO

Pogledi sodobne družbe na športni ribolov

Prof. dr. Vlasta Jenčič, dr. vet. med. 10

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Ribiška bratovščina v Krakovem v Ljubljani

Dr. Romana Erhatic Širnik 12

JUBILEJI

Po poti tradicije pogumno v prihodnost

Jure Ušeničnik 13

Lendavski ribiči so praznovali

Štefan Hari 15

DOGODKI

Lovci in ribiči predstavili svoje delo

Igor Miličič 15

ČUDOVITI RIBIŠKI DNEVI

Prigrizki

Lenart Levičar Bahtijari 16

SVETOVNA PRVENSTVA

Soliden uspeh slovenskih tekmovalcev

Avust Prelog 19

Svetovni prvaki Goran Radović iz Srbije in

ekipa Nizozemske 20

Avust Prelog

DRŽAVNA PRVENSTVA

RD Pesnica - Sensas že tretjič zapored državna

prvakinja 21

Jože Šmejc

RIBIČI PIŠEJO

Petdeset zlatih let Conskega odbora Ljubljana

Jure Ušeničnik 25

Pobratenje RD Grosuplje in RD Zlatna Ribica iz

Sremske Mitrovice 26

Bogdan Kulić - Ležimirac

EN DAN Z RIBIČI

Sulčja vročica

Lenart Levičar Bahtijari 26

MUHARSKI KOTIČEK

Potezanka iz lesketajočega se šenila*

Nadica in Igor Stančev 30

NASVETI

Izbira prave lokacije in mikrolokacije

Krištof Cuderman 32

RIBIŠKA PRIPOVED

Kostanjeve pomladi

Jure Ušeničnik 35

OBVESTILO

Ponudba RD Tržič za nakup zaroda in mladice potočne

pstrvi za leto 2015 37

V SPOMIN

Anton Kelbl 37

RIBIČI KUHAJO

Pečena riba z gobovo omako in polento z zelišči

Borut Jerše 38

KAPITALNI ULOVI

Izberite si najuspešnejši dan za ribolov 39

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Prosimo vse dopisnike, ki svoje prispevke pišete na osebnih računalnikih, da jih, če je le mogoče, pošiljate po e-pošti glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si, originalni izpis prispevka pa z običajno pošto na naslov uredništva. Na isti naslov lahko pošljete tudi disketo s prispevkom in priloženim izpisom.

Prispevke za glasilo Ribič je treba poslati uredništvu trideset (30) dni pred izidom, nujna obvestila pa dvajset (20) dni pred izidom.

Poslanih prispevkov ne vračamo, razen na avtorjevo željo. Izvirnike hranimo 15 dni od objave v glasilu. Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Nenaročene prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo. Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča, skladno s programsko zasnovano.

Uredništvo

MNENJE ČASTNEGA ODBORA ETIČNEGA KODEKSA

Netovariški odnosi in podtikanja so slaba popotnica

Častni odbor Etičnega kodeksa pri RZS je 1. avgusta 2014 prejel v obravnavo in reševanje primer izjave ribiča, člana RD Brežice in registriranega reprezentanta v lovu krapov z obtežilnikom (LKO) o aktivnostih reprezentance in podkomisije LKO.

Omenjeni je po navedbah predsednika podkomisije LKO na spletni forum Športnega kluba kraparjev Slovenije javno in vsem vidno napisal naslednjo izjavo, ki jo povzemamo v celoti: »Lani je vodstvo šparalo, ko smo bli na konzervah, letos so pa dali mal majn v žep pa mal več za reprezentanco.«

Tekmovalna komisija RZS izjavo ocenjuje kot neresnično in zavajajočo, še posebno pa je ogorčena nad njeno javno objavo, s katero se po njihovem mnenju kleveta delo vodje reprezentance LKO in delo same podkomisije.

Ker je častni odbor Etičnega kodeksa dolžan seznaniti javnost o svojih odločitvah z objavo v glasilu Ribič, dajemo naslednje mnenje.

Častni odbor Etičnega kodeksa je ugotovil, da je izjava resnično objavljena na spletnem forumu kraparjev Slovenije in tako praktično dostopna vsem. Naj v uvodu navedemo, da je Etični kodeks slovenskih sladkovodnih ribičev odraz moralnih standardov slovenskih ribičev tudi v odnosu do drugih ribičev in njegovo nespoštovanje po-

meni moralni prestopki ribiča, za katerega je odgovoren pred drugimi ribiči. Avtor izjave je s tem kršil 3. alinejo 2. odstavka I. poglavja Etičnega kodeksa in 15. točko v poglavju IV. omenjenega kodeksa, ki navaja, citirano: »Ribiči med seboj komuniciramo strpno in si vsestransko pomagamo.« Prav tako je kršil 1. točko Etičnega kodeksa tekmovalcev v športnem ribolovu ki navaja, citirano: »Ribiči tekmovalci smo vzor obnašanja za ostale, predvsem pa mlade ribiče.«

Ker je častni odbor Etičnega kodeksa želel ugotoviti povod za tako izjavo, je skušal navezati stik z vpletenimi, predvsem s predsednikom podkomisije LKO in avtorjem izjave po elektronski pošti. Prvi se je takoj odzval na vprašanja častnega odbora, medtem ko se avtor izjave do danes ni. Častni odbor je želel posebej izvedeti vzroke in morebitne dokaze o upravičenosti take izjave. Glede na to, da avtor ni želel komunicirati s častnim odborom ali vsaj odgovoriti na katero od postavljenih vprašanj, častni odbor meni, da je bila izjava nepremišljena in neargu-

mentirana. Posebej je zaskrbljujoče, da se izjava javno objavi v času, ko si slovensko sladkovodno ribištvo prizadeva k enovitosti in utrjevanju prijateljskih odnosov med vsemi člani ribiške organizacije, saj je skozi desetletja dokazovalo kakovost z upravljanjem ribjega življa in je na podlagi minulega dela v vseh ribiških okoliših prevzelo koncesijo. Časi, ki prihajajo, zahtevajo še več strpnosti med ribiči, saj prav take stvari načenjajo jedro ribiških družin in je po končani koncesijski pogodbi vprašljivo, če bo vedno tako. Netovariški odnosi, povezani z prikazovanjem neresnic, podtikanjem, lažmi, ipd. so zelo slaba popotnica za nadaljnje delo ribiških družin.

Poleg moralne odgovornosti, ki jo avtor nosi do reprezentance LKO in krovne organizacije RZS, pa je podana tudi odgovornost v civilno-pravnem postopku, zato vsem, ki na kakršen koli način skušajo klevetati druge, svetujemo, da dobro premislijo o svojih dejanjih, posebno pa o posledicah, če so trditve neargumentirane.

Častni odbor Etičnega kodeksa RZS

NATEČAJ ZA NAJUSPEŠNEJŠO RIBIŠKO DRUŽINO PRI PRIDOBIVANJU MLADIH RIBIČEV

Največji delež mladih ribičev je v RD Litija

Komisija za delo z mladimi ribiči pri RZS je v letu 2014 razpisala Natečaj za najuspešnejšo ribiško družino pri včlanjevanju mladih ribičev. Tako smo želeli spodbuditi vodstva ribiških družin in njihove mentorje za številčnejše vključevanje mladih ribičev v naše vrste, saj že vrsto let ugotavljamo, da se članstvo stara, podmladka pa je premalo. Ob koncu leta 2014 smo razglasili pet najuspešnejših ribiških družin, ki so imele največji delež mladih ribičev. Mednje smo šli vse mlade ribiče, ki so v letu 2014 dopolnili osemnajst let in mlajše od te starosti. Upoštevali smo podatke iz ribiške evidence KLEN na dan 1. oktober 2014.

Na podlagi omenjenih uradnih podatkov imajo največji delež mladih ribičev naslednje ribiške družine:

Uvrstitev	Ribiška družina	Odstotek
1.	Litija	25,64
2.	Cerknica	23,20
3.	Visoko	19,17
4.	Ormož	17,92
5.	Črnomelj	17,64

Ob prvem srečanju s predsedniki ribiških družin v letu 2015 jim bomo podelili praktične nagrade.

Čeprav z razpisom nismo iskali absolutnega števila mladih članov v posamezni RD, smo se v komisiji odločili, da objavimo tudi te podatke. Največ mladih ribičev imajo naslednje ribiške družine:

1. Radgona – 66
2. Ormož – 55
3. Lendava – 48

4. Novo mesto – 33

4. Bled – 33

4. Vevče – 33

Vsem iskreno čestitam o željo, da tako nadaljujete. Vam in tudi drugim ribiškim družinam polagamo na srce, da motivirate mlade, da imate pozitiven odnos do dela z njimi, jim poklonite delček čara, ki vam ga daje ribolov. Mladi so naša prihodnost in pokazati jim moramo lepoto našega dela, ki se bo prenašala v naslednje generacije.

Vse ribiške družine, ki tokrat niste med imenovanimi, pa vabimo, da aktivno sodelujete na naslednjem natečaju, s katerim bomo iskali in nagradili tiste RD, ki boste v letu 2015 pridobile največ mladih ribičev.

Dober prijem in uspešno delo v letu 2015 vam želimo člani Komisije za delo z mladimi ribiči.

Nuša Božičnik

Kje v Sloveniji še živijo gensko čiste potočne postrvi?

Ogroženost domorodnih potočnih postrvi zaradi njihovega genskega mešanja z ribogojniško atlantsko linijo postrvi je v Evropi znana že več desetletij. Atlantske postrvi, kot jim pravimo na kratko, so posledica več kot 150-letnega udomačevanja (domestikacije), ki je povzročilo njihovo dobro prilagojenost na ribogojniško okolje, posledično pa zelo slabo na življenje v divjini. O škodljivih vplivih poribljavanja z atlantskimi potočnicami je bilo napisanega že veliko, zato naj ponovimo le najbolj bistveno: poribljavanje z njimi je ekonomsko neučinkovito, ker v naravnem okolju preživi manj kot 10 % vloženih osebkov (Wills, 2006); atlantske postrvi se križajo z domačimi, zato le-te zaradi genskega mešanja začno izgubljati gene, ki omogočajo prilagojenost na lokalno okolje, hkrati pa izgubijo tudi svoj tipičen zunanji videz.

V Slovenijo so atlantske postrvi prišle v dveh večjih naselitvenih valovih (kar je razvidno tudi prek genskih profilov zdajšnjih populacij); prvi se je zgodil v prvih dveh desetletjih prejšnjega stoletja, vendar tisto poribljavanje ni bistveno prizadelo potočnih postrvi v savskem in dravskem porečju, ampak marmorirano (soško) postrv v primorskih vodah. Za potočnico je bil usodnejši drugi val vnosa atlantske postrvi, ki se je začel v drugi polovici osemdesetih let prejšnjega stoletja. V Sloveniji so atlantske postrvi gojili le v nekaj ribogojških centrih, z njimi pa so poribljavali vse salmonidne ribiške okoliše. Tisto je bila oblika vzreje v gojitvenih potokih, iz katerih so zarod potočnih postrvi iz omenjenih ribogojških centrov vlagali v gojitvene revirje, izlovljene mladice pa prenašali v ribolovne revirje.

S škodljivimi vplivi atlantske postrvi na domače potočnice, ki pripadajo donavski evolucijski liniji, smo se v Sloveniji soočili šele v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Gensko mešanje med domačimi populacijami in vnesenimi osebki je bilo z gensko analizo prvič opaženo leta 1997 na potočnicah iz Iške in Cerknišnice, in sicer na kratkem odseku kontrolne regije mitohondrijske DNK (CR mtDNK) in enem mikrosatelitnem odseku DNK (lokusu) (Snoj, 1997).

Sledila je pilotna analiza, ki je vključevala nove oz. izboljšane metodološke pristope (dodatni mikrosatelitni lokusi, Jug, 1998; daljša sekvenca CR mtDNK, Melkič, 2000) in tudi nekoliko več vzorčnih lokacij, ki so v grobem zaobjele glavne rečne sisteme, ki jih naseljuje potočna postrv (zgornja Sava, Sora, Iška, Krka, Kolpa, cerkniški vodni sistem in v okviru dravskega porečja Mislinja s pritoki). Ta analiza je omogočila prvo oceno genske onesnaženosti potočne postrvi v Sloveniji, ki je bila v območjih vlaganja zelo velika (več kot 60 %, Jug in sodelavci, 2005). Od enajstih proučevanih

Zavedati se je treba, da prilagojenost na ribogojniško okolje in neprilagojenost na življenje v divjini lahko ob neustreznem gospodarjenju hitro nastane tudi pri domorodnih donavskih postrvih, predvsem kadar zreja zaroda temelji na plemenski jati, ki jo dolgoročno ohranjamo v ribogojnici in ki je ne obnavljamo z ribami iz divjine. Selekcija na ribogojniško okolje se še dodatno povečuje z zadrževanjem zaroda v ribogojnicah. Poleg selekcije igra pomembno vlogo tudi učinek ozkega grla, ki nastane, kadar se populacija zelo zmanjša; ta učinek, ki je pogost v ribogojnicah, kjer plemensko jato sestavlja le nekaj rib, povzroči zmanjšanje genske pestrosti zaroda in s tem dodatno zmanjša njegovo sposobnost za preživetje v divjini.

populacij smo takrat našli štiri gensko čiste, in sicer v izoliranih zgornjih delih manjših pritokov (Ribnica /pritok Bohinje/, Sovpot /pritok Poljanske Sore/, Mahnečica /pritok Cerknišnice/, Kremžarjev potok /pritok Mislinje/, Snoj, 2004). Za vse čiste populacije je bila značilna izjemno majhna genska pestrost (povprečno število alelov na lokus $A = 2.2$, povprečna heterozigotnost $H = \sim 0.2$; Jug in sodelavci, 2005).

V letih 2006 in 2007 smo na pobudo RD Bled gensko analizirali potočne postrvi iz gorenjskih potokov Peričnik, Draga, Kroparica, Komarjev graben, Hudi graben, Poljščica in Zasip. Namen te analize je bil pridobiti primeren material za vzpostavitev matične jate domorodnih potočnih postrvi. Osebkje z donavskim genskim deležem več kot 90 % smo našli v potokih Peričnik in Hudi graben. Zdaj so postrvi iz Hudega grabna ena izmed treh gensko čistih populacij, ki trenutno

tvorijo matično jato RD Bled. Preostali dve izvirata iz potokov Suha in Malešnica (glejte **rezultate** na str. 6 in 7).

Obsežnejša raziskava, ki je sledila, je potekala v okviru projekta CRP (2008–2010), diplomske naloge (Bogataj, 2010) in avstrijsko-slovenskega projekta »Karafish« (l. 2012). S to raziskavo smo na širšem območju v Sloveniji (Slika 1) ugotavljali obseg genskega mešanja med domačimi potočnicami in atlantskimi vloženkami ter iskali gensko čiste populacije potočne postrvi.

V nadaljevanju sledi podrobnejši opis te raziskave.

Material in metode

Vzorke smo skupaj z Zavodom za ribištvo in ribiškimi družinami zbiral v letih od 2008 do 2012. V raziskavo je bilo vključenih 58 lokacij iz zgornjesavskega in dravskega porečja (Slika 1, Preglednica). Skupno smo pregledali ►

Atlantska postrv danskega izvora iz avstrijske ribogojnice. (Foto J. Schoeffmann)

Vzorčenje iz ribje perspektive. (Foto A. Hodalič)

1303 postrvi. Kot primerjalni skupini smo vključili še postrvi iz ribogojnice Povodje (iz leta 1994) in atlantske potočne postrvi iz norveške reke Otre in iz danske ribogojnice.

Vsem postrvem smo odvzeli košček plavuti za izolacijo DNK in jih vrnili na mesto izlova.

Lokacije vzorčenja so bile predvsem tiste, za katere smo predvidevali, da bi jih lahko naseljevale čiste avtohtone potočnice (npr. glede na pričevanja ribičev in domačinov, otežen dostop, nad slapovi ...). V analizo smo vključili tudi nekatere poribljene lokacije, za katere so ribiške družine želele izvedeti obseg genskega onesaženja.

V okviru te raziskave smo izpopolnili laboratorijski test, ki omogoča razlikovanje med domačimi osebki, ki so donavskega izvora, in atlantskimi osebki, pa tudi prepoznavanje njihovih križancev; za vsakega od njih posebej lahko ugotovimo, kolikšen je njegov delež domače in atlantske »krvi«.

Ta test temelji na dveh temeljnih tipih molekularnih označevalnikov, in sicer na mitohondrijski DNK (kontrolna regija mitohondrijske DNK) in na različnih odsekih jedrne DNK. V obeh primerih smo poiskali take odseke v genomu, na katerih se pojavljajo razlike med domačimi in atlantskimi postrvmi, kar omogoča prepoznavanje čistokrvnih (»čistih«) osebkov ene in druge linije ter njihovih križancev. Mitohondrijska DNK se deduje le po ženski strani, zato omogoča samo sledenje izvora samic. Ta lastnost se večinoma izkaže kot dobrodošla pri rodoslovnih študijah, ne omogoča pa ugotavljanja genskega mešanja in križancev. Tako je z mitohondrijsko DNK mogoče določati temeljne evlucijske linije potočne po-

Preglednica – Številčna koda populacije, lokacije vzorčenja, število vzorčenih osebkov (N), število osebkov z donavskim/atlantskim haplotipom (mitohondrijska DNK), povprečni donavski genski delež na populacijo (jedrna DNK), povprečno število alelov na lokus (A) in povprečna heterozigotnost (H). Z rumeno so poudarjene populacije s samo donavskimi haplotipi mitohondrijske DNK, zelena barva pa označuje populacije z velikim odstotkom donavske jedrne DNK (svetlo zelena – prva skupina, temno zelena – druga skupina).

	Potok/Reka	Glavna reka	Porečje	N	mtDNK (DA/AT)	Donavski genski delež	A	He
1	Koprivna	Meža	Drava	10	10/0	0,97	2,8	0,42
2	Meža	Meža	Drava	10	10/0	0,96	3,8	0,46
3	Potok Suha	Drava	Drava	19	19/0	0,82	4,4	0,55
4	Kapusov potok	Drava	Drava	25	25/0	0,94	5,4	0,49
5	Mislinja	Mislinja	Drava	25	25/0	0,95	5,2	0,57
6	Suhadolnica	Mislinja	Drava	25	25/0	0,94	3,2	0,49
7	Izvir Dravinje	Dravinja	Drava	20	20/0	0,96	1,4	0,12
8	Resniški potok	Dravinja	Drava	20	20/0	0,96	2,4	0,35
9	Zgornja Ložnica	Dravinja	Drava	20	15/5	0,15	8,2	0,72
10	Krotnjek	Sava Dolinka	Sava	30	26/4	0,79	7,2	0,70
11	Pišnica	Sava Dolinka	Sava	15	15/0	0,86	5,6	0,58
12	Radovna	Sava Dolinka	Sava	32	27/5	0,57	11	0,79
13	Golica	Sava Dolinka	Sava	30	30/0	0,88	5	0,64
14	Rečica - Radovna	Sava Dolinka	Sava	29	25/4	0,11	8	0,73
15	Bela	Sava Dolinka	Sava	30	24/6	0,56	10,2	0,80
16	Jezernica	Sava Dolinka	Sava	8	8/0	0,71	3,6	0,60
17	Suha	Sava Bohinjka	Sava	43	39/4	0,94	5,1	0,46
18	Potok ob Savi Bohinjki	Sava Bohinjka	Sava	30	12/18	0,48	6,6	0,76
19	Mošenik	Tržiška Bistrica	Sava	50	30/0	0,98	4,2	0,44
20	Gebnov potok	Tržiška Bistrica	Sava	12	3/9	0,31	4,2	0,63
21	Tržiška Bistrica	Tržiška Bistrica	Sava	10	7/3	0,51	7,4	0,81
22	Plaznica	Sava	Sava	3	3/0	0,95	2,2	0,50
23	Nemiljščica	Sava	Sava	23	23/0	0,91	3,6	0,57
24	Pritok Nemiljščice	Sava	Sava	6	6/0	0,56	4,8	0,80
25	Log	Sava	Sava	20	20/0	0,68	7,2	0,75
26	Spodnja Besnica	Sava	Sava	30	17/13	0,23	9,8	0,77
27	Zabukovski potok	Kokra	Sava	10	10/0	0,94	3,2	0,48
28	Davča	Selška Sora	Sava	19	5/14	0,81	6,4	0,64
29	Češnjica	Selška Sora	Sava	30	24/3	0,83	8,2	0,56
30	Jahodnica	Selška Sora	Sava	30	29/0	0,98	1,6	0,08
31	Sora (Žiri)	Poljanska Sora	Sava	28	17/10	0,22	13	0,83
32	Črna	Poljanska Sora	Sava	30	28/1	0,81	9,2	0,60
33	Podplečnica (Kopačnica)	Poljanska Sora	Sava	30	28/0	0,47	5,4	0,65
34	Potok Suša	Poljanska Sora	Sava	30	28/1	0,75	5	0,54
35	Malešnica (Žlebe)	Sava	Sava	14	12/2	0,97	2	0,19
36	Rašiški potok (Črnučica)	Sava	Sava	17	10/7	0,42	10,4	0,78
37	Zala	Iška	Sava	9	9/0	0,96	2,4	0,35
38	Glinščica	Ljubljana	Sava	20	20/0	0,69	6,4	0,64
39	Stranjščica	Kamniška Bistrica	Sava	19	19/0	0,40	6,2	0,67
40	Mrzlek	Cerkniško j.	Sava	22	20/2	0,43	11	0,81
41	Hruškarski potok	Cerkniško j.	Sava	28	28/0	0,90	6,6	0,55
42	Štrukljevijski potok	Cerkniško j.	Sava	28	13/15	0,42	9,4	0,79
43	Cerkniščica	Cerkniško j.	Sava	30	4/26	0,10	6	0,66
44	Gradiščica	Cerkniško j.	Sava	27	0/27	0,08	5	0,61
45	Mahnečica	Cerkniško j.	Sava	30	30/0	0,55	6,2	0,64
46	Lipsenjščica	Cerkniško j.	Sava	24	13/11	0,11	8,2	0,75
47	Jurčev potok	Savinja	Sava	10	10/0	0,92	2,4	0,29
48	Ljubno (ribogojnica)	Savinja	Sava	21	11/10	0,25	10	0,80
49	Zgornja Založnica	Savinja	Sava	5	5/0	0,37	3,6	0,89
50	Višnjica	Krka	Sava	24	8/16	0,26	11,4	0,82
51	Bršljinski potok	Krka	Sava	15	11/4	0,16	9	0,83
52	Radulja (Roje)	Krka	Sava	11	11/0	0,07	4,4	0,61
53	Kobila	Krka	Sava	20	20/0	0,43	6,8	0,70
54	Kolpa (Osilnica)	Kolpa	Sava	52	48/4	0,77	11,8	0,64

strvi: donavsko, atlantsko in jadransko-sredozemsko linijo.

Za razliko od mitohondrijske DNK se jedrna DNK deduje po ženski in moški strani in je zato odličen model za ugotavljanje križancev. Genske različice (varianete) pri mitohondrijski DNK imenujemo *haplotipi*, pri jedrni DNK pa *aleli*. Oba markerska sistema imata določene pomanjkljivosti, vendar se medsebojno dobro dopolnjujeta in se zato po navadi skupaj vključujeta v genske študije.

Rezultati

Rezultati analize mitohondrijske DNK

Med 58 analiziranimi populacijami smo pri osemindvajsetih našli samo donavski domorodni haplotip. Pri populaciji Gradišnica (44) smo pri vseh osebkih odkrili samo atlantski haplotip, pri vseh preostalih pa sta se v različnih deležih pojavljala oba haplotipa, donavski in atlantski (Preglednica).

Rezultati analize jedrne DNK

Analiza jedrne DNK je potrdila, da v Sloveniji potočno postrv sestavljata dve večji genski skupini, in sicer domorodna donavska (modra barva na Sliki 2) in atlantska (rdeča barva na Sliki 2).

Na tej podlagi smo z računalniškim programom Structure 2.3.4 izračunali genski delež donavske in atlantske postrvi za posamezni osebek in povprečen

genski delež za posamezno populacijo (Slika 2, Preglednica). Upoštevati je treba, da računalniški algoritem deluje tako, da teoretično noben osebek ne doseže stoo odstotne čistosti, ampak vedno nekaj odstotkov manj (izjema so referenčne populacije).

Zaradi lažje preglednosti smo glede na prisotnost donavskega in atlantskega genskega deleža jedrne in mitohondrijske DNK populacije razvrstili v štiri večje skupine:

1. populacije z velikim donavskim genskim deležem (96 % in več), pri katerih je nihanje med vzorci zelo majhno. Take so Koprivna (1), Resniški potok (8), Mošenik (19), Jahodnica (30) in Malešnica (35);

2. populacije, za katere je prav tako značilen zelo velik donavski genski delež (od 90 do 96 %), vendar so prisotni posamezni vzorci, ki nekoliko odstopajo od preostalih in »kvarijo« povprečno vrednost populacije. Med take sodijo Meža (2), Kapusov potok (4), Mislinja (5), Suhadolnica (6), izvir Dravinje (7), Suha (17), Plaznica (22), Zabukovski potok (27), Zala (37), Hruškarski potok (41) in Jurčev potok (47);

3. dokaj enakomerno skrižane populacije, pri katerih je težko oz. nemogoče najti posamezne gensko čiste osebe;

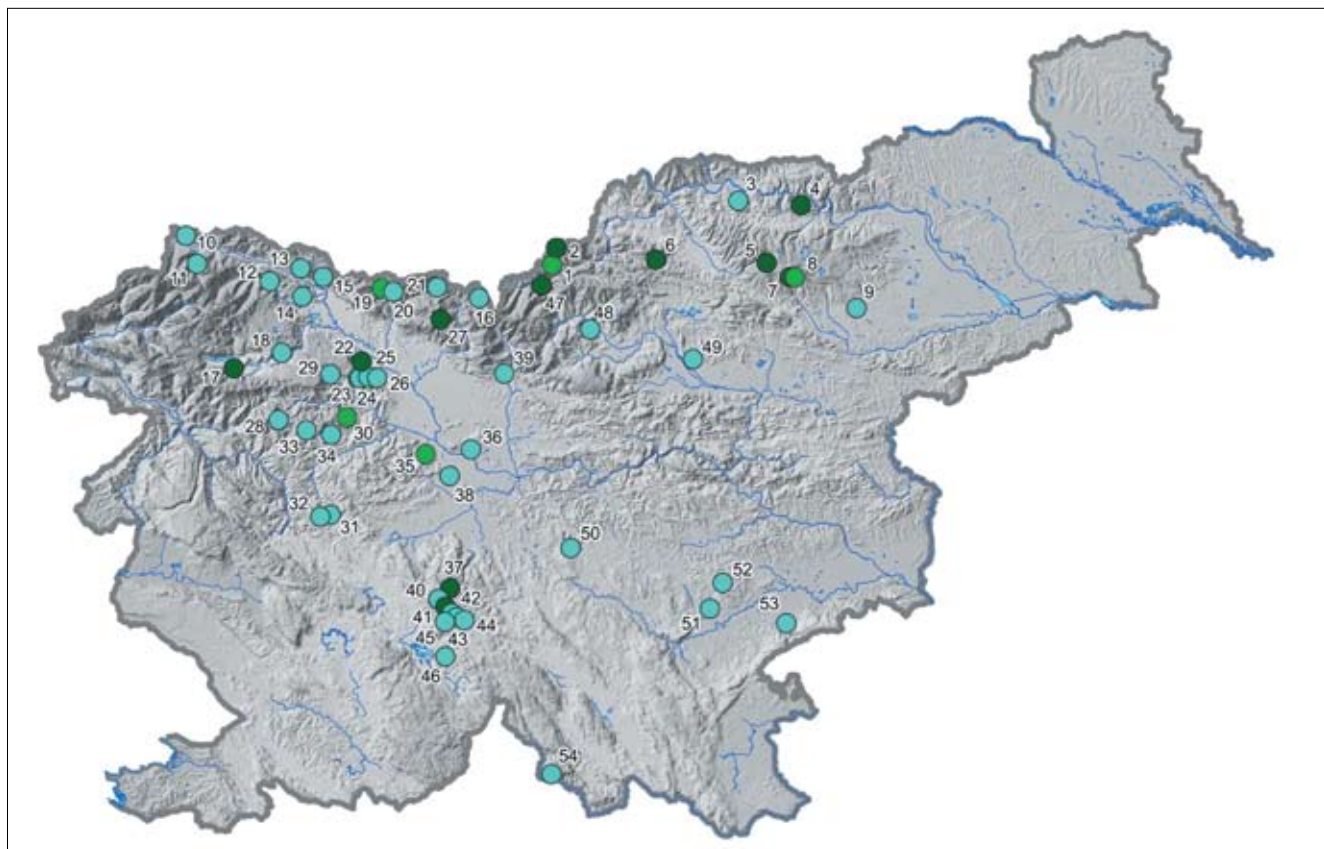
4. populacije z velikim povprečnim atlantskim genskim delež (90 % in več),

Analiza mitohondrijske DNK z gelsko elektroforezo. (Foto A. Hodalič)

kjer večina osebkov predstavlja čiste atlantske postrvi.

Z jedrno DNK smo ocenili tudi gensko pestrost posamezne populacije, ki se po navadi ocenjuje glede na alelno pestrost (A, višja kot je njena vrednost, večja je genska pestrost, Preglednica) in

Slika 1 – Lokacije rek in potokov, kjer je potekalo vzorčenje. S svetlo zeleno so označene lokacije iz prve skupine, s temno zeleno pa tiste iz druge skupine.

glede na heterozigotnost (H, vrednosti za heterozigotnost se gibljejo od 0 do 1, pri čemer 1 pomeni največjo gensko pestrost, Preglednica). Iz preglednice je razvidno, da ima večina populacij z velikim domorodnim genskim deležem zelo majhno gensko pestrost.

Razprava

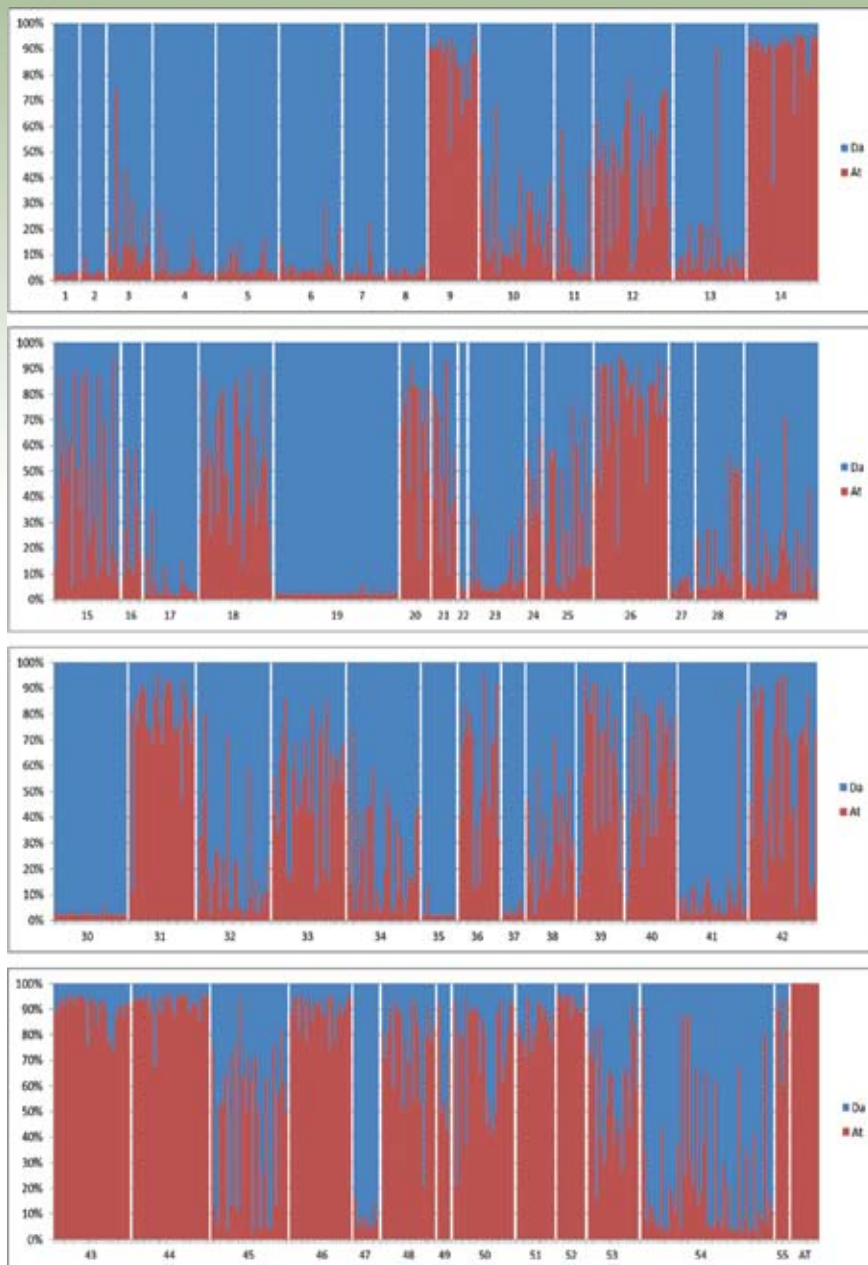
Raziskava je pokazala, da so v Sloveniji naravne populacije potočne postrvi z velikim domorodnim genskim deležem precej redke in omejene na zgornje tokove manjših pritokov. Največ smo jih našli v porečju Drave na Koroškem, pa tudi na gorenjskem koncu in v porečjih Poljanske Sore in Iške.

Skoraj pri vseh populacijah z velikim donavskim deležem na jedrni DNK smo našli stodontni donavski delež tudi na mitohondrijski DNK. Izjema je le populacija iz Malešnice, kjer smo pri dveh vzorcih našli atlantski haplotip, zaradi česar te populacije kljub velikemu donavskemu deležu na jedrni DNK nismo umestili v prvo skupino.

Pri ocenjevanju čistosti populacij je poleg povprečne genske čistosti zelo pomembno upoštevati tudi razpršenost vrednosti glede na posamezne osebe; če vzorec populacije sestavlja npr. deset donavskih in deset atlantskih osebkov, dobimo 50 % čistost populacije; enak rezultat ugotovimo, če imamo v vzorcu npr. dvajset križancev s 50 % donavskim deležem, seveda pa se dejanski stanji obeh populacij med seboj bistveno razlikujeta. Prav zato smo se odločili, da nekatere populacije, pri katerih smo poleg osebkov z velikim domorodnim genskim deležem našli tudi posamezne križance z nekoliko večjim atlantskim deležem jedrne DNK, razvrstimo v posebno skupino (druga skupina). Navkljub temu so te populacije zelo dragocene, saj pri njih še ni bilo izrazitega genskega mešanja z atlantskimi postrvmi in zato so pomemben vir gensko čistih osebkov, primernih za lokalno ponovno naselitev. Nemogoče je napovedati, koliko svojih genov bodo »nečisti« osebki prispevali v naslednje generacije. Zato je priporočljivo take populacije pogosteje gensko preverjati in obenem izločati gensko neustrezne osebe.

Vse populacije z velikim domorodnim genskim deležem so izolirane, gensko precej različne, majhne, povečini imajo majhno gensko pestrost (Preglednica) in so prilagojene na specifično okolje, ki ga naseljujejo. Zelo verjetno je, da bi se v okolju, ki ga niso vajene, slabo prilagodile in bi tam le težko preživele oz. se razmnoževale. Zato menimo, da imajo omenjene populacije predvsem lokalni pomen in da nikar niso primerne za obnavljanje celotnega areala potočne postrvi v Sloveniji.

Glede na izkušnje, ki smo jih pridobili v času minulih raziskav na potočni

Slika 2 – Na grafu posamezni stolpec predstavlja gensko strukturo posameznega osebk. Modra barva ponazarja donavski genski delež, rdeča pa atlantskega. Populacije so oštevilčene enako kot v Preglednici 1 in so med seboj razmejene z belimi navpičnimi črtami.

postrvi, smo precej prepričani, da je v Sloveniji še mogoče odkriti gensko čiste populacije, predvsem na območjih Pohorja, Koroške in porečju Sore. Potencialno zanimive lokacije se zdijo npr. še potoki okrog Dolskega in Litije, pritoki Iške in še nekatere druge lokacije po Sloveniji.

Za rehabilitacijo domorodne potočne postrvi v Sloveniji in vzpostavitev sonaravnega upravljanja z njo bi bilo torej zaželeno najti dodatne vire gensko čistih populacij in tako zagotoviti zadostno gensko pestrost, ki je potrebna za prilaganje divjih populacij na različne oz. spreminjajoče se življenjske razmere.

Vendar obstaja realna možnost, da zaradi omejenih virov ponekod ne bo mogoča ponovna naselitev z lokalnimi gensko čistimi postrvmi. Nekateri vidijo

rešitev v poribljanju s čistimi postrvmi, ki izvirajo zunaj domačega ribiškega območja. To pa zelo odsvetujemo zaradi vprašljive sposobnosti prilagajanja na drugačno okolje in zaradi dodatnega poseganja v gensko strukturo lokalnih postrvi. V takih primerih se je treba vprašati, ali ni morda bolje uporabiti lokalni material, čeprav ni povsem gensko čist, in na tak način ohraniti vsaj preostanek domorodnih genov, ki vplivajo na sposobnost prilagoditve lokalnemu okolju.

Odgovor na vprašanje, kako velik delež atlantskih genov je še mogoče dopuščati v neki lokalni populaciji, je raznovrsten in odvisen od konkretnih razmer v posameznem ribiškem območju, gotovo pa je glavna usmeritev

Nekaj primerov potočnih postrvi z velikim donavskim genskim deležem:

Izvir Dravinje (96 %), 18 cm

Jahodnica (98 %), 20 cm

Mošenik (98 %), 25 cm

Resniški potok (96 %), 18 cm

Kapusov potok (94 %), 23 cm

pri odločanju natančno poznavanje genske strukture postrvi, ki so namenjene za razplod. Svetujemo, da se v takih primerih kandidatnim plemenskim postrvem, ulovljenim v divjini, pred smukanjem odvzame tkivo za genske analize, na temelju katerega bomo lahko ugotovili delež genske onesnaženosti posamezne-

ga osebk, ki bo merilo za končno odbiro. Le na tak način bo mogoče odbrati in uporabiti najboljši plemenski material, ki je na voljo v dani situaciji.

*Aleš Snoj,
Klavdija Bogataj,
Jernej Bravničar in
Simona Sušnik Bajec*

Slovarček strokovnih izrazov

Lokus – odsek DNK na določenem mestu na kromosomu.

Jedrna DNK – dednina, ki je v celičnem jedru in praviloma nosi genske informacije obeh staršev.

Mitohondrijska DNK – dednina, ki je v mitohondriju, in razen nekaterih izjem nosi genske informacije po materini liniji.

Nukleotid – gradnik molekule DNK (G-gvanin, A-adenin, T-timin, C-citozin).

Mikrosatelit – lokus s kratkimi ponavljajočimi se zaporedji DNK, npr. nukleotidni par AC, ki se ponovi n-krat: (ACAC ... (AC)_n). Število ponovitev pri posameznih osebkih v populaciji je na mikrosatelitnem lokusu po navadi zelo raznoliko.

Haploiden – ki vsebuje enojno garnituro kromosomov (npr. spolne celice, mt-DNK).

Haplotip – ena od morebitnih haploidnih genskih oblik na nekem lokusu, npr. na mitohondrijski DNK.

Diploiden – ki vsebuje dvojno garnituro kromosomov (načeloma vse telesne celice).

Allel – ena od morebitnih genskih oblik na nekem lokusu na jedrni DNK (npr. različno dolga ponavljajoča se zaporedja na mikrosatelitnem lokusu). Vsi lokusi na jedrni DNK so diploidni in imajo dva allele, ki sta lahko enaka ali različna.

Homozigot – organizem, ki ima na proučevanem lokusu dva enaka allele.

Heterozigot – organizem, ki ima na proučevanem lokusu dva različna allele.

Heterozigotnost – delež heterozigotnih osebkov v populaciji.

Literatura

Bogataj, K., 2010. Analiza genske čistosti populacij avtohtone potočne postrvi (*Salmo trutta*) v Sloveniji. Diplomsko naloga, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakultet.

Jug, T., 1998. Analiza treh mikrosatelitnih lokusov pri postrvi (*Salmo trutta* L.). Diplomsko naloga, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

Jug, T., Berrebi, P., Snoj, A., 2005. Distribution of non-native trout in Slovenia and their introgression with native trout populations as observed through microsatellite DNA analysis. *Biological Conservation*, 123, 381–388.

Melkič, E., 2000. Variabilnost nukleotidnih zaporedij dela kontrolne regije mitohondrijske DNK pri postrvih *Salmo trutta*. Diplomsko naloga, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

Snoj, A., 2004. Filogeografska struktura postrvi (*Salmo trutta* L.) v Sloveniji. *Ribič*, 2004, 10, 239–243.

Snoj, A., 1997. Genetic variation between phenotypically different native and introduced brown trout in Slovenia. *Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Kmetijstvo. Zootehnika*, 70, 111–116.

Wills, T., 2006. Comparative abundance, survival, and growth of one wild and two domestic brown trout strains stocked in Michigan rivers. *North American Journal of Fisheries Management* 26:535–544.

Pogledi sodobne družbe na športni ribolov

Prispevke o dobrobiti rib bomo končali z različnimi pogledi in odnosi sodobne družbe do športnega ribolova, kar je za bralce Ribiča gotovo najpomembnejše, pa tudi najbolj občutljivo področje dobrobiti oziroma dobrega počutja rib.

Športni ribolov je priljubljena dejavnost za preživljanje prostega časa v naravi, ulovljene ribe pa po navadi služijo za domačo uporabo, pogosto jih ribiči tudi izpustijo. V zadnjem času pa je glede športnega ribolova čedalje več pomislov. Najbolj običajna sta, da v razvitem svetu ribolov ni več življenjskega pomena ter da ribiči ribam kot čutečim bitjem povzročajo trpljenje in bolečino. Glede prvega vprašanja o nujnosti in pomenu športnega ribištva bi bile lahko podobno vprašljive vse aktivnosti ljudi, saj gre za vprašanje vrednot in ne za vprašanje iz naravoslovne znanosti. Nasprotno pa sta pomembnejši vprašanji bolečine in trpljenja, ki ga povzročamo ribam pri ribolovu. Da imajo ribe nociceptorje (čutnice za sprejem bolečine) in da podobno kot sesalci sprejemajo bolečino ter imajo neke vrste zavest, strah in nelagodje, smo v naših prispevkih že izčrpno pisali. Iz tega vidika koncept športnega ribolova prav gotovo pomeni krutost. Moralno še bolj sporen postane športni ribolov, če dodamo vidik, da se iz neupravičenih razlogov namerno ne smemo igrati s hrano. Če oba moralna vidika združimo, lahko razumemo pritisk družbe za omejitve ali celo prepoved nekaterih načinov športnega ribolova. Dandanes je na sploh veliko ljudi nestrpnih do lova in ribolova, podobno kot tudi ne odobravajo drugih uporab živali v korist ljudi. Mnoge družbe so opustile priljubljene rekreacijske ribolovne prakse, kot so organizirani skupni ribolovi, ribiška tekmovanja in uporaba živih vab. V nekaterih družbah je nedopusten tudi način ribolova *ujemi in spusti*, kar utemeljujejo z dejstvom, da sta na tak način ribam povzročena trpljenje in bolečina nedopustna, če je povod le ribičevo razvedrilo. Na drugi strani pa ima športni ribolov tudi veliko zagovornikov, predvsem tistih, ki v ribolovu – podobno kot v lovstvu – vidijo ekološke koristi. Klub znanstvenim dokazom pa še vedno ni splošno sprejeto dejstvo, da ribe čutijo bolečino.

Prve trnje so ljudje poznali že pred 50.000 leti, pomisleki o upravičenosti ribolova pa so se pojavili šele pred približno petdesetimi. Večinoma se ljudje strinjajo, da je vzreja živali za

prehrano ljudi sprejemljiva, če je med vzrejo poskrbljeno za njihovo dobro počutje in če izhajamo iz tega dejstva, so sprejemljivi tudi vsi načini ribolova, pri katerih ribiči poskrbijo, da ribe ne trpijo. Seveda pa to ni tako preprosto, saj lahko na dobrobit živali gledamo tudi širše kot na njihove pravice, ki so jih filozofi dodobra razčlenili in smo njihove različne poglede že obravnavali v naših prispevkih o dobrobiti rib. Posebno negativen pogled na ribolov ima avstralski zagovornik živalskih pravic Peter Singer, ki verjame, da ribe čutijo bolečino. Pravi, da le zato, ker se ribe ne morejo odzivati in tarnati, razumni ljudje lahko mirno sedijo in uživajo ob vodi ter namakajo trnek, ob njih pa počasi umirajo ribe, ki so jih že ulovili. Tudi za Toma Regana, drugega zagovornika, ki je leta 1983 izdal knjigo o pravicah živali, je ribolov nesprejemljiv. Pa ne zato, ker bi ribe čutile bolečino, pač pa zato, ker so z ribolovom kršene njihove pravice. Dolgo so se s temi vprašanji ukvarjali le književniki in politiki, v zadnjih petdesetih letih pa so težave, ki vključujejo tudi širša okoljska in družbena gibanja, postale skrb širše, predvsem bogate družbe. Ni namreč naključje, da so ta gibanja najmočnejša v najrazvitejših in najbogatejših evropskih državah. Blagostanje je prav gotovo ključni dejavnik, ne pa tudi edini, kako široke množice dojemajo dobrobit živali, vključno z ribami. Iz tega vidika lahko pričakujemo, da se bodo moralni pritiski na rekreacijski lov in ribolov še stopnjevali, tako da bosta obe panogi postajali družbeno čedalje manj sprejemljivi. Pogledi na divje živali, vključno z ribami, se spreminjajo z urbanizacijo in industrializacijo skozi čas. Eno gledanje je utilitarno (pretirana praktična uporabnost), kar pomeni, da je treba prostoživeče živali uporabljati predvsem v korist človeka, drugo gledanje pa temelji na medsebojni odvisnosti (mutualizmu), kar pomeni, da so divje živali, vključno z ribe, del iste družine in so sposobne povezovanja ter si zato zaslužijo enake pravice in skrb kot ljudje. Prvi, ki zagovarjajo človeško ugodje, lažje utemeljujejo upravičenost lova in ribolova, slednji pa so do ribolova in lova nestrpniji.

V prihodnosti se bo pogled na ribolov vsekakor še spreminjal in bo odvisen od filozofskih, kulturnih in družbenih stališč javnega mnenja o lovu in ribolovu ter bo velik izziv za zakonodajalce in upravljalce ribolova (Foto: I. Holy).

Če pogledamo nekatere konkretne rezultate telefonskih anket, opravljenih v različnih državah (povzeto po Arlinghaus in sod, 2012), je v Avstriji leta 2000 več kot 50 % od 722 naključno izbranih vprašanih ljudi, ki niso bili ribiči, odobravalo ribolov kot razumno in zdravo prostočasno dejavnost, ki poleg tega zagotavlja tudi pomemben prispevek k ohranjanju vodnih ekosistemov. Malo manj kot četrtnina vprašanih (22 %) pa je menila, da ribolov za ribe pomeni krutost, da športni ribiči ovirajo ekološko ravnovesje, ker do narave niso dovolj skrbni in jih zanima le obilen ulov. Podobne odgovore so dobili tudi v Nemčiji leta 2002: 57 % od 323 vprašanih jih je ribolov odobraval, 21 % pa ne. Vendar pa se je v Nemčiji leta 2008 odstotek ljudi, ki so odobraval ribolov, znižal

na 35 % od približno tisoč naključno izbranih. Kar petina (19%) vprašanih je menila, da bi morali ribolov odpraviti, 15 % ljudi pa je izjavilo, da bi glasovali za prepoved ribolova, če bi bilo to potrebno. Nadalje je v študiji iz leta 2008 61 % vprašanih Nemcev odobravalo športni ribolov, če poteka z namenom, da se ulovljene ribe vzame in poje, 10 % vprašanih pa je menilo, da je ribolov *ujemi in spusti* nemoralen. Prav tako so pokazali različno stopnjo sprejemljivosti različnih ribolovnih praks, na splošno pa je nemška družba večinoma nenaklonje-

na športnemu ribolovu. V Angliji so ljudi anketirali v letih 1997, 2001 ter 2005 in v tem času je večina (75 %, 73 %, 71 %) ljudi ribolov odobravala kot primerno dejavnost za prosti čas. Polovica (53 %, 46 % in 54 %) vprašanih je tudi menila, da ribiči primerno skrbijo za okolje. Manj enotni so bili gleda vprašanja krutosti ribolova. Približno četrtnina (24 %, 24 % in 27 %) je menila, da je ribolov krut, približno polovica (47 %, 52 %, 52 %) se s tem ni strinjala, 26 %, 24 % oziroma 18 % vprašanih pa se glede tega vprašanja ni moglo opredeliti. Na Finskem je ribolov zelo priljubljen šport in se z njim ukvarja kar 40 % prebivalcev. Glede dobrobiti rib v povezavi z ribolovom Finci v glavnem razpravljajo o primernosti prostovoljnega ribolova *ujemi in spusti*. Leta 2003 so anketirali 2371 Fincev, med katerimi je bilo 43 % ribičev. Približno polovica vseh vprašanih je menila, da je ribolov *ujemi in spusti* nepotrebno vznemirjanje rib, 20 % ribičev pa je celo menilo, da bi morali prepovedati prostovoljno spuščanje rib, ki bi

jih sicer smeli legalno vzeti. S tem se je strinjala tudi polovica vprašanih, ki niso bili ribiči. Tudi v Ameriki je podobno kot na Finskem ribolov zelo priljubljen šport, zato ne preseneča, da 90 % ljudi odobrava ribolov in uporabo rib za prehrano. Nekoliko manj odločeni so, kadar je razprava o ribolovu kot športu, tako da bi rezultate anket po posameznih državah lahko primerjali z odgovori v Nemčiji. Iz njihovih podatkov bi lahko povzeli, da precejšen delež prebivalstva (v grobem 25 %) nekatere oblike ribolova dojema za krute in »igranje z ribami« brez razloga. Vse tudi kaže, da se bo odstotek ljudi, ki ne odobravajo lova in ribolova, še povečeval. Treba je povedati, da stopnja zaščite, ki jo namenjamo ribam, ni odvisna le od občutenja bolečine, kot jo mnogi utemeljujejo, vendar gre tudi za moralno presojo, ki temelji na filozofiji svoboščin živali in njihovih pravicah. Četudi ribe ne bi čutile neugodja in bolečine, jim je treba nameniti pozornost in jim nuditi zaščito, saj je zaradi ribolova moteno vedenje in lahko nastanejo različne poškodbe. Eden od načinov pristopa k ribolovu je pragmatičen način (ki se podreja praktični uporabnosti) do dobrobiti rib pri ribolovu, ki temelji na objektivno merljivih posledicah in se zavzema za zmanjšanje negativnih posledic ribiških praks, kot so različne fiziološke spremembe in prizadeto vedenje; ki je bolj kompleksen kot pogled, usmerjen na trpljenje rib. Vendar tudi pragmatičen pristop k dobrobiti rib ni brez nasprotnikov in videti je, da ima proti ribolovu uperjen pogled ljudi več podpore pri tistih, ki športnega ribolova ne odobravajo iz moralnih razlogov, saj so lahko omejitve strožje. V evropskem parlamentu v Bruslju so celo začeli pripravljati predlog nove direktive, glede katere je bilo nekaj zelo radikalnih predlogov za prepoved in omejitev lova, ki so zajemali tudi ribolov. Predlogi so bili sicer zavrnjeni, kažejo pa, da gibanja o prepovedi ter omejitvah lova in ribolova segajo v najvišje politične vrhove. Vendar čeprav vrednote družbe vplivajo na politiko predpisov za živali, so ti v različnih družbah različni. Tako je ribolov merskih rib po načinu *ujemi in spusti* v Švici prepovedan, v Nemčiji nezaželen, v mnogih državah sporen, nasprotno pa je v Angliji, eni najbolj visoko naravnanih držav glede zaščite živali, odvzem rib pri športnem ribolovu zelo omejen. Oba pristopa sta usmerjena v dobrobit rib, vendar sta motiva različna. Bistvo dobrobiti rib v Angliji je, da ribe zaščitijo pred čezmernim izlovom, nasprotno pa se v Švici ribiči obnašajo etično, če se na ribolov odpravijo z namenom, da si domov prinesejo ribo za večerjo. V prihodnosti se bo pogled na ribolov vsekakor še spreminjal in bo odvisen od filozofskih, kulturnih in družbenih stališč javnega mnenja o lovu in ribolo-

vu ter bo velik izziv za zakonodajalce in upravljavce ribolova. Potrebne bodo tudi sociološke študije, s katerimi bodo preverili, če je premik v dojemanju vrednosti prostoživečih živali povezan s posodobitvijo družbe in kakšne bodo posledice za ribištvo. Družbo bo treba obveščati o realnosti športnega ribolova in njegovih družbenih in ekonomskih koristih ter kaj v resnici vemo o kognitivnih (sposobnost zaznavanja) in čustvenih sposobnostih ter vedenjskih navadah rib. To bo pripomoglo k verodostojnim in znanstveno utemeljenim temeljem za nepristransko lobiranje tistih, ki ne marajo ribolova.

To je kratko in splošno razmišljanje sodobne družbe o športnem ribolovu v povezavi z dobrobitjo in pravicami rib, povzeto po tuji literaturi. Namenoma se nisem dotaknila športnega ribištva v Sloveniji, saj ga bralci Ribiča poznate bolje od mene, predvsem pa tudi zato ne, ker to ni moje področje. Zadovoljna sem, da so v zakonodaji in upravljanju športnega ribolova pri nas vgrajeni vsi visoki etični standardi. Za zaključek pa vam vendarle moram zaupati tudi svoj odnos do športnega ribolova. Zame je športni ribolov atavizem nekih davnih dni, ko je človek lovil ribe, da je lahko preživel. Zdaj ribolov že dolgo ne pomeni več preživetja, zato pa ljudem nudi še veliko več. Menim, da je prav, da ribiči ulovljene ribe, ki jih zakonsko smejo vzeti, tudi vzamejo ter jih spoštljivo pripravijo in pojedjo, po možnosti v dobri družbi in ob dobri kapljici. Čeprav sicer nisem navdušena nad ribolovom *ujemi in spusti*, ga ne obsojam vnaprej, saj zato nisem niti usposobljena in še manj pristojna. To občutljivo vprašanje namreč terja poleg temeljitega poznavanja življenja posameznih vrst rib tudi primerno širšo družbeno ekonomsko razpravo.

Prof. dr. Vlasta Jencič, dr. vet. med.
Inštitut za zdravstveno varstvo in
gojitev divjih živali, rib in čebel
Veterinarska fakulteta Univerze
v Ljubljani
vlasta.jenic@vf.uni-lj.si

Literatura

- Arlinghaus R, Schwab A, Teel T. (2012). A primer on anti-angling philosophy and its relevance for recreational fisheries in urbanized societies. *Fisheries* 37: 153–164.
http://www.agrar.hu-berlin.de/fakulta-et/departments/dntw/jp_bfm/publ_html/arlinghaus-et-al.-2012-anti-angling
Arlinghaus R, Schwab A, Cook SJ, Cowx IG. (2009). Contrasting pragmatic and suffering-centred approaches to fish welfare in recreational angling. *Journal of Fish Biology* 75: 2448–2463.
Cook SJ, Schramm HL. (2007). Catch-and-release science and its application to conservation and management of recreational fisheries. *Fisheries Management and Ecology* 14: 73–79.

Ribiška bratovščina v Krakovem v Ljubljani

Legenda pripoveduje, da so ljubljanski ribiči stanovali v bližini zdajšnje stolnice svetega Nikolaja. Sveti Nikolaj je veljal tudi za zavetnika ribičev in svojemu patronu naj bi prav ribiči postavili prvo kapelo. Po Vrhovnikovih virih naj bi se v Krakovo preselili nekje v 15. stoletju s sosednjega Novega trga.

Ribiči so prebivali tudi drugod v Ljubljani. Leta 1561 je v Rožni ulici bivalo osem ribičev, v Hrenovi dva, največ pa jih je bilo v Krakovem. Zadnje ribiške rodbine v Krakovem so bili Sedeji in Čizmani.

Njihova naloga je bila skrb za zadostno število rib ob postnih dneih. To so od njih zahtevali njihovi gospodarji – gospodje viteškega reda v Ljubljani, v katerih lasti so bile tudi ribiške pravice. Kdaj je Komenda viteškega reda pridobila pravico do ribolova na Ljubljani in njenih pritokih, ne vemo. Kot je razvidno iz ohranjenih listin, najstarejše izvirajo iz 13. stoletja, je križevniški red kupoval zemljišča ali jih dobival v dar in z njimi tudi pravice do ribolova. Iz razsodbe iz leta 1743 sledi, da je imela Komenda viteškega reda v Ljubljani ribiške pravice na Ljubljani, Iščici, Malem grabnu, Gradaščici, vseh stranskih jarkih, potokih in jezerskih oknih ob Ljubljani in Iščici, pa rudi ribolov na Savi pod ledom. Križevniški red je nadzoroval ulov in ribiške mreže ljubljanskih in savskih ribičev. V njihovem imenu so ribiški mojstri zaplenili nedovoljene mreže, to je mreže, ki so imele manjšo velikost okenc od predpisanih, prav tako so zaplenili vse premajhne sulce, ščuke in krape. Pogosti spori so nastajali tudi z uživalci posesti v Mestnem logu, kamor so ribiči hodili po deževnike (gliste), ki so jih rabili za vabo za ribe, ob tem pa praviloma razkopali zemljo in tako povzročali škodo. Da bi rešili nastalo situacijo, so ribičem vsako leto izmenoma določili poseben ograjen prostor v Mestnem logu.

Ribiče je nadziral ribiški mojster – fižmašter; ribiči so za to nalogo iz svojih vrst izbrali starejšega tovariša, takega, ki so mu zaupali. Ribiški mojster je odločal, kje je smel loviti posamezni ribič. Nekateri so lovili v manjših potokih in take so imenovali *potokarji*. Ribiče, ki so praviloma z mrežami lovili v večjih vodah, tudi v Ljubljani, so imenovali *lovničarje*. Na ribolov so se vozili s štiri do pet metrov dolgimi čolni, ki so jih imenovali *škatlje*. Kot je razvidno iz razpisa iz leta 1834, so krakovski ribiči verjetno vse do leta

1888 lovili ribe v Gradaščici, Preproščici, Iški, barjanskih oknih pod Sveto Ano pri Podpeči, Grubarjevem kanalu in potoku Tunjica pri Vrhniku. Po sprejemu ribarskega zakona in razdelitvi voda v ribarske okraje so navedene vode ostale kot lastni revirji v posesti Komende viteškega reda v Ljubljani.

(Fotodokumentacija ribiškega oddelka TMS)

V srednjem veku so se posamezni poklici združevali v cehe (bratovščine). Tako so tudi ribiči 17. junija 1628 ustanovili svojo bratovščino (ceh). Ustanovno pismo hrani Nadškofijski arhiv v Ljubljani, dobesedni prevod omenjenega pisma pa je objavljen v monografiji Slovensko sladkovodno ribištvo in ribiči skozi čas (2012). V bratovščino so sprejeli samo dobre, poštene in pobožne katoličane. Ribiči, člani bratovščine, so se zavezali, da bodo enako kot druge bratovščine napravili lepo bandero (prapor). Za ta namen naj bi vsak član prispeval določeno vsoto, višina je bila odvisna od premoženjskega stanja posameznika. Bratovščina je imela dva ali tri ključarje, ki so jih izvolili izmed svojih vrst, izbiro ključarjev pa je moral potrditi škof ali generalni vikar. Naloga ključarjev je bila skrbeti in varovati blagajno (skrinjico), pobirati prispevke članov, pa tudi kaznovanje ribičev, ki so se pregrešili zoper pravila bratovščine. Le-ta je tudi vsako leto štirikrat najela duhovnika, da je v stolnici opravil zadušno mašo – v čast Bogu, Mariji materi Božji, ribiškemu

svetniku svetemu Nikolaju ter vsem pokojnikom. Kot je bilo določeno z ustanovnim pismom, so se ribiči udeleževali vseh procesij, še zlasti pomembna je bila tista ob telovem (praznik Svetega rešnjega telesa). Procesij so se udeleževale tudi druge bratovščine, vrstni red pohoda je bil natančno določen. Ribiči večkrat

niso bili zadovoljni z vrstnim redom v procesiji in v tovrstnih sporih so večkrat morale razsoditi pristojne oblasti. Ob kvaternih nedeljah je za ribiško bratovščino v stolnici redno maševal stolni dekan, za kar so mu na praznik svete Trojice ribiči plačali po en zlatnik in ducat piškotov. Kasneje je bratovščina naročala kvaterne maše v trnovski cerkvi. Enkrat na leto so se člani bratovščine odpravili na romanje.

Ribiška bratovščina je imela vsako leto prvo soboto po binkoštnih zborovanje. Na njem so ključarji poročali o prihodkih in stroških, nakar so člani bratovščine ponovno potrdili stare ključarje ali pa izvolili nove.

Že ob ustanovitvi bratovščine so se ribiči zavezali, da bodo nabavili bandero (prapor). Osrednji motiv na prvem ribiškem praporu je bil ribiški vlak (ribiška mreža polna rib). Do leta 1857 so ribiči zbrali dovolj prostovoljnih prispevkov in se odločili za novo bandero. Motiv na njem jim je zastoj narisal slovenski slikar Mihael Stroj (1803–1871). Na eni strani je narisal Marijo na prestolu z Jezusom v naročju, na desni v ozadju je bila trnovska cerkev, na levi pa cerkev na Rožniku. Osrednji motiv na drugi strani bandera je bil zavetnik ribičev, sveti Nikolaj, pod njim pa čoln na razburkani vodi ter napis *St. Nikolaj, za nas Boga prosi!* (1857). Ribiči so bandero hranili v trnovski cerkvi, redno pa so ga nosili na velikonočni in telovski procesiji. Žal se je omenjeno bandero izgubilo.

Dr. Romana Erhatič Širnik

Vir:

Vrhovnik I. 1933, Trnovska župnija v Ljubljani.

Po poti tradicije pogumno v prihodnost

Dan pred valentinovim, 13. februarja 2015, bo RD Barje praznovala 60 let uradno zabeleženega organiziranega delovanja. Ob tej priložnosti smo v RD Barje zbrali drobce spominov prvih desetletij življenja ribiške družine in iz obdobja po petdesetletnici, ki smo jo praznovali leta 2005. Pogovarjali smo se s predsednikom RD Barje, Teodorjem Gantarjem, ki družino vodi že vse od 17. februarja 1989. Vprašali smo ga o izzivih, težavah in njegovih stališčih do aktualnih vprašanj, s katerimi se soočajo člani. Prihodnost se zdi lepa, a le, če bomo složni, če bomo nadaljevali z začetim delom in končali odprte projekte.

Na območju Ljubljanskega barja poteka ribolov za preživetje gotovo že tisočletja. Nekoč so ribe lovili z ostmi, mrežami in veliki okornimi trnki, o čemer pričajo arheološke ostaline. Tradicija ribolova za zabavo na Ljublanici sega v 16. stoletje. Valvasor sicer dobrih sto let kasneje omenja, da ribe iz te reke niso kaj dosti prida ter da jih je malo.

Ribiči pa so se vedno pogosteje združevali tudi ob Ljublanici. Iz leta 1628 je znana listina, ki v osmih točkah navaja o ustanovitvi ribiške bratovščine. Revirji so, glede na pisne vire, prvič omenjeni v letu 1888, ko je bil sprejet Kranjski vojvodinski zakon. Iz leta 1883 poznamo črno belo fotografijo sedmih krakovskih ribičev, med katerimi so znani ljubljanski ribiški priimki: Čizman, Marinko, Grilc ...

Kot navajajo različni pisni viri, je bila ustanovitev 15. barjanske revirske ribiške družine na povodju Ljublanice med Podpečjo in Vevčami precej težavna. Kljub polemikam so 13. februarja 1955 v kinu Soča le sprejeli sklep o ustanovitvi RD Barje. Sprva so se vodje sestajali v gostilni Činkole na Poljanski cesti in na različnih drugih lokacijah. Občni zbori so med drugim potekali tudi v dvorani za OŠ Prule. Od leta 1959 pa do leta 1979 so se člani zbirali blizu Špice na Veliki Čolnarski ulici v leseni montažni hiši, ki so jo leta 1964 postavili takratni predsednik Lojze Levstik in člani. V vmesnem obdobju je predsedoval Marjan André, leta 1981 pa so začeli graditi ribiški dom tik ob Ljublanici, na Mesarici, kjer stoji še dandanes. V domu so pisarne in dvorana, kjer se vsak četrtek srečujejo člani, pred domom pa sta pokrita terasa in pristan za čolne.

Od začetka RD Barje so njeni člani najraje lovili na Ljublanici in njenem pritoku Iščici (Ižici), na Malem grabnu (Gradaščici) in Krmskem jezeru. Nekateri so se podali tudi na Želimeljščico in Iško, ribnik Strahomer pa je bil obliko-

Teodor Gantar, predsednik, ki RD Barje uspešno vodi že od leta 1989. (Foto: J. Ušeničnik)

van šele v letih od 1973 do 1974. Še je živ spomin na velike lipane in potočne postrvi iz Ljublanice, ki so jih člani lovili kar sredi bele Ljubljane, in to na plovec, med ribolovom podusti, ki jih je bilo v izobilju.

Med letoma 1955 in 1958 so ribe vlagali še pod nadzorom Ribiškega društva Ljubljana, po izgradnji ribogojnice v Povodju pa se je stanje izboljšalo (in postalo tudi cenovno ugodnejše). Krape in linje so nabavljali v različnih ribogojnicah na Štajerskem. Kupili so tovarnjak in ustanovili elektroribolovno ekipo, ki je skrbela za odlove.

RD Barje danes

Delovanje RD Barje poteka brez večjih težav, kar člani ugotavljamo na letnih občnih zborih. Lahko celo zapišemo, da se je v zadnjih letih izboljšala starostna sestava članstva. Od leta 2010 naprej beležimo povečanje števila mladih in najmlajših članov, kar daje upanje za zdravo jedro. Okrepili smo promocijske

aktivnosti ter postali aktivni v novih medijih in na družbenih omrežjih. Redno se odzivamo na vprašanja medijskih hiš, prisotni smo bili tudi na turističnem sejmu v Ljubljani.

Sodelovanje med sosednjimi ribiškimi družinami je prijateljsko in ustvarjalno. Ribiške družine, ki delujejo znotraj Conskega odbora Ljublanica, so skupaj z Zavodom za ribištvo Slovenije pristopile k projektu Urbani ribolov – Ljublanica s pritoki, ki želi promovirati lepote ribolova na območju, s katerim gospodarimo.

Izboljšati bi veljalo razmere za delovanje tekmovalne sekcije, povečati vložke rib in na nekaterih vodah uvesti posebne režime (na primer ujemi & spusti). Člani si želijo tudi več družabnih dogodkov, morda kakšno srečanje ob pečenih ribah in kozarcu dobre kapljice ...

Težave z onesnaževalci in velikimi posegi v vodotoke, ki so značilni za urbana območja, ostajajo. Barjanski ribiški okoliš v veliki meri sovпада s poplavno ogroženimi območji, zaradi česar so posegi v vode zelo pogosti. Ribiči bdimo nad vsakim posegom in skrbimo, da bi bil čim manj škodljiv za ribe in druga živa bitja. V zadnjem času podjetja za urejanje vodotokov pospešeno sekajo drevesa in grmovje ob barjanskih potokih in rekah. Pred tedni so temeljito očistili brežine Iščice, kar naj bi pomagalo k boljši poplavni varnosti prebivalcev Ljubljane.

Tudi onesnaževalci ne počivajo. Marljiva člana RD Barje, Ivan Dragan in Jernej Šegatin, sta že pred leti napisala obsežen dokument, v katerem so do podrobnosti navedeni vsi bolj ali manj znani onesnaževalci Malega grabna. Dokument bomo dopolnili v kratkem.

Pogledi dolgoletnega predsednika Teodorja Gantarja

O aktualnih zadevah RD Barje smo se pogovarjali z dolgoletnim predsedni-

Zgodovinska fotografija izavnega leta 1962: Bruno Čeč, sekretar RZS, in Peter Pavšič - Zmaj, dolgoletni tajnik RD Barje, z ujetima sulcema iz Ljubljane pri vasi Lipe na Ljubljanskem barju.

Marec 1980: RD Barje je predsedoval Anton Porenta (na sredini fotografije). Na levi strani sedi Jože Virant, blagajnik, na desni pa stoji g. Hari, vodja takratnega občnega zbora.

Leta 1985 je RD Barje predsedoval Janez Podlesnik. Takole je v ribiškem domu vodil občni zbor, za njim pa sta slovesno obešena zastava nekdanje republike in prapor RD Barje.

kom Teodorjem – Tedijem Gantarjem. V ribiške vrste ga je povabil sodelavec Nande Kern, vratar v tiskarni Ljudska pravica. Bila sta v dobrih odnosih in Gantarju je večkrat prinesel marinirane zelenike iz Ljubljane. Leta 1973 se je zares včlanil, od leta 1989 pa je njen predsednik.

Zaupal nam je, da je vodenje družine hkrati zahtevno, odgovorno in zanimivo, a tudi lépo. Vsako leto marca imamo vsi člani občni zbor, ko sprejmemo letni načrt dela, ki ga med letom tudi uresničijo. Vodje posameznih sekcij mesečno poročajo o opravljenem delu in kratkoročnih načrtih.

RD Barje ni najmanjša ribiška družina, gospodari s široko paleto voda. Barjanski ribiški okoliš je zelo zahteven za upravljanje, saj obsega zelo veliko območje, ki je tudi geografsko pestro (južni del Ljubljane, Ljubljansko barje, okolica Turjaka, Rakitna ...). Gospodarska sekcija je zato precej obremenjena. Stalno so aktivni pri vzdrževalnih delih na jezerih in drugih vodotokih, vanje redno vlagajo različne ribe, izlavlajo mladice, izvajajo čistilne akcije, hkrati pa vzdržujejo še ribiški dom in njegovo okolico.

Ob opazovanju nedavnih posegov v barjanske vodotoke se Tedi spominja, kako so to počeli nekoč. Izvajalci so

»bolj z občutkom delali z vodo«, kar je podkrepil s primerom Želimeljščice, ki so jo regulirali v osemdesetih letih, ko je RD Barje vodil Janez Podlesnik. Velika drevesa so pustili pri miru, delali so pragove in zajede v brežinah, kamor so se ribe lahko skrile. Zdaj pa lahko na primeru Iščice ali Malega grabna opazujemo goloseke, katerih posledica je pregrevanje in hitro odtekanje vode ter več ribojedih ptic, ki neselektivno plenijo (tudi ogrožene vrste rib in žabe), in tako naprej.

Pomembno se mu zdi obnoviti oziroma popraviti ribjo stezo na Ljubljani pri zapornicah na Ambroževem trgu. Sedanja namreč deluje le na papirju, saj se odprtine za prehod rib hitro zapolnijo z naplavinami. Druga večja težava, ki jo še rešuje skupaj z drugimi člani upravnega odbora, je zapleten denacionalizacijski postopek glede ribiškega doma.

Uspehi, ki jih je skupaj s člani nanižal v zadnjih desetih letih, so okrepitev članstva (okoli 190 članov na leto), sanacija ribnika na Rakitni in obnova ter ponovna oživitev ribnika Tivoli v Ljubljani.

Cilji za prihodnost

Poleg operativnih ciljev, ki družijo vse delujoče organizacije, si v RD Barje želimo predvsem medsebojnega pri-

jateljstva, sloge, čistih voda in mirnih ribiških trenutkov. Če bi nas dobrovoljni ribiški prijatelji le dregnili, kaj imamo v načrtu, bi se razgovorili o trudu za zadovoljstvo članov, starejših in mlajših, o vlaganjih, spremljanju ekološkega stanja voda, ljubezni do naše domorodne potočnice iz Iške in Zale, dokončni rešitvi zadev glede ribiškega doma, nakupu flote čolnov za oddajanje ribičem turistom, pa o povezovanju s turističnimi organizacijami ... Skupaj tlakujemo pot za nove generacije, ki prihajajo.

Starejši ribiči vedo povedati o mirnih kotičkih na Barju, ki so zdaj spremenjeni, prizadeti. Tak je na primer izliv Iščice v Ljubljano, kjer je bil včasih pravi raj, dandanes pa čezenj vodi južna ljubljanska obvoznica. A mlajši rod ribičev si hitro najde druga romantična mesta, o katerih bodo nastajale zgodbe, ko jih morda že dolgo ne bo več.

Svet se ni začel z nami, niti se z našim koncem ne bo končal. Od prednikov smo prejeli dar neprecenljive vrednosti, življenje in naravo. Poskrbeti moramo, da bomo oboje negovali in podarili naprej našim potomcem, ki jih še ni pridejo na svet čez mnogo mnogo let. Ja, to je naš cilj. Zdaj pa le pogumno naprej!

Jure Ušeničnik

Lendavski ribiči so praznovali

Ob velikem številu članov RD ter večjem številu občanov in gostov sosednjih RD iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske ter predsednika RZS in župana Občine Lendava smo 28. septembra lani praznovali 55-letnico obstoja RD Lendava.

Program je dvojezično povezovala Edita Gönc. Navzoče je najprej pozdravil Stanko Lešnjak, predsednik RD Lendava, in v nadaljevanju predstavil zgodovino petinpetdesetletnega dela lendavskih ribičev. Med drugim je poudaril, da je RD delovala uspešno. Članstvo se je povečalo; sedaj RD šteje 530 odraslih in 40 mladih ribičev.

Nato sta sledila podelitev priznanj zaslužnim članom in pozdrav gostov. Prvi je bil župan Občine Lendava, ki je med drugim izrazil zadovoljstvo nad povečanjem števila mladih ribičev, ki se je povečalo z 20 na 40. Za njim je besedo prevzel predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl, ki je predstavil delovanje RZS in problematiko, s katero se ukvarja. Izpostavil je nerazumevanje naravovarstvenikov, ki ščitijo ribojede ptice, pri čemer so tudi ribe del narave.

Zatem je bila razglasitev rezultatov tekmovanja v lovu rib, ki je potekalo v sklopu praznovanja. Prvo mesto je osvojila

dobrovniška enota s 24 kg ujetih rib, med posamezniki pa je bil najuspešnejši Ivan Zadavec s 6,9 kg težkim ulovom.

Praznovanje se je nadaljevalo z družabnim srečanjem. Vse prisotne so pogostili s fižolovim golažem, ki ga je pripravila ekipa Štefana Horvata, in pečenimi ribami, ki jih je pripravila ekipa Jožefa Jerebica. Manjkala ni niti glasba, za katero je poskrbel duo Burdoš in tako razvnel prisotne, da so se nekateri zavrteli ob živahnih zvokih.

A tudi vesele trenutke skali žalost. Pred nedavnim smo bili priča pomora rib zaradi izliva gnojnice v bioelektrarno v bližini Radmožancev. Gnojnice je bilo toliko, da je poginil ves življ v Ginji, delu Kobilskega potoka in Ledavi od sotočja s Kobilskim potokom do Benice. Ko so ljudje nemočno opazovali, kolikšne količine mrtvih rib je odnašala voda, se niso mogli načuditi, da je bila Ledava tako bogata z ribjim življem. Tej katastrofi je sledil pogin rib zaradi hudega naliva, ko je voda iz gramoznic poplavlila

okolico, skupaj s 500 ha polj. S polj in goric je v gramoznice in vodotoke odplavila vso umazanijo, škropiva in gnojila, kar je povzročilo nove pogine rib.

Lendavski ribiči smo bili veseli, ko so v Murski Soboti zgradili novo čistilno napravo, ker so se prenehali pogosti pogini rib v Ledavi. Sedaj so nam politiki v Prekmurje naselili nove onesnaževalce – bioelektrarne. Leta 2013 je bioelektrarna povzročila pogin vsega živlega v delu Kobilskega potoka. Kje bo v prihodnje, ne vemo.

Ker sem že omenil naše težave, je morda to tudi primerna priložnost za zapis, da je lastnica rib država in da ribištvo ureja minister. Država ne stori ničesar za varovanje svojega premoženja, razen da pobira koncesnino.

Naj končan z mislijo, da je država lahko srečna, da ima še take zanesenjake, kot smo slovenski ribiči, ki pri toliko sovražnikih rib v slovenskih vodah še vedno ohranjamo življenje.

Štefan Hari

● DOGODKI

Lovci in ribiči predstavili svoje delo

Na tradicionalni skupni novinarski konferenci 1. dec. 2014 sta mag. Srečko Felix Krobe, predsednik LZS, in dr. Miroslav Žaberl, predsednik RZS, predstavila uresničene aktivnosti v iztekajočem se letu. Prav tako so lovci in ribiči opozorili na izzive in težave, s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

Lovska zveza Slovenije in Ribiška zveza Slovenije sta nevladni naravovarstveni organizaciji, ki pod svojim okriljem združujeta skoraj 33 tisoč članov. Financirata se iz članarin, delo oziroma prispevek k ohranjanju narave lovcev in ribičev pa temelji na prostovoljstvu. Lovci na primer na leto opravijo skoraj milijon ur neplačanega dela, od tega večinoma v loviščih. Lovci in ribiči se povezujejo z drugimi nevladnimi organizacijami in stremijo k uresničevanju skupne zaveze o usklajenem varovanju narave. Zvezi velik pomen namenjata tudi izobraževanju in naravovarstvenemu ozaveščanju članstva.

Ribiči so opozorili, da vodotokom in ribjemu življu še vedno najbolj škoduje človek, ki nespametno posega v vode. Letos pa je tudi narava naredila svoje in je nastalo kar nekaj škode na ribjem življu zaradi poplav. Redno opozarjajo pristojne organe na težave pri prostorskem načrtovanju in načinu zagotavljanja poplavne varnosti. Od države pričakujejo dolgoročno rešitev

Od desne proti levi: doc. dr. Boštjan Pokorný, predsednik Komisije za upravljanje z divjadjo pri LZS, dr. Ivan Kos, predsednik Strokovnoznanstvenega sveta pri LZS, mag. Srečko Felix Krobe, predsednik LZS, dr. Miroslav Žaberl, predsednik RZS, in Peter Solar, predsednik Komisije za pravna vprašanja pri RZS.

glede zmanjševanja staleža domorodnih vrst, saj jih je vedno manj. Najbolj ogrožene so potočna postrv, sulec, platnica in donavska podust. Opozorili so tudi, da pri obravnavi vprašanj posegov v vodotoke marsikdaj niso udeleženi kot stranke v postopku, čeprav ravno ribiči najbolj vedo – kot je pojasnil predsednik Komisije za pravna vprašanja pri RSZ Peter Solar –, kako lahko gradbeni posegi bistveno vplivajo na ribji stalež in

tako ogrožajo interese ribiškega upravljanja.

Lovci so med drugim pojasnili, da se je letos opazno povečala prisotnost rjavega medveda v bližini človekovih bivališč, ne pa tudi številčnost. Kot je opozoril dr. Ivan Kos, predsednik Strokovnoznanstvenega sveta pri LZS, bi bilo sprejemanje ukrepov zgolj na podlagi popačene podobe preveč laično, saj medved letos pogostejše zaradi dogajanja v gozdu, ko ni dovolj hrane, le-to pogostejše išče tam, kjer je na voljo. Glede prehranjevanja podobno velja za divjega prašiča, ne pa tudi glede številčnosti.

Divji prašič je vrsta, za katero je značilna izjemna rast številčnosti in prostorske razširjenosti povsod po Evropi. Predsednik Komisije za upravljanje z divjadjo doc. dr. Boštjan Pokorný je pojasnil, da ima divji prašič veliko sposobnost razmnoževanja, ki pa je odvisna od prehranske ponudbe, zato je prihodnje leto pričakovati manjši prirastek. Izpostavil je tudi pozitivne vloge in koristi naše domorodne vrste.

Igor Miličič, sekretar RZS

Prigrizki

Čeprav sem glede ribolova večinoma dobronamerno godrnjal, pa sem proti koncu minulega leta le doživel svojih pet minut. Zadnji teden v novembru sem enostavno »moral« še enkrat na ribolov krapov na Šumbar.

Odločitev je pravzaprav padla že na polovici precej neuspešnega ribolova v oktobru. Odhod sem naprej načrtoval za začetek novembra, takoj po praznikih, a mi to ni uspelo in se je moj odhod zavlekel vse do konca meseca. Olja na ogenj je prililo še za ta letni čas nenavadno toplo vreme, nekaj poguma pa sem si pridobil z nakupom plinske pečice, ki bi prišla prav, če bi se nenadoma bolj ohladilo. Pečica je za vsakega ribiča, ki tabori in lovi tudi v hladnejšem času, izjemno dobra in pametna naložba. Sam sem se doslej zanašal le na kakovostno obleko in obutev ter spalno vrečo. Tu takoj dodajam, da pravzaprav v zares skrajnih razmerah nisem nikoli lovil (največ do -3°C), zato sem nekako shajal tudi brez ogrevanja. Včasih je bilo precej neprijetno, a znosno. Ker pa pravzaprav nimam potrebe po nekakšnem dokazovanju vzdržljivosti, sem si kupil še to razkošje, ki to pravzaprav ni. Vzel sem jo s seboj, saj v tem času nikoli ne veš, kdaj se kljub razmeroma natančnim vremenskim napovedim vreme lahko obrne. Še posebno velja za daljše taborjenje, recimo več kot en teden. Druge opreme pa tudi ne gre zanemarjati. Predvsem bi se moral vsak od nas oskrbeti s kakovostno spalno vrečo. Čim bolj kakovostno. Sam imam že dolga leta vrečo, ki je bolj namenjena času od sredine pomladi do sredine jeseni. V mrzlem času primanjkljaj nadomeščam z odejo (kraparsko), ki pomeni dodaten izolacijski sloj in to večinoma zadostuje. Sama zase pa odeja pride prav v toplejšem času. Pri nakupu spalne vreče torej pazimo, da ustreza našim potrebam. Posebno primerne so tiste, sestavljene iz več slojev, ki jih je mogoče odstraniti ali dodati in se tako prilagajati trenutnim razmeram. Moram pa zapisati, da je zame pretopla spalka prej pokora kot blagoslov. Bolje prenašam, da me malo zebe, kot da mi je vroče.

Prihod

Razmere na jezeru so bile povsem drugačno od tistih v oktobru, ko le zaradi srečnih okoliščin nisem ostal brez ribolovnega mesta. Zasedeni sta bili le dve mesti, 26 in 22, med preostalimi pa

Pogled na ribolovno mesto 27. Izkoristil sem redko priložnost in na njem postavil svoj šotor. Kot se je izkazalo, je bila odločitev več kot dobra.

sem lahko izbiral. Čeprav kaj takega doživim le redko, se nisem posebno veselil, saj sta razloga za to lahko le dva: ali so zelo slabe vremenske razmere in za vodo ostanejo samo še tisti najbolj zagrizeni ali pa preprosto riba ne »dela«. To se med ribiči glede na zdajšnje možnosti komunikacije izve v trenutku in potem je na bregu le malo ribičev. Glede na ugodno vreme sem torej sklepal, da riba ni posebno aktivna. Dokaz za to je bil izostanek domačih ribičev. Tega si nisem posebno gnal k srcu, raje sem užival v redkem privilegiju lova na skoraj praznem jezeru. Moral sem se samo še odločiti, kje bom postavil šotor. Izbiral sem med mestoma 4 in 27 in se odločil za slednje. Razlog temu je bilo bolj kot kaj drugega dejstvo, da na tem mestu še nisem lovil, saj ga je v sezoni skoraj nemogoče dobiti. Po drugi strani pa je na mestu 26 lovil Slavko, znanec iz Ljubljane. Družba in po potrebi tudi pomoč pa vedno prav pride.

Taktika in vabe

Taktiko sem si pravzaprav v grobem zamislil že na prejšnjem ribolovu, za-

jemala pa je predvsem zelo malo ali sploh nič krmljenja. Nekakšna taktika prigrizkov, seveda odvisna od razmer na vodi. S seboj sem sicer imel zadostno količino bojlijev, če bi se pokazala potreba po izdatnejšem krmljenju.

Najprej sem s pomočjo drobilnika (krusha) iz manjše količine bojlijev naredil drobir, s katerim sem napolnil PVA-mrežice. Drobir skupaj z bojlijem na trnku privlači krape in upal sem, da bi ga kateri pobral. Kateri večji, seveda. Napolnjene PVA-mrežice sem delno pomočil v tekoče aminokislino, potem pa jih še rahlo povaljal v drobir. Odločil sem se, da bom lovil na kakih sto metrih od obale (približno tam so po navedbah poznavalcev t.i. dobra mesta ali hot spoti), pripravil pa sem si še nekaj sipke krme, ki je bila sestavljena iz razmeroma poceni krme *star fish weekend*, ki sem jo najprej presejal in izločil večje delce. Dodal sem ji približno kilogram suhe zmesi za bojlije, za čajno žličko praškastega dodatka *squid & octopus (Solar)*, nekaj drobirja iz bojlijev, tekoče aminokislino in melaso. Krmo sem zamešal s pomočjo jezerske vode, jo pustil nekaj

Prigrizki na fotografiji kljub kakovosti in privlačnemu videzu niso dali rezultatov. Morda so bili le na napačnem mestu?

Praškasta krma in bel plavajoči bojlji, stisnjena na ploščati krmilnik, sta mi prinesla mojo prvo tridesetico.

časa stati, potem pa še enkrat presejal. Sveže pripravljeno praškasto krmo pustim stati vsaj pol ure, preden začnem izdelovati kepe. Medtem ji dodajam vodo po potrebi, a previdno, saj jo lahko vedno dodamo, odvezamemo pa je lahko le tako, da dodamo spet suho sestavino. Na tak način imamo krme kmalu več, kot je potrebujemo.

Z označevalnim plovcem sem si označil razdaljo. Pri tem sem si pomagal z dvema merilnima palicama (measuring sticks) lastne izdelave, ki sem ju zapičil v zemljo v medsebojni razdalji pet metrov. Da mi ni treba meriti vedno znova, sem ju med seboj povezal s pet metrov dolgo vrvjo. Laks z ribolovnega kolesca preprosto ovijamo okoli njiju in tako dobimo zeleno razdaljo; npr. za stometrsko razdaljo ovijemo laks okoli palic dvajsetkrat. Laks zatakne v zatič na tuljavi (špuli) ribolovnega kolesca in tako bodo naši meti vedno enako dolgi. Po opravljenem metu laks iztaknemo iz zatiča, vklopimo prosti tek in lahko lovimo. Pri naslednjem metu razdaljo odmerimo znova. Res to pomeni nekaj dela, a izidi so po moje boljši, kot če mečemo »na oko«. Precej sem si po-

magal še z mapo jezera, na kateri so označene globine in razdalje.

Krmo sem presejal še enkrat, potem pa sem naredil nekaj kep in jih s pomočjo krmilne rakete (spomb) poslal na izbrani predel, na katerega sem potem postavil vse tri vabe, opremljene s PVA-»paličico« (PVA stick – Korda Long chuck). Za večjo privlačnost sem na lovni predel vrgel še nekaj hitro topečih se briketov. Vsak briketek zase obogati ribolovno mesto z aromo, a kaj prida prigrizek prav gotovo ni. Enako velja za kepe praškaste hrane. Razlika je le v tem, da ostane na kupčku, ki ga krap preprosto vsesa, medtem ko se briketi bolj razpršijo. Če krapa pri hranjenju nič ne zmoti, postaja vse bolj samozavesten in vse manj previden. Vaba, ki ima dodan trnek in PVA-vrečko ali mrežico, ki se v vodi raztopi, vsebina pa ostane prosta ob vabi, je tako precej podobna preostalim kupčkom okoli. Ko trnek preseneti strastnega požrešneža, navadno nastane precej divje piskanja piskalca (elektronskega javljalnika prijema).

Za to priložnost sem si znova pripravil nekaj krmilnikov, ki jih imam

skoraj vedno s seboj, a jih doslej še nisem uporabil, čeprav gre za pravzaprav precej »ubijalsko« metodo lova rib, tudi velikih krapov. Tudi zelo velikih. V bistvu je podobna past kot pri uporabi PVA-materiala, le da je po navadi cenejša. Primerna je za ribolov na okolja, kjer se ne zatika pretirano po dnu in posledično ne trgamo sistemov s krmilniki vred. Pri sodobnem krapolovu se po krivici uporablja bolj poredko, čeprav je zelo uspešna metoda.

Za ponudbo manjših prigrizkov v tem letnem času se mi zdijo predvsem manjši ploščati krmilniki ravno prave velikosti.

Od 3 do 30

V prvem dnevu ali bolje prvem mraku in noči je bilo precej dogajanja okoli mojih vab, kar so nakazovali občasni piskačevi piski. Razen enega resnega

prijema se ni zgodilo nič drugega, pa še v tistem primeru rezultat zatega ni bila riba. V prejšnjem ribolovu sem imel kar nekaj takih prijemov. Nekateri menijo, da je temu kriv predolg lasek oz. predolga razdalja med trnkem in bojljem. Morda, a ne verjamem, da bi krap tako hitro odplaval in posledično povlekel za seboj laks, če se ne bi zbudel na trnek in se prestrašil. Kakor koli že, želel sem si čim manj takih prijemov.

Na sosednjem mestu je Slavko ujel krapa kakih 18 kg. Lepa riba je prijela vabo na razmeroma bogatem krmišču, saj je Slavko zmetel v vodo kar nekaj kep, sestavljenih iz kuhane koruze in sipke krme.

Dva dni sem vztrajal z vsemi tremi vabami na priporočenem mestu, potem pa sem se odločil in dve premaknil bližje: eno na globino dobrih petih metrov na razdalji 70 m in drugo na 40 m in globino od tri do štiri metre. Spremenil sem tudi metodo lova. Na obe palici sem navezal krmilnike. Na mesto, kjer je ležala leva vaba, sem vrgel še nekaj prostih bojljev, ki sem jih pred tem stisnil med prsti tako, da so počili, nekateri pa se razklali na dve

Od 3 do 30 kg, vmes pa bolj malo. Na prigrizek sta »padla« oba. Kraparija je postala res pravi šport, zato bom moral čez zimo malo vaditi. Predvsem dviganje uteži ...

polovici in nekaj kep sipke krme. Na desnem, bližnjem mestu sem nadalje lovil samo s polnim ploščatim krmilnikom in plavajočim boljijem bele barve (12 mm, *sticky baits*, bela čokolada) v njem in brez dodatnega krmljenja. Na prejšnjem mestu je tako ostala le ena palica. Torej tri mesta; prvo krmljeno malo bolj, drugo manj in tretje nič.

Za posebno dobro se je izkazal tretji način: brez dodatnega krmljenja, na blizu in desno. Najprej mi je to potrdil krap, težak približno osem kilogramov, ki pa se mi je tik pred podmetalko snel s trnka. Nič hudega, kljub temu sem bil zadovoljen, da sem imel ribo vsaj na trnku. Vaba je bila v trenutku znova nazaj na ribolovnem mestu. Kaki dve uri za tem se je piskaač oglašil znova. Tokrat sem uspel ribico spraviti v podmetalko. Neverjetno, kako veliko veselje mi je prinesel lepi »trikilček«.

Naslednji dan sem ujel še enega malo težjega na levo palico, na najbolj oddaljenem mestu pa je vse mirovalo. Tam sem vztrajal vse do konca, a rezultat je ostal enak.

V petek zvečer me je Živan, kolega iz RD Dolomiti in skrbnik Koseškega ribnika (kamor smo novembra lani vložili kar nekaj krapov nad deset kilogramov), ki je prišel dan poprej, povabil na kuhano vino. Nisem uspel narediti niti treh požirkov, ko se je oglašil moj piskaač. Pred tem sem glasnost nastavljal na najvišjo vrednost, daljinskega sprejemnika pa nisem nesel s seboj, temveč sem ga navil na palico (*bank stick*). To zapičil v zemljo tako, da je bil sprejemnik z mesta, kjer smo bili, zelo dobro viden, ko je zasvetil. V sprinterskem slogu sem oddiral proti mojemu mestu in si pri tem svetil z naglavno svetilko. Riba je še vedno vlekla, ko sem rahlo zadihan dvignil palico s stojala in zaprl prosti tek na kolescu. Zazrl sem se v temo. Tam

Slavko in Živan, oče in sin, nista bila samo dobra družba, temveč tudi več kot dobrodošla pomoč. Da kuhanega vina sploh ne omenjam ...

nekje je bila večja riba, zapeta na moj trnek. Med utrujanjem mi je nekajkrat uprizorila lepe pobege. Po kakih 20 minutah sem jo uspel spraviti bližje in riba je že kazala prve znake utrujenosti, a še daleč od predaje. Nekoliko me je le skrbelo grmovje na levi in kakšna veja, v katero bi se riba lahko zapletla. Dvakrat je prišla pod veje, a se je obakrat na moje veliko olajšanje obrnila proti odprtem. Ob meni sta bila Slavko in Živan in z naglavnimi svetilkami smo osvetlili jezersko gladino tam, kjer naj bi se prikazala riba. Da je težka, sem vedel, prepričan sem bil tudi, da je težja od 20 kilogramov, vse drugo

pa je bila še vedno uganka. Riba se še nekaj časa ni hotela pokazati, jaz pa je tudi nisem hotel vleči na silo. Ko sem jo uspel pripraviti do prvega obrata na površini, je Živan takoj ocenil, da ima 30 kg. 'Iz tvojih ust v božja ušesa,' sem si mislil.

Šele ko smo uspeli ribo zajeti v podmetalko in sem jo hotel dvigniti iz vode, se je pokazala prava teža. Moral sem se pošteno upreti z nogami v tla in z Živanovo in Slavkovo pomočjo sem prenesel krapa na blazino za odpenjanje. Tehnica je nekaj trenutkov za tem pokazala 30,25 kg. Za malo, a vendar. Moja prva tridesetka za konec sezone, obenem pa sem izboljšal moj pet let star osebni rekord. Kdor čaka, dočaka, kdor lovi, ujame! Večinoma.

Ribo smo spravili v posebno čuvarico, v kateri je preživela noč in počakala na jutranje fotografiranje. V čuvarici zjutraj ni bilo nobenih ostankov prebavljene krme, tako da sem ocenil, da je bila moja vaba eden redkih prigrizkov, ki si jih je krap privoščil v tistih dneh.

Moje veselje z besedami ni mogoče opisati, zato niti ne bom poskušal. Ob tem sem hvaležen mojima soribičema, brez katerih bi bilo moje delo s težko ribo veliko bolj naporno. Odločitev z začetka ribolova se je pokazala kot dobra, imel sem dobro družbo in pomoč, ko sem jo potreboval. Najbrž pa bo čez zimo treba dvigniti še katero utež, saj po moji oceni v jezeru plava tudi kakšna riba okoli 40 kg. To pa že ni več šala.

Lansko ribolovno sezono sem torej končal zadovoljen in pomirjen. No, lahko bi le večkrat lovil, saj pravijo, da dni, preživetih na ribolovu, ne prištevamo k dnevom, ki so nam dani preživeti tukaj na zemlji. Torej pridobitev v vsakem pogledu.

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

LOV RIB S PLOVCEM

SVETOVNO PRVENSTVO VETERANOV IN INVALIDOV, RIM 2014

Soliden uspeh slovenskih tekmovalcev

*Drago Kutnjak na petem mestu, reprezentanca na šestem**Svetovno prvenstvo veteranov in invalidov je v lani potekalo v Rimu – Italija – na reki Tiberi od 4. do 9. avgusta. Udeležila se ga je tudi reprezentanca Slovenije.*

Pravico do nastopa na svetovnem prvenstvu je imelo prvih pet najboljših tekmovalcev iz lige veteranov v letu 2013. Po uvrstitvah v ligi so bili to Drago Kutnjak (RD Maribor), Mile Kojc (RD Celje), Branko Verdenik (RD Ptuj), Zorko Bruno (RD Koper) in Zdravko Bregar (RD Brestanica - Krško), ki so se tudi uvrstili na svetovno prvenstvo. Za vodjo je bil izbran Bojan Javornik, za trenerja pa Avgust Prelog in Tilen Kojc.

Ekipa in vodstvo smo takoj v začetku leta 2014 začeli z organizacijo in pripravi za odhod.

Imeli smo kar nekaj sestan- kov, ki jih je vodil in organiziral Bojan Javornik. Sestaviti je bilo treba finančni program, ki je bil kar velik finančni zalogaj za našo ekipo. Predvideni stroški so bili veliki (kotizacija, najem kombija, gorivo, cestnine, nastanitev za ves teden, hrana in večja količina brezalkoholnih pijač). Vsak član ekipe je po svojih močeh prispeval finančna sredstva in tudi materialna (hrana, pijača, reklamne majice in preostalo). Posebno aktiven je bil naš vodja ekipe Bojan Javornik, ki nam je priskrbel kombi ter urejal vse potrebno za prijavo ekipe in plačila. Začeli smo tudi z iskanjem nastanitve v neposredni bližini tekmovalne trase, ki je bila v centru Rima. Našli smo lepo urejen kamp Flaminio village, kakih 5 km od trase, in rezervirali smo štiri kamp hišice za dve osebi. Tako je bila naša reprezentanca pripravljena za odhod v 800 km oddaljeni Rim.

Tretjega avgusta ob 6. uri smo se odpravili (Bojan Javornik, Drago Kutnjak, Avgust Prelog in Branko Verdenik) iz Maribora proti Celju, kjer so se nam pridružili še Zdravko Bregar s kombijem, ki ga je priskrbel od sponzorja, ter Mile Kojc in njegov sin Tilen. Miletovo opremo smo preložili v kombije, ki so bili že precej polni, in nadaljevali pot še do zadnjega člana ekipe Bruna Zorka v Koper, kjer nas je Bruno z ženo Nado pogostil z malico. Tako smo krenili še na 700 km dolgo pot prek Benetk, Bo-

logne in Firenc do Rima. Vožnja s tako izkušenima šoferjema, kot sta bila Bojan in Zdravko, je bila prijetna in varna. V Rim smo prispeli ob 19. uri. Hitro smo našli organizacijski center, kjer smo oddali vso potrebno dokumentacijo in prijave ter izvedeli, kje je tekmovalna trasa. Potem pa smo kar nekaj časa iskali naš kamp, kjer smo bivali šest dni.

Reprezentanca Slovenije

Četrtega avgusta, prvi dan našega uradnega treninga, smo bili ob 8. uri na tekmovalni trasi, kjer smo dobili številke boksov za treninge do četrtega. Po pravilniku veteranov so od ponedeljka do četrtega treningi, v petek in soboto pa tekmi.

Uradni dobavitelj prvenstva je po predhodnem naročilu hrano in vabe (črvi, verdevaz) dobavljal vsak dan sveže. V času treningov je bila reka Tibera zelo kalna in hitra, še posebno v sektorjih A in B. Način ribolova, za katerega smo že imeli informacije, se ni veliko razlikoval. Potrebni so bili nekaj večjih plovcev – ploščkov (lizik) zaradi hitrosti toka. Tehnika ribolova je bila na štek palice, 11,5 m (po pravilniku za veterane), s plovci od 0,75 g pa vse do 60 g in palice bolonez do 10 g. Tibera je zelo nečista reka, tako da so tekmovalci pogosto zapenjali in trgali predvrvice, gume in celotne naveze. Zaradi onesnaženja vode tudi ni bogata z ribami in ulovi so bili pičli. Prevladovala so mreje, babuške, kleni in ploščki.

Na treningih so naši fantje lovili zelo dobro. Zaradi menjave sektorjev in hitrosti pretoka vode je bil ulov vsak dan drugačen. Treninge smo imeli vsak dan od 10. do 14. ure, čeprav je bila tekmovalna trasa uradno odprta do 18. ure. Razlog je bila vročina krepko čez 30 °C. Radenska je poskrbela, da smo imeli v neznosni vročini dovolj brezalkoholnih pijač.

V četrtek, 7. avgusta, ob 18. uri je bilo uradno odprtje prvenstva na trgu Campidoglio v središču Rima, od koder je bil čudovit razgled na mesto. Organizator je poskrbel za avtobusne prevoze vseh udeležencev prvenstva do kraja dogodka in nazaj. Tako smo si ogledali tudi precejšen del Rima. Po uradnem odprtju smo se vrnili v naš kamp, kjer smo imeli še zadnje priprave. Pregledali smo opremo in jo zaradi lažjega prevoza na štartna mesta tekmovalcev po sektorjih znosili v kombije.

V štirih dneh treninga se je pretok vode precej umiril, tako da je bilo treba v petek na tekmi loviti z manjšimi plovci – ploščki (30 g) s štekom, dolžine 11,5 m. Za glavne naveze smo uporabili najlon od 0,20 do 0,25 mm in predvrvice od 0,18 do 0,20 mm dolžine 30 cm, trnje pa #10 in 12.

Rezultati in uvrstitve naših tekmovalcev po prvem tekmovalnem dnevu so bili naslednji:

A-sektor: Branko Verdenik, 6. mesto
B-sektor: Zdravko Bregar, 10. mesto
C-sektor: Milan Kojc, 9. mesto
D-sektor: Drago Kutnjak, 2. mesto
Bruno Zorko (rezerva)

V soboto, finalni dan tekmovalja, so bili rezultati naših tekmovalcev naslednji:

A-sektor: Branko Verdenik, 10. mesto
B-sektor: Bruno Zorko, 9. mesto
C-sektor: Zdravko Bregar, 5. mesto
D-sektor: Drago Kutnjak, 4. mesto

Na sedmem Svetovnem veteranskem prvenstvu v Rimu je reprezentanca Slovenije dosegla odlično šesto mesto (55

kazenskih točk/NT). Svetovni prvaki so postali Italijani (35 KT), drugo mesto so zasedli Angleži (37 KT), tretje Madžari (48 KT), četrto Švicarji (51 KT), peto Portugalci (54 KT).

Rezultati v konkurenci posameznikov:

1. mesto: Jacky Belliard, Švica (3 KT),
2. mesto: Pedro Peralta, Portugalska (4 KT),
3. mesto: Maurice Meganck, Belgija (5 KT)
4. mesto: Roger Marlow, Anglija (6 KT)

Odlično peto mesto je osvojil naš najboljši tekmovalac Drago Kutnjak (6 KT), kateremu je bila reka Tibera pisana na kožo. Praktično je bila to njegova voda, način ribolova pa kot v reki

Drago Kutnjak nekaj trenutkov pred koncem prvenstva, ko se mu je odpela riba in mu je po vodi odplaval naslov svetovnega prvaka ...

Dravi v Mariboru, kjer lovi ribe že od malih nog.

Svetovno prvenstvo je bilo v tako velikem mestu odlično izpeljano organizacijsko in tekmovalno.

Po zaključni prireditvi v soboto zvečer smo hitro odšli v naš kamp, kjer smo začeli pospravljati opremo in prtljago za odhod domov. V nedeljo zjutraj smo polni lepih vtisov in veseli dobrih rezultatov krenili proti Sloveniji. V popoldanskih urah sta nas naša šoferja Bojan in Zdravko srečno pripeljala do Brunovega doma v Kopru, kjer nas je spet čakala obilna malica. V večernih urah smo se vrnili v Maribor.

Kot trener ekipe in tudi v ime nu vodje ekipe Bojana Javornika se zahvaljujem vsem članom ekipe za odlično in prijetno vzdušje. Še posebno bi rad pohvalil našega Tilna Kojca, ki nam je pomagal pri vseh nalogah in pripravih na treninge ter na sami tekmi.

*Besedilo in fotografije:
Avgust Prelog*

61. SVETOVNO PRVENSTVO V LOVU RIB S PLOVCEM – PRELOG, HRVAŠKA

Svetovni prvaki Goran Radović iz Srbije in ekipa Nizozemske

V septembru 2014 je bila Hrvaška gostiteljica 61. Svetovnega prvenstva v ribolovu s plovcem. Od 7. do 14. septembra 2014 se je na kanalu hidroelektrarne v Dubravi pri Prelogu (Medžimurje) udeležilo prvenstva 37. reprezentanc s približno tristo tekmovalci, trenerji in vodstvom.

Slovenska reprezentanca v sestavi Petar Dimitrovski, Lenart Pikelj, Božo Irgolič, Mitja Kmetec, Jernej Ambrožič, Andrej Petan – rezerva, vodja Branko Novak in trener Avgust Prelog je odpotovala na prvenstvo v nedeljo, 7. septembra. V torek so se nam pridružili še Željko Mavrič, Zoran Vidovič in Franc Tomanič, ki so vložili veliko truda pri pripravi hrane in vab.

Treningi in tekmovalje so potekali na kanalu, širokem od 70 do 80 m, globine do 6 m. Tekmovalna trasa je bila dolga kake 4 km s petimi sektorji, ki so bili razdeljeni na A, B ter C, D, E. Trasa je bila odlično pripravljena in je za vse tekmovalce omogočala enakovredne razmere. Organizator je poskrbel tudi za enak pretok vode v času treningov in tekmovalja, ker je padlo ogromno padavin pred prvenstvom in tudi med njim. Čeprav sta bila pretok in vodostaj (približno en meter nad normalnimi razmerami na kanalu) nad normalo, je bilo mogoče uloviti kar veliko rib.

Način ribolova je bil našim tekmovalcem znan, ker so že več mesecev prej prihajali na treninge, vendar v precej boljših razmerah. Ker je med prvenstvom voda dobesedno drla, so uporabljali krmo z veliko kamna za dobro obtežitev kep,

Lepo urejena tekmovalna trasa je omogočala enake razmere vsem tekmovalcem.

ki so morale pasti pred tekmovalca. Tudi za lepljenje črvov je bilo treba dodati kakih 7 l peska. Hrano, vabe in pesek (granulacije do 5 mm) je vodja ekipe Branko Novak vsak drugi dan dostavljaj na tekmovalno traso. Na ribolovu so uporabljali tehniko s štek palicami, dolžine približno 11,5 m, kar je za 1,5 m manj, kot je dovoljeno. S tako dolžino so tekmovalci še lahko obvladovali zatege z do 60 g plovci – ploščki (lizikami). Za glavne naveze so uporabljali najlon do debeline 0,28 mm, predvrvice pa do 0,25 mm. Tako močnim navezam in

težkim plovcem je bilo trebaprilagoditi gume v štekih. V tako hitri vodi je v svojem sektorju moral tekmovalac prestaviti štek tudi do 1.600-krat v štirih urah, kar je od njega terjalo zelo veliko fizično pripravljenost. Na treningih smo lovili največ mreene, ploščice, platnice in podusti.

Naslov svetovnega prvaka je osvojil Goran Radović - Gica iz Srbije (2 KT), ki je ujel 18.546 g rib. Na drugem mestu mu je sledil Stefan Altena, Nizozemska (2 KT) s težo 11.675 g ujetih rib, na tretjem mestu pa je pristal Arjan Klop, Nizozemska (3 KT).

Najboljšo uvrstitev med posamezniki za slovensko reprezentanco – trideseto mesto – je dosegel naš najmlajši, zelo obetaven tekmovalac Lenart Pikelj, Jernej Ambrožič je osvojil 52. mesto, Mitja Kmetec 65., Petar Dimitrovski 68., Božo Irgolič 71. od skupno 203 tekmovalcev.

Naslov svetovnih prvakov je osvojila reprezentanca Nizozemske z 38 KT, druga je bila Češka s 44 KT in tretja Srbija s 45 KT. Ekipa Slovenije je bila s 76 KT na solidnem desetem mestu v konkurenci 37 ekip. Za njo so ostali veliki favoriti, kot so Angleži, Madžari, Italijani, Francozi ...

*Besedilo in fotografije:
Avgust Prelog*

LOV RIB S PLOVCEM

RD Pesnica - Sensas že tretjič zapored državna prvakinja

Triindvajseto Državno prvenstvo v lovu rib s plovcem (DP LRP) za leto 2014 je bilo v vseh kategorijah kar razburljivo, saj so odločilna športna srečanja za sam vrh lestvice in še posebno za obstanek v ligi trajala do zadnjega tekmovalnega dne.

O športnih dosežkih mlajših kategorikov (U-14, U-18 in U-23) smo bralce že seznanili v Ribiču, 11/2014, z rezultati naših starejših članskih vrst pa vas bomo s kratkim komentarjem seznanili v nadaljevanju.

Na DP 2014 so v ekipni in posamični konkurenci vseh kategorij sodelovali tekmovalci iz vseh slovenskih pokrajin, za uspešno izvedbo pa so poskrbeli marljivi organizatorji iz številnih RD. To je dobra popotnica za nadaljnje delo te najstarejše in najštevilnejše športnoribolovno tekmovalne panoge pri nas in v svetu, ki jo je v okviru DP spremljalo lepo število gledalcev.

Na podlagi rezultatov iz sezone 2013 je v A- in B-ligi nastopilo po dvanajst izbranih ekip.

A-liga: nepremagljivi Pesničani

V članski konkurenci A-lige je že tretje leto zapored nepremagljiva ekipa RD Pesnica Sensas iz Lenarta. Svojo tretjo zaporedno lovoriko so osvojili na zadnjem, skrbno pripravljenem tekmovalnem na brežini reke Save v organizaciji RD Sevnica. Ta dosežek potrjuje ribolovno tekmovalno znanje vrhunskih tekmovalcev in večkratnih državnih prvakov v LRP, ki so se izjemno uspešno dokazali na ekipnem svetovnem prvenstvu (SP) 2013 na italijanskem rečnem kanalu Brian (v bližini Benetk). Tam so osvojili drugo mesto, kar je še vedno med najboljšimi svetovnimi uspehi neke slovenske ekipe v LRP. Vendar še imajo možnost osvojiti najvišjo lovoriko, ki jim je takrat iz rok ušla le za dve točki.

Slednje potrjuje dejstvo, da poleg neugodnega žreba na letošnjem SP v Radečah, kjer naši državni prvaki niso blesteli, le ni zgolj sreča glavni dejavnik vrhunškega rezultata. Še kar nekaj jih je, od katerih je najpomembnejši enovit pristop vseh nastopajočih in njihovih spremljevalcev (trener, vodja itn.).

Toda razočaranje v Radečah je mimo in gre počasi v pozabo. Jutri bo nov dan in z njim nova priložnost za doseg vrhunškega rezultata, kar potrjujejo izredni Pesničani z osvojenim letošnjim naslovom ekipnih državnih prvakov v LRP v članski konkurenci.

RD Pesnica – Sensas, najuspešnejša ekipa DP LRP, zmagovalci A-lige (zadaj z leve): Mitja Kmetec, Aleš Kancler, Lenart Pikelj, (spredaj z leve): Damjan Tomažič, Grega Štumberger in Andrej Bauman. Na fotografiji manjka vodja ekipe, Jernej Lipovnik.

Najuspešnejši posamezniki A-lige (z leve): drugouvrščeni Jernej Ambrožič - Ambro, prvak lige Tilen Kojc in tretjeouvrščeni Mitja Kmetec.

Ekipa RD Pesnica Sensas je po rezultatih že v samem startu zelo odskočila pred tekme in do konca osmih srečanj v družbi preostalih ekip A-lige s prejetimi 179,5 negativne točke (NT) prepričljivo obranila naslov ekipnih državnih prvakov. Za osvojitev novega naslova so za ekipo na osmih tekmah uspešno nastopili: Mitja Kmetec (ki je bil s prejetimi 28 NT tudi to leto najuspešnejši tekmovallec), sledita Andrej Bauman (40 NT) in Lenart Pikelj (43 NT). Izmenično so za ekipo nastopili (po 6 x) Damjan Tomažič (25 NT), Grega Štumberger (34 NT) in

Aleš Kancler (9,5 NT), ki je zaradi časovne stiske nastopil le na štirih tekmah DP. Ekipo je več kot uspešno vodil nekdanji večkratni državni prvak v LRP in reprezentant Slovenije, Jernej Lipovnik. Najzaslužnejši član ekipe, Mitja Kmetec, ki na vseh področjih (tekmovallec, organizator, donator, predsednik TK v RD) trdno drži v rokah vse niti za doseg vrhunskih rezultatov Pesničanov, je med drugim poudaril: »Veseli smo tretjega zaporednega naslova, ki nam daje možnost uresničiti želje po visoki uvrstitvi na svetovnih prvenstvih. Vsekakor bomo naredili vse, da bomo po svojih najboljših močnostih zastopali našo RD ter posledično našo krovno organizacijo in R Slovenijo. Potrebno bo veliko znanja in kanček sreče za uspeh. V A-ligi pa smo veseli, da prihajajo mlajši, dobri tekmovalci, ki bodo dvignili kakovost slovenskega ribolova.«

Z osvojenim drugim mestom v A-ligi je prijetno presenetila mlada, nadarjena in delovna ekipa RD Ptuj, ki je prejela 190 NT in je bila resnično prava tekma državnim prvaku iz Lenarta. Njihov najuspešnejši tekmovallec je naš priznani mladi reprezentant Aleks Mesarič, ki mu sledijo Jernej Horvat, Davor Božič, Damjan Mesarič in Jani Sluga. Slednje medsebojno razvrščajo le štiri NT. Predsednik tekmovalne komisije RD Ptuj, Jani Sluga, je znal v ekipi povezati mladost z izkušnostjo še dveh starejših in prizadevnih spremljevalcev, trenerja Matjaža Mesariča in vodjo ekipe Dušana Horvata.

Na tretjo stopničko uspešnosti po končanem DP so se povzpeli tekmovalci ekipe RD Majšperk s prejetimi 244 NT. Za lep ekipni dosežek je po številu NT največ prispeval Žiga Pavlič, sledili pa so mu Sašo Nedelko, Boštjan Rojc, Aljoša Kupec in Mitja Marks, ki so bili v seštevku NT precej izenačeni.

Le točka je ločila ekipo RD Brestanica - Krško (245 NT), da bi se uvrstila med prve tri ekipe letošnjega DP. Kljub temu so z osvojenim četrtem mestom tekmovalci omenjene ekipe dosegli imeniten rezultat. ▶

V ekipi je bil tokrat najuspešnejši tekmovalac Tomaž Štefanič v družbi izjemnih Dejana Petakoviča, Srečka Lamuta, Marka Pešca, Franca Štefaniča in Zdravka Bregarja. Bili so najuspešnejša dolenska ekipa DP 2014.

Z osvojenim petim mestom je ekipa Ptuj Jure opozorila, da je v letošnji tekmovalni sezoni ne bo lahko premagovati. Skupno so prejeli 256,5 NT, njihovu najuspešnejšemu posamezniku, Francu Tomaniču, pa sta k uspešnemu ekipnemu rezultatu znatno pripomogla Stanko Rogina in Igor Kozar ter preostali tekmovalci na čelu s prizadevnim vodjem in dolgoletnim glavnim donatorjem ekipe, Samom Levstikom.

valec, Miha Gjergjek, je imel premalo podpore z NT preostalih sotekmovalecev, njega dni celo državnih prvakov.

Zal se tudi ekipi RD Sevnica (347,5 NT), ki je pristala na zadnjem, dvanajstem mestu, ni izšlo po načrtu. Tomiju Stritarju, uspešnemu organizatorju in tekmovalcu omenjene ekipe, je na letošnjem DP med tekmovalci manjkal priznani slovenski tekmovalac v LRP, Viki Košar, s katerim sta v lanske tekmovalni sezoni uspešno »lovila« dobro rezultate omenjeni ekipi.

Vse zapisano potrjuje izjemno tekmovalno izenačenost ekip v A-ligi, v kateri je sodelovalo sedemdeset tekmovalcev. Obe zadnji uvrščeni ekipi odhajata v B-ligo,

pomembnih mednarodnih tekmovanjih. V družini so nekdanji reprezentanti, ki si želijo ponovno osvojiti mesto v reprezentanci. Med tekmovalci so nastopili tudi mladi ambiciozni fantje, ki potihoma računajo na svojo prvo reprezentančno uvrstitev. Žal med njimi manjkajo tisti, ki zaradi časovne (šola, študij) ali finančne stiske ne morejo sodelovati.

Ambro je na osmih tekmovanjih v konkurenci posameznikov premagal drugouvrščenega Mitja Kmetca in tretjevrščenega Žiga Pavliča. Ambro je zbral 8 NT, Mitja 9 NT in Žiga 14 NT. Za zmagovalno trojico se je na četrto mesto uvrstil Boštjan Rojc (15 NT), na peto Aleks Mesarič (16 NT), na šesto

Tri najboljše ekipe v A-ligi: drugouvrščena RD Ptuj, v sredini prvaki RD Pesnica - Sensas in tretji RD Majšperk s svojimi trenerji in vodji ekip.

Zmagovalna ekipa B-lige, RD Celje v postavi (z leve): Sašo Javornik, Miha Jezovšek, Srečko Lah, Jure Hochkraut, Zvone Vincek in trener Jože Detelbah. Manjkata tekmovalca Jaka in vodja ekipe Franjo Bogadi.

Da je ekipa RD Brežice (264 NT) osvojila šesto mesto na DP, imata skupaj največ zaslug Petar Dimitrovski in Andrej Petan. Sedmouvrščena ekipa RD Novo mesto (267,5 NT), z izjemno uspešnim tekmovalcem Markom Mavserjem in znatno pomočjo Darka Juvanciča – »Dajzija«, potrjuje svojo stabilnost v družini A-lige.

Zadnja tekmovalna dneva, ki sta potekala na brežini reke Save v vasi Orehovo pri Sevnici, sta nudila ogled zelo zanimivega, razburljivega in pomembnega tekmovalnega srečanja, saj je odločalo, katera od zadnjih petouvrščenih ekip bo izpadla iz A-lige. Prvouvrščeni tekmovalac v posamični razvrstitvi A-lige, Tilen Kojc iz RD Mozirje, je z uspešnimi nastopi poskrbel, da je omenjena ekipa s prejetimi 274 NT osvojila dokaj varno osmo mesto z lepo mero pomoči sotekmovca Jožeta Skorenška z NT.

Podobno je uspelo izjemnemu športnemu tekmovalcu Jerneju Ambrožiču - Ambro, ki je na devetem mestu obdržal ekipo RD Radeče (281 NT). Le 2 NT več je prejela desetouvrščena RD Radgona (283 NT) in se še rešila A-ligaškega izpada, za kar ima največ zaslug izjemni tekmovalac Božo Irgolič.

Enajstouvrščena ekipa RD Murska Sobota (288 NT) je bila najbolj »nesrečna«, saj jim žreb na zadnjem dvodnevem tekmovanju ni bil naklonjen. Njihov najmlajši in hkrati najuspešnejši tekmo-

ma pa verjamemo in jim želimo, da se čez eno leto zopet snidemo.

V ekipnem delu A-lige se vrednotijo tudi rezultati posameznikov, ki so pomembni pri končni sestavi slovenske članske reprezentance v LRP. Tokrat je z izjemnimi dosežki presenetil Tilen Kojc (11 NT), RD Mozirje, ki je premagal drugouvrščenega Jerneja Ambrožiča (12 NT) s težo 44.639 g ujetih rib, RD Radeče. Z enakim številom (12 NT) in manjšo težo ujetih rib (37.961 g) je tretje mesto osvojil Mitja Kmetec, RD Pesnica - Sensas, nevaležno četrto mesto Božo Irgolič (14 NT), RD Radgona, peto Franc Tomanič (17 NT) s težo 38.163 g ujetih rib (ekipa Ptuj Jure), mesto Aleks Mesarič (17 NT) s 32.507 g ujetih rib (ekipa RD Ptuj), sedmo Andrej Bauman (19 NT) iz ekipe RD Pesnica - Sensas, osmo in deveto mesto Petar Dimitrovski in Andrej Petan z 19,5 NT in težo: Petar 31.776 g, Andrej 19.044 g ujetih rib (oba RD Brežice). Deseto mesto je osvojil mladi Tomaž Štefanič (20 NT) iz RD Brestanica Krško itn.

Liga posamezno – člani: prvak Jernej Ambrožič - Ambro

V kategoriji liga posamezno je na DP 2014 sodelovalo 33 tekmovalcev. V ligi so številčno prevladovali reprezentanti, ki zadnja leta zastopajo Slovenijo na

Božo Irgolič (17 NT), na sedmo Primož Adanič (18 NT) in 60.203 g ujetih rib, na osmo z manjšo težo (51.289 g) ujetih rib in enakim številom NT Dejan Petakovič, na deveto Robi Makuc (19 NT), na deseto Sašo Nedelko (22 NT) itn.

Seštevek skupnega zbira točk v posamezni konkurenci A-lige in Lige posamezno – člani določijo absolutnega prvaka Slovenije ter preostale reprezentančne kandidate, ki naj bi po zaporedno doseženih rezultatih sestavljali državno reprezentanco za nastop na letošnjem SP LRP. V tem točkovnem sistemu dobijo prvi in tudi naslednje uvrščeni posamezniki nagradne točke. Prvi v A-ligi – posamezno in tudi prvouvrščeni v Ligi posamezno prejme 30 točk, drugi 29, ... in trideseti eno točko. Tekmovalcu, ki tekmuje v B-ligi, se točke prepolovijo. Prvi tako dobi 15 točk in petnajstouvrščeni eno točko. Takšnega primera točkovanja (iz B-lige) je bil letos deležen Primož Adanič, ki se je kljub manjšemu prenosu točk iz B-lige uvrstil na osmo mesto najuspešnejših slovenskih tekmovalcev v LRP – člani, kar potrjuje tekmovalno nadarjenost mladega tekmovalca iz RD Pesnica.

Ljubljancin Jernej Ambrožič - Ambro (59 točk), RD Radeče, je bil lani nepremagljiv, saj je obranil predlanski naslov in osvojil že šesti pokal absolutnega prvaka Slovenije v LRP v zadnjih sedmih

letih (enega je osvojil Žiga Pavlič), kar doslej ni uspelo še nikomur. Ambru je bil najresnejši tekmelec njegov reprezentančni sotekmovalac Mitja Kmetec (57 točk), RD Pesnica - Sensas. Le dve točki sta ločili izjemnega tekmovalca, da bi prekinil večletno prevlado Ambra. Na tretjem mestu je prijetno presenetil Božo Irgolič (52 točk), RD Radgona, še en izjemen uspeh beleži mladi Aleks Mesarič (51 točk), RD Ptuj na četrtem mestu, na petem je pristal Žiga Pavlič (45 točk), RD Majšperk, Petar Dimitrovski (43 točk), RD Brežice, je bil tokrat šesti, sedmi je bil Dejan Petakovič (34 točk), RD Brestanica Krško, osmi mladi Primož Adanič (34 točk in manjša teža ujetih rib), RD Pesnica - Sensas, deveti Franc

je nadarjena Tina branila državni naslov na tekmovališčih v Krašcih, na Ptuj, v Savcih in Radečah. Na osmih dvodnevnihih tekmovanjih (sobota, nedelja) je izjemna športnica s prejetimi 11 NT še tretjič zaporedoma osvojila najvišji naslov. No, pa naj še kdo reče, da je ribičija zgolj sreča. Za slovensko šampionko Tino se je na drugo mesto uvrstila nekdanja večkratna državna prvakinja Janja Hernet (13,5 NT), RD Pesnica, ki je bila Tini najresnejša tekmica. Katharina Sluga (16,5 NT), RD Radeče, je osvojila tretje mesto in bo zagotovo v naslednji tekmovalni sezoni resna nasprotnica prvouvrščenima sotekmovalkama. Jasna Hernet (18 NT), RD Pesnica, je osvojila solidno, a nevhvaležno četrto me-

neta Vincka, Jureta Hochkrauta, Saša Javornika, Srečka Laha in Jaka Bogadija uspelo premagati izjemno ekipo RD Ormož (204,5 NT), v kateri sta blestela Dejan Rižnar in Tomaž Bolčevič, ter osvojiti prvo mesto. Ta športni dosežek Celjanov in ekipe Ormoža napoveduje, da bosta ekipi naslednje leto zastopali svoji RD v A-ligi. Tretjeuvrščena ekipa RD Ruše (250 NT) ima v svojih vrstah priznane tekmovalce (Miran Vodopivec, Iztok Štraus ...), zato njihov dosežek niti ne preseneča, saj je s svojimi rezultati že nekaj let na samem pragu prestopa v A-ligo. Tekmovalcem RD Brežice (258,5 NT) je pripadlo nevhvaležno četrto mesto. Njihova najuspešnejša tekmovalca

Najuspešnejše ekipe B-lige (z leve): drugouvrščena RD Ormož, prvaki RD Celje in tretjeuvrščena RD Ruše.

V ligi starejši člani/veterani je prvo mesto osvojila ekipa RD Kostanjevica VDE v postavi (z leve): spredaj Jože Šmejc, Srečko Lamut, vodja ekipe Aljoša Kupec in najuspešnejši član ekipe Viki Košar (desno). Pridružil se jim je še predsednik RZS Miroslav Žaberl.

V letu 2014 nepremagljivi posamezniki B-lige (z leve): drugo uvrščeni Dejan Rižnar, prvak Milan Zvonar in tretji uvrščeni Tomaž Hribar.

Tomanič (33 točk), deseti Sašo Nedelko (31 točk), RD Majšperk, enajsti Andrej Petan (30 točk), RD Brežice, dvanajsti Tilen Kojc (30 točk in manjša teža ujetih rib), RD Mozirje, itn.

Liga posamezno – članice: Tina Pikelj že trejič zapored najboljša

Na DP LRP 2013 – članice so vsa tekmovala potekala v Radečah in Sevnici z namenom, da bi se naša dekleta čim bolje pripravila na SP v Sloveniji. Simpatična gimnazijka, državna prvakinja iz RD Radeče, je na domačem terenu takrat prvič ubranila naslov. V letu 2014

sto. Mlada Ljubljanka Sara Hauptman (23 NT in 29.265 g ujetih rib), RD Straža – Sava, je bila peta, Lidija Hernet (23 NT in 27.288 g ujetih rib), RD Pesnica, je bila šesta, Klementina Križanec (36 NT) iz RD Slovenska Bistrica je pristala na sedmem mestu. Sara in Klementina sta v ženski članski vrsti najmlajši in zelo obetavni slovenski tekmovalki, pred katerima je lepa športna prihodnost. Žal je na DP sodelovalo samo sedem zvestih športnic, ki zaslužijo vse pohvale slovenske športne ribolovne javnosti.

B-liga: najuspešnejša RD Celje in Milan Zvonar iz RD Šempeter

Podobno sistemu A-lige je po utečenem programu (sobota, nedelja) potekalo prvenstvo v članski B-ligi, v katerem tekmuje dvanajst ekip, ki so si na predhodnih tekmovanjih priborile pravico nastopanja. Ekipi RD Celje in RD Ormož sta že na prvih tekmovalnih srečanjih na Šmartinskem jezeru in jezeru Sv. Trojica pri Lenartu nabrali najmanj NT in nista dopustili, da bi se jima v drugem delu DP na tekmovanjih, ki so sledila v Sevnici in Radečah, približala katera od preostalih ekip. V izmeničnem tekmovalstvu je ekipi RD Celje (196,5 NT) z uspešnimi nastopi Miha Jezovška, Zvo-

sta Peter Jankovič in Marjan Zorko, a tudi Roman Kač je nanizal solidne rezultate. Tudi Brežičani že vrsto let krojijo vrh B-lige in prav lahko se zgodi, da bodo imeli kar dva prvoligaša. Petouvrščena ekipa, RD Slovenska Bistrica (264,5 NT), ima v svojih vrstah priznane slovenske tekmovalce (Mirka Kosa, Saša Ačka ...), ki so »občutili« kakovost tekmovalstva v B-ligi. Sašo in Mirko sta bila tudi tokrat svetli točki ekipe. Sredino lestvice so zasedle ekipe: šesto mesto RD Maribor (266 NT), sedmo RD Zagorje (268 NT), osmo RD Laško (269,5 NT), deveto RD Barje (275,5 NT). Ligaški obstanek si je izborila tudi ekipa RD Pesnica (283,5 NT). Slednje ni uspeli enajstouvrščeni RD Šempeter (285 NT) na čelu z izjemnim tekmovalcem, prvakom B-lige, Milanom Zvonarjem. Podobna smola je doletela ekipo RD Ajdovščina (297,5 NT). Zadnjima uvrščenima ekipama želimo čim hitrejšo snidenje v tem ligaškem tekmovalstvu, ki je po kakovosti izredno izenačeno, kar kažejo ekipni rezultati.

Lani se je v B-ligo vključilo 68 tekmovalcev, ki so branili svoje klubске barve. Med njimi so bili tudi tisti, ki so nastopili le občasno. Če je predsednika RD Šempeter, Zdenka Maka, razočarala njegova ekipa, pa ga je nedvomno razveselil imeniten športni dosežek njegovega tekmovalca Milana Zvonarja (12 NT), ki

je postal državni prvak B-lige. To je bilo zagotovo eno najlepših daril ob njegovih 60-letnici.

Izjemen dosežek je bil drugo mesto Dejana Rižnarja (13 NT), RD Ormož, ki je le za točko zaostal za državnim prvakom. Lep uspeh je dosegel tretji Tomaž Hribar (14 NT), RD Barje. Tudi Tomažu ni manjkalo veliko do osvojitve naslova. Četrto mesto je osvojil Peter Jankovič (15 NT in 33.078 g ujetih rib), RD Brežice, in peto Tomaž Belčevič (15 NT in 32.543 g ujetih rib), RD Ormož. Rezultati potrjujejo izredno konkurenco za trofejni pokal prvaka B-lige. Šesto mesto je zasedel reprezentant mlajših selekcij, Primož Adanič (20,5 NT), RD

RD Ptuj. S svojimi sodelavci ga je vzorno izvedel njen predsednik Zvonko Petek s svojimi marljivimi sodelavci. Tekmovanja DP so se nadaljevala v organizaciji RD Maribor, Šempeter, Mozirje in Radeče ter se končalo v petem krogu tekmovanja, ki so ga z odliko zaključili prijazni gostitelji iz RD Novo mesto s predsednikom Djordjem Vučkovičem.

V ekipnem tekmovanju je zmagala ekipa RD Kostanjevica VDE (68,5 NT) in obranila naslov državnih prvakov. Najuspešnejši tekmovalci ekipe je bil Viki Košar. Drugouvrščena ekipa RD Novo mesto (75 NT) je imela aduta ekipe v Darku Juvančiču (prvak posameznik) in je bila zelo blizu naslovu prva-

(20 NT in 23.987 g ujetih rib), RD Kostanjevica – VDE, enajsti Igor Trošt (20 NT in 19.483 g ujetih rib), RD Radeče, dvanajsti Janez Gregorčič (20 NT in 18.528 g ujetih rib), RD Novo mesto, itn.

V starostni kategoriji nad 60 let (veterani) je vse svoje tekme premagal nepremagljivi veteran Benjamin Pavlič (17 NT) iz ekipe RD Majšperk, ki ga bolj poznamo pod imenom Mišu in že vrsto let na DP LRP – člani uspešno vodi svojega sina Žigo, slovenskega reprezentanta. Mišu je uspel pravi podvig, saj je premagal dva nekdanja prvaka – veterana: drugouvrščenega Ferda Mavriča (19 NT), RD Maribor 2 in tretjeuvrščenega Jožeta Šmejca (20 NT in 23.987 g ujetih rib), RD

Prvouvrščeni tekmovalci lige starejši člani/veterani (z leve): drugouvrščeni Viki Košar, državni prvak Darko Juvančič in tretjeuvrščeni Srečko Lamut.

Najuspešnejši veterani (nad 60 let starosti) so (z leve): drugouvrščeni Ferdo Mavrič, državni prvak Benjamin Pavlič in tretji Jože Šmejca.

Najuspešnejše v ligi posamezno – članice (spredaj z leve): drugouvrščena Janja Hernet, državna prvakinja Tina Pikelj in tretjeuvrščena Katharina Sluga. Družbo jim delajo Lidija in Jasna Hernet ter Sara Hauptman.

Pesnica, sedmo Bojan Bačič (21 NT z 51.044 g ujetih rib), RD Laško, osmo Miran Vodopivec (21 NT in 34.756 g ujetih rib), RD Ruše. Najuspešnejšo deseterico tekmovalcev zaključujeta Žiga Pirnat (21,5 NT), RD Barje, in Matjaž Erjavc (22 NT), RD Maribor.

Za športne dosežke zaslužijo tekmovalci čestitke, prizadevni organizatorji tekmovanj pa naše iskreno priznanje in zahvalo za opravljeno delo.

Liga – starejši člani/veterani ekipno: RD Kostanjevica VDE obranila naslov prvaka

V kategoriji starejši člani/veterani je nastopilo štirinajst ekip s po tremi tekmovalci. Preostali prijavljeni člani ekip so se izmenično po potrebi vključevali za dosego boljše uvrstitve svoje ekipe. Od 52 prijavljenih je aktivno sodelovalo 45 tekmovalcev. Najstarejši športni ribiči - tekmovalci se razveselimo vsakoletnega snidenja ob začetku nove tekmovalne sezone. Za nastop v ligi morajo tekmovalci izpolnjevati starostno mejo 50 let, ki pa jo morajo doseči že v prejšnjem kolesarskem letu. Tekmovalci se do starosti 60 let ne morejo uvrščati v veteransko reprezentanco za nastope na organizirana SP, kar zapoveduje pravilnik svetovne ribiškotekmovalne organizacije F.I.P.S.ed.

Tekmovanje se je začelo v organizaciji

ka. Tretje mesto je pripadlo ekipi RD Majšperk (91 NT) z izjemnim Benjaminom Pavličem (prvak veteran), četrto je pripadlo ekipi RD Ptuj (91,5 NT), petouvrščena ekipa je bila RD Radeče (107 NT), šesta RD Pesnica (108 NT), sedma RD Koper (112 NT), osma (s tekmo manj) RD Brežice (112,5 NT), deveta RD Maribor 2 (113 NT), deseta RD Celje (118 NT) itn.

Liga Starejši člani/veterani – posamezno: prva Darko Juvančič/Benjamin Pavlič

Državni prvak v posamični razvrstitvi skupne kategorije starejših članov/veteranov je postal Darko Juvančič (7 NT), RD Novo mesto, ki je za dve točki premagal Vikija Košarja in tretjeuvrščenega Srečka Lamuta (12 NT), oba člana ekipnih prvakov RD Kostanjevica – VDE. Med tremi prvouvrščenimi tekmovalci je potekal pravi boj za osvojitve državnega prvaka. Darko je dokazal, da je izvrsten tekmovalci. V tej starostni kategoriji (od 50 in od 60 let) je bil četrtovrščeni Alojz Hernet (14 NT), RD Pesnica, peti Benjamin Pavlič (17 NT), RD Majšperk, šesti Zvonko Furman (18 NT in 36.035 g ujetih rib), RD Majšperk, sedmi Egidij Knez (18 NT in 25.331 g ujetih rib), RD Radeče, osmi Ferdinand Mavrič (19 NT), RD Maribor 2, deveti Ivan Bobnar (20 NT in 36.676 g ujetih rib), RD Novo mesto, deseti Jože Šmejca

Kostanjevica – VDE. Janezu Gregorčiču (20 NT in 18.528 g ujetih rib), RD Novo mesto, je pripadlo neprijazno četrto mesto, peto Silvu Koželniku (20 NT in 10.890 g ujetih rib), RD Celje, šesto Stanetu Žitniku (21 NT), RD Ptuj, sedmo Zvoku Petku (21,5 NT), RD Ptuj, osmo Milanu Kojcu (23 NT), RD Mozirje, deveto Zdravkuregarju (25 NT in 24.427 g ujetih rib), RD Koper, deseto Alojzu Škorjancu (25 NT in 23.575 g ujetih rib), RD Ruše, itn.

Iz doseženih rezultatov je razvidno, kako izenačeno je bilo DP LRP 2014 v prav vseh predstavljenih kategorijah, in sicer v posamičnem in ekipnem delu.

Ob tej priložnosti se za vodenje rezultatov zahvaljujemo Matjažu Mesariču (mlajše selekcije), Romanu Kaču (B-liga), Zlatku Žeraku (A-liga in Liga posamezno članice/člani), Branku Novaku (skupni zbir točk v A-ligi in Ligi posamezno) in Bojanu Javorniku ter Branku Zeliču (liga Starejši člani/veterani).

Vsem tekmovalkam in tekmovalcem za njihove dosežke iskreno čestitamo, malo manj uspešnim pa želimo, da se bi jim želje uresničile v novi tekmovalni sezoni.

Besedilo in fotografije: Jože Šmejca

Petdeset žlahtnih let Conskega odbora Ljubljana

25. novembra 2014 je minilo petdeset let, odkar deluje Conski odbor Ljubljana, ki povezuje ribiške družine Barje, Dolomiti, Vevče, Vrhnika in pobrateno RD Celje z namenom izmenjave informacij, ki pomagajo izboljšati gospodarjenje ribiških družin. Letošnjemu odboru predseduje RD Vevče, družabno srečanje pa so organizirali v RD Vrhnika. Pred tamkajšnjim ribiškim domom smo se konec septembra družili na letnem pikniku, ki se je nadaljevalo z ribolovom in družabnimi igrami.

Taki in podobni dogodki so priložnost za resne pogovore, pa tudi za sproščeno druženje. V tovariškem duhu je minilo tudi srečanje, ki je v soboto, 20. septembra 2014, potekalo na Vrhniki. Že jutraj smo se člani ribiških družin, ki so vključene v odbor, dobili pred Tehniškim muzejem Slovenije v Bistri, kjer nas je prijazno pozdravilo vodstvo RD Vrhnika. Po klepetu in zajtrku v bližnji restavraciji smo odšli na ogled muzeja; posebno veliko časa smo namenili lovskemu in ribiškemu oddelku. Po vodenem ogledu muzeja smo se premaknili pred ribiški dom RD Vrhnika v Sinji Gorici, kjer so nas gostitelji presenetili z bogato pogostitvijo. Po kosilu so se nekateri ribiči odpravili na ribolov, drugi pa so se posvetili druženju in družabnim igram. Mi smo čas izkoristili za klepet z Mitjo Mačkom, vodjo Conskega odbora Ljubljana, in Markom Barišičem, predsednikom RD Vrhnika.

Ribiči smo zavezniki narave

Mitja Maček nam je na vprašanje, od kdaj obstaja Conski odbor Ljubljana, pokazal dokument s podpisami ustanoviteljev z datumom 25. nov. 1964. Minilo je že petdeset let, vloga odbora pa ni zbledela, kvečjemu se je okrepila. Njegov pomen se kaže zlasti v kritičnih trenutkih, ko ribiške družine pestijo različne težave in je treba stakniti glave, združiti moči in ukrepati. Vsaka ribiška družina ima svoje težave, a si med seboj pomagajo in jih tako lažje razrešujejo. Ribiške družine so v odboru močnejše in lažje rešujejo težave, povezane z ekološkim stanjem voda in njihove okolice, ribjim staležem, krivolovom, havarijami in tako naprej.

Conski odbor se organizira na srečanjih in ob izjemnih dogodkih, ki terjajo hitro posredovanje. Njegov namen je skrb za čiste vode, sodelovanje z državnimi organi in izmenjava informacij. Skupaj vodijo statistiko uplena, prirejajo tekmovanja in obdarujejo starejše člane. Tri- do štirikrat na leto se sestajajo na posebnih delovnih skupinah, na katerih se pogovorijo o perečih težavah. »Če Conskega odbora

Pred urejenim domom RD Vrhnika so se konec septembra zbrali člani ribiških družin, ki so združene v Conski odbor Ljubljana. Jutraj so si ogledali Tehniški muzej Slovenije v Bistri, sledili so kosilo, ribolov in družabne igre.

ne bi bilo, bi prišlo do neusklajenosti, neorganiziranosti in pogostejših razprtij. Z njegovo pomočjo vzdržujemo sloglo med članicami in boljši nadzor nad vodo,« je poudaril Mitja Maček. Pomembna naloga je še skrb nad vodnatostjo vodotokov, opozarjanje na pregrevanje vode, ki lahko vodi v spreminjanje vrstne sestave ribjih populacij, in tako naprej.

Bistvo sodelovanja je, da se člani vključijo v delovanje nekega sistema, prispevajo svoj delček k izboljšanju življenja in tako pomagajo drugim, hkrati pa si okrepijo lastno zadovoljstvo. Pomembna ni samo pripadnost, temveč občutek sloge in sožitja. Ribiči še zdaleč ne gledamo le na lastne ulove, temveč smo zavezniki voda, narave in vsega naravnega, kar nas obdaja.

Z ribiškimi tovariši si pomagamo med seboj

Za Marka Barišiča, predsednika RD Vrhnika, je bilo to prvo družabno srečanje (piknik), ki ga je pomagal organizirati kot predsednik. Gosti nad srečanjem niso imeli pripomb, zato je bil zadovoljen tudi sam. Povedal nam je, da imajo v njihovi ribiški družini posrečeno mešanico mladega zavzetega kadra s svežimi idejami in znanjem, ter starejše člane, ki so bili ali pa so še pomemben del slovenskega ribištva. Ideje, dosežki in delo so rezultat sodelovanja obeh skupin ribičev, sloglo in pozitivno naravnost pa poskušajo

Marko Barišič, predsednik RD Vrhnika, ki je organiziral letošnje srečanje, nam je zaupal nekaj uspehov in izzivov pri vodenju ribiške družine. Letos Conskemu odboru sicer predsedujejo v RD Vevče.

širiti tudi navzven na srečanjih in sejah znotraj Conskega odbora, ZRD Ljubljana in RZS.

Barišič je najbolj ponosen, da se kljub vseprisotni individualnosti še vedno najdejo člani, ki se nesebično razdajajo za ribiško družino in Conski odbor. »Ni preprosto najti takih ljudi, jih potem tudi ustrezno angažirati in nagraditi, vendar so zlata vredni in nanje sem najbolj ponosen.« Pomembno se mu zdi tudi, da je obkrožen s kakovostnimi sodelavci, s katerimi lahko načrtujejo in naredijo korake, ki pripomorejo k delovanju in razvoju ribiške družine.

Kljub njegovi mladosti je med člani zelo priljubljen, k čemur verjetno pripomorejo njegove značajske odlike. Vsakega ribiča z veseljem posluša in poskuša razumeti njegovo stališče. Četudi se stališča razlikujejo od njegovih, jih poskuša razumeti. Če je le mogoče, je prisoten na delovnih akcijah in tako z zgledom dviga delovno vnetje med drugimi člani. »Potrebno je biti delaven, razumljiv in prilagodljiv, vendar znati včasih tudi udariti po mizi. Nemogoče je vedeti vse, zato so pomembni tovariši, na katere se lahko zanesesh.«

Sloga in sodelovanje sta bistvo Conskega odbora Ljubljana. Petdeset let je mimo, tradicija se bo nadaljevala, dela pa gotovo ne bo zmanjkalo.

Jure Ušeničnik

Pobratenje RD Grosuplje in RD Zlatna Ribica iz Sremske Mitrovice

V maju 2014 je Srbijo zajela ena največjih naravnih katastrof – dež in hude stoletne poplave. Ubogi nemočni ljudje, fotografije nesrečnih in prizadetih družin, zlasti otrok in starejših ljudi so nas pretresale v vsakodnevnih TV-oddajah. To se je dogajalo blizu nas. Ljudje, s katerimi smo nekoč živeli v skupni državi, so bili v veliki stiski in nevarnosti. Naša država in prostovoljci, društva, športniki ter vsi z velikim srcem so pošiljali pomoč ljudem v Srbiji in Bosni.

Srce slovenskega naroda je neizmerno veliko. Velike evropske države so obljubljale pomoč, ampak slovenska vojska, specialne enote, gasilci so pohiteli in prvi prišli na ogrožena mesta ter nesebično pomagali prizadetim! Naša Ribiška družina Grosuplje je majhno društvo, saj šteje le okrog sto članov, vendar se je klicu na pomoč odzvala med prvimi.

Poklical me je naš predsednik RD Grosuplje, Vinčo Čož, in vprašal, kako lahko ribiči pomagamo prizadetim v tej katastrofi. Ker izhajam s prizadetega območja in sem v stalnem stiku s svojim bratom, ki živi v Sremski Mitrovici in je član ribiškega društva Sremska Mitrovica Zlatna ribica, sem bil o obsegu katastrofe obveščen iz prve roke. Skozi Sremsko Mitrovico teče reka Sava, ki je naraščala iz ure v uro. Ves priobalni del mesta so evakuirali in čakali so na najhujše. Na srečo v tej nesreči je voda začela upadati in Sremska Mitrovica se je izognila najhujšem scenariju. Manjkalo je samo 3 do 5 cm, da bi se voda razlila po celotnem mestu. Povprašal sem brata, kakšne težave imajo ribiči. Povedal je, da so izgubili ribiški dom, čolne ... To je bilo za nas, grosupeljske ribiče, znamenje, da našim tovarišem iz Srema priskočimo na pomoč.

Pobratenje RD Grosuplje in RD Zlatna Ribica v mestni hiši v Sremski Mitrovici

Organizirali smo dve ribiški srečanju in zbrali nekaj finančnih sredstev. Ni jih bilo ravno veliko, a za naše ribiške tovariše iz Srema so bila zelo dobrodošla. Na našo akcijo zbiranja denarja se je odzvalo precej ribičev, prijateljev in drugih dobrih ljudi.

V septembru je v našo ribiško družino prispelo vabilo, naj pridemo na tradicionalno mednarodno ribiško tekmovanje, 14. Smuđijado (ribolov na smuča). Organizira-

lo ga je RD Zlatna ribica, največji sponzor in pokrovitelj pa je bila občina Sremska Mitrovica. Z veseljem smo se odzvali in potrdili našo udeležbo na tekmovanju.

Prišel je dolgo pričakovani trenutek odhoda v Srbijo. V Sremski Mitrovici so nas pričakali naši gostitelji. Prvi stiki so bili zelo prijateljski. Takoj so se pohvalili in obenem zahvalili, da so si z našo pomočjo kupili nov čoln, ki ga bodo uporabljali za svoje ribiške dejavnosti in čuvajsko službo. V znamenje zahvale so izrazili željo po pobratenju z našo RD, v kar smo z veseljem privolili.

Naslednji dan smo v mestni hiši Sremska Mitrovica podpisali listino o pobratenju. Boter našega pobratenja je bila občina Sremska Mitrovica oziroma njen župan in podžupan. Tako prisrčnega sprejema, kot smo ga bili deležni, nismo pričakovali. Še posebno pa smo bili presenečeni nad njihovo gostoljubnostjo. Svečan dogodek so spremljali lokalni radio in TV-mediji. O tekmovanju je poročala tudi TV Vojvodina; pripravili so tudi reportažo o našem pobratenju.

Težko nam je bilo, ko smo odhajali. Tako kratak čas in toliko lepih trenutkov! Od naših prijateljev – pobratimov iz Srema pričakujemo, da bodo naslednje leto vrnili obisk v Grosupljem. Potrudili se bomo, da jih bomo sprejeli podobno, kot so oni nas, in da jim bomo pokazali našo Slovenijo, še posebno Občino Grosuplje in njeno okolico.

Bogdan Kulić - Ležimirac

Sulčja

V soboto, 10. januarja 2015, je bil eden tistih dni, ko bi najraje ostal kar doma. Nič kaj dobro se nisem počutil že zjutraj in brez dvoma se me je nekaj lotevalo. Če ne bi bilo sulca in lova nanj, bi najbrž dan preživel v horizontali in ob zdravih napitkih. A nad tem nisem bil prav nič navdušen. Ribolovu, četudi samo pasivnemu (kot gledalec), se le stežka odpovem in če me res kaj resnega ne prime, se mu tudi ne.

Ob reki

Še posebno, ker do »vevške« Ljubljane nimam daleč. Kakšnih petnajst minut z avtom iz Dravelj po obvoznici sem potreboval do Kašelskega mostu. Kakor hitro mi je v nos udaril vonj po reki, sem bil preroben. Spodaj na prodišču sta dva ribiča (Janez Jereb in Mirko Ban) z umirjenim potezanjem vabe poskušala premamiti katerega od sulcev. Eden celo na muharski pribor. Tehnika lova sulca s pomočjo muharskega pribora je trenutno v »porastu« in vse več ribičev ga uspešno lovi na ta način. Sam še nisem poskusil, pa tudi ustreznega muharskega pribora nimam za kaj takega.

Nataknil sem si gumijaste škornje in se podal ob desnem bregu reke navzgor do ovinka pri vrtnariji. Daleč nisem nameraval, še posebno glede na moje stanje. Nadejal sem se srečati še katerega od ribičev, obenem pa malo oprezati za podustmi, mrenami, platnicami, ploščiči in krapci. Voda je bila ravno prav nizka in čista, dan pa že svetel in sem lahko dobro izkoristil polaroidna očala. Na tistem delu je nekaj lepih mest za lov omenjenih rib in morda se že kmalu podam nanj.

Čez slabe pol ure sem v daljavi opazil dva ribiča. Po petih minutah sta bila že dovolj blizu, da sem enega prepoznal. Moj znanec Marko Dakić je bil nekoč precej zagnan in uspešen v krapariji, zdaj pa se že nekaj let družijo zgolj s palicami

Dobrodošli v Sremu!

Na tekmo, ki traja dva dni, je prišlo kar 74 tekmovalcev iz Slovenije, Rusije, Hrvaške, Bolgarije, Republike Srbske in Federacije BiH. Vodostaj Save tiste dni ni bil najboljši, kar se je pokazalo na samem tekmovanju. Pričakovali smo, da bo več ulova, ampak proti naravi ne moremo. Vse drugo – organizacija, prijaznost, druženje – je bilo za čisto desetko! Pridite naslednje leto in se sami prepričajte na naslednji Smuđijadi, ki bo oktobra 2015.

vročica

za vijačenje. Njegov soribč Marko Petraš pa je tokrat imel prav neverjetno ribiško srečo. Na sulčelovu je bil pravzaprav prvič v življenju in vabo je v vodo vrgel petkrat, kar je bilo dovolj za dva merska sulca. To pa je res dosežek, vreden omembe. Dokazuje tudi, da je rana ura pri lovu sulca res zlata ura, saj je oba ujel še v jutranjem polmraku. Moj znanec

Marko je uspel ujeti enega manjšega, a ni dosti manjkalo, da bi se tudi sam vpisal z merskim sulcem. Večji sulec je namreč pospremil njegovo vabo, a je ni zgrabil tako, da bi se zapel na trnke. Zato je Marko, preden smo se razšli, poskusil še enkrat v upanju, da je sulec po nekaj urah bolj pripravljen gristi. Poskus ni ostal brez ulova: bila je lepa šarenka, tam okoli dveh kilogramov.

Medtem so se nam pridružili še trije sulčarji – Jože Vesenjaki, Srečko Štravs in Robert Lešnik –, ki so na sulčelov prišli s štajerskega konca, točneje iz Maribora. Vsi trije so člani RD Pesnica in se v domačih revirjih

V lepem tolmunu nad Kašeljским mostom sta vabila sulce k prijemu Janez Jereb in Mirko Ban, oba člana RD Barje. Kljub trudu pravega prijema tokrat ni bilo, le en večji sulec se jima je prišel pokazati. Za nagrado!

Največ uspeha sta imela ribiča na fotografijah. Še posebno Marko Petraš (na levi fotografiji), ki je lovil sulca sploh prvič v življenju in dosegel za mnoge sanjski uspeh. V petih metih sta mu prišla dva sulca, dolga 82 cm in 85 cm. Bolj izkušeni Marko Dakić pa se je tokrat veselil le tega manjšega lepota in dva kilograma težke šarenke.

Franci Zakovšek (drugi z leve) z gosti iz Maribora (od leve): Jože Vesenjaj, Robert Lešnik in Srečko Štravs so nad reko Ljubljanico navdušeni, zato na vevško sulčarijo prihajajo redno.

Predsednik RD Vevče Avgustin Weiss tudi sam rad sulčari. Ker je letos pri organizaciji dogodka »malo izklopil« in nekaj dela prepustil mlajšim, je imel zato več časa za lov sulca.

posvečajo predvsem lovu smuča, ščuke in soma, na ribolov sulca v »močvirje« pa prihajajo redno. Nad reko Ljubljanico so navdušeni, Srečko pa je imel še nekaj sreče, dolge sicer le 50 cm, a prave barve in oblike. Prvi sulec v življenju vedno prinese veliko veselje, pa čeprav je podmerski. Pri prejšnjem sulčelovu na isti vodi se mu je večji sulec prišel pokazati, a na ponujeno vabo ni hotel prijeti. Prihodnjič prav gotovo!

Pri ribiškem domu

Dve uri sta minili, kot bi mignil; bil je čas kosila, zato sem se odpravil do ribiškega doma RD Vevče, kjer je bila že precejšnja gneča. Iz kotla z divjačinskim golažem je prijetno dišalo in čeprav nisem bil kaj prida lačen, sem ga predvsem na prigrizanje Francija Zakovška vseeno poskusil in mi seveda ni bilo žal. Bil je zares okusen, kar je potrdilo vseh 39 udeležencev in drugih gostov. Franci je dolgoletni član (od leta 1967) RD Vevče. Trenutno opravlja redno funkcijo podpredsednika, začasno še funkcijo gospodarja, preizkusil pa se je že v marsikaterih nalogah znotraj RD, saj je aktiven ves čas svojega članstva. Je zaprisežen muhar, predvsem na začetku muharske poti pa je navdušeno lovil na muho prav vse ribe reke Ljubljanice. Teh je po njegovih besedah v reki veliko, predvsem pa so zastopane vse ali skoraj vse ribje vrste, ki živijo pri nas. Čeprav ga nostalgčni spomini vežejo na Ljubljanico iz sedemdesetih ali osemdesetih let in velike lipane,

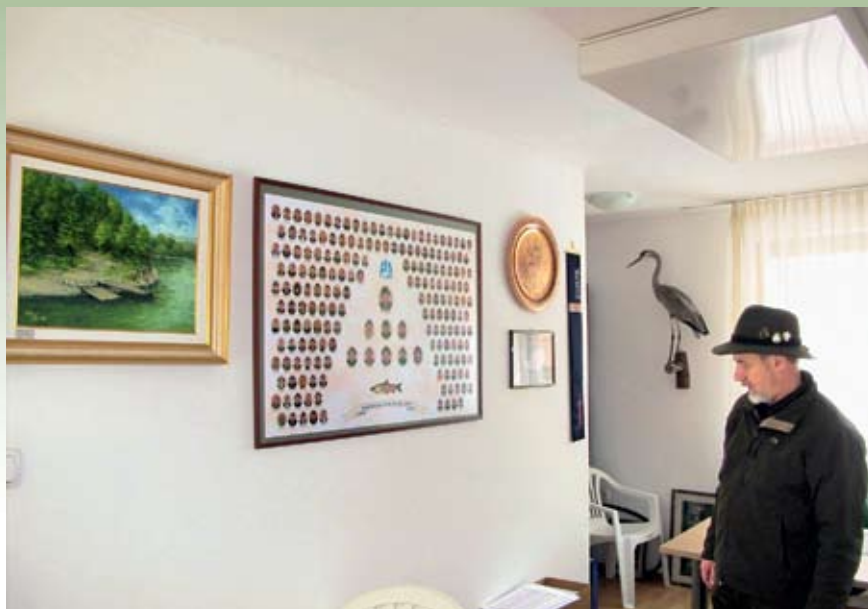
Ribiški čuvaj Franci Kolenc je znan vsem obiskovalcem ribolovnih vod RD Vevče. Poleg tega je izredno dober ribič na morju in v sladkih vodah. Pred leti je svoje izkušnje opisal v nekaj ribiških člankih, ki so nekaterim ostali v spominu do danes.

Za delo z mladimi v RD Vevče skrbita vodja mladinske sekcije Iztok Hočevnar (levo) in Nenad Crnomarkovič. Poleg predanega dela z mladimi (letos jih bo okoli trideset) sta oba tudi izjemna ribiča.

Predsednik RD Barje Teodor Gantar (levi) in Marjan Gorišek (RD Vevče) med zanimivim pogovorom o ribah Ljubljani. Če je verjeti velikostim, in ni razloga da ne bi, potem bom odslej lovil ščuke in sulce le še v Ljubljani.

Franci Zakovšek mi je prijazno razkazal notranjost ribiškega doma RD Vevče, kjer sem na vsakem koraku lahko videl veliko zanimivega.

ki so jih občudovali tudi muharji iz tujine, pa je z zdajšnjim stanjem reke vseeno zadovoljen.

Govoriti o muharjenju tistega časa in ne omeniti muharice Soča, skorajda ni mogoče. Butični izdelek mojstra Lucijana Urbančiča je tiste dni pomenil pravo malo revolucijo. Sam sem v osemdesetih na enem od takratnih ribiških sejmov na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani cincal, ali bi jo kupil ali ne. Nazadnje je nisem in verjetno mi bo za vselej žal. Z njeno »trdoto« je imel Franci zanimivo izkušnjo, ki pa pove še nekaj o tistih časih. Namreč, kako dragocen je bil vsak kos ribiške opreme, predvsem pa, kako dragocene so bile umetne muhe, saj jih ni bilo mogoče kupiti za vsakim vogalom. Predvsem ne muh z imenom slovenski šaš. Franci je po zvezah dobil cele tri! in dve od njih sta mu odnesla lipana na prvem ribolovu z muharico Soča. Navajen mehkejših muharic je premočno zategnil in laks je popustil. K sreči se je Franci hitro prilagodil in v prihodnje z veseljem uporabljal vse prednosti te muharice.

Prijazno mi je razkazal še notranjost ribiškega doma, ki je v tej funkciji vse od leta 1984, ko so si zgradbo, v kateri je bila pred tem strojna koža, pridobili ribiči. Na stenah in v vitrinah je veliko zanimivega iz dela RD Vevče (letos praznujejo 60 let obstoja) od nastanka do danes.

Seveda pa dogodek, kot je bil to-

kratni, ne more miniti brez predsednika. Avguštin Weiss, popularni Gustl, je predsednik vevških ribičev že nekaj zaporednih mandatov. Letos je pri organizaciji dogodka nekoliko izpregel, zato pa se je lahko bolj posvetil samemu lovu. Z obiskom je bil zadovoljen, še posebno glede na dejstvo, da je obvestilo o dogodku šlo v javnost šele v četrtek. Razlog temu je bil ugoden vodostaj reke. »Običajno imamo skupni lov sulca v zadnjem tednu pred lovopustom, a nam ravno vodostaj mnogokrat zagode. Zato smo se odločili, da izkoristimo ugoden trenutek, če pa bo vodostaj dober še naprej, bomo do lovopusta organizirali še en skupni lov,« je dodal.

Stalež sulcev v reki Ljubljani je po njegovih besedah dober, vsako leto pa jih tudi redno vlagajo. Sulec dobro uspeva zaradi obilice kakovostne hrane, ki jo ima na voljo. Največji doslej ujeti je meril 1,25 m, v letošnji sezoni pa 1,12 m. V letu 2015 si predsednik želi, da bi bila v Ljubljani predvsem poleti zadostna količina vode in da ne bi bilo kakšne zastrupitve.

Za konec sem poklepetal s Francijem Kolencem, ki ga poznam ka-

kih dvajset let. Nekako prav toliko časa je Franci že ribiški čuvaj v RD Vevče. Spoznal sem ga prek nekaj izjemno zanimivih ribiških člankov, ki jih je napisal v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Izmed njih bi še posebno izpostavil članek o zimskem ribolovu krapa v Ljubljani, ki je bil za tiste čase skoraj revolucionaren in je marsikomu ostal v spominu vse do danes. V teh dneh krapov v Ljubljani ne lovi več, jih pa z veseljem hodi gledat; če je za boljši pogled potrebno, še vedno spleza tudi na drevo.

»Ribiči se danes veliko bolj držijo ribolovnih pravil, kot nekoč. A ribe so od njih še najmanj ogrožene. Veliko bolj jih ogrožajo onesnaževalci, zastrupljevalci in drugih brezvestneži,« mi je še zaupal.

Sulčarji, udeleženci tradicionalnega skupnega lova na sulca v organizaciji RD Vevče, so se počasi odpravljali na popoldanski del ribolova in zaželel sem jim veliko sreče. Sam sem slabo počutje z začetka tega besedila preložil vsaj za en dan, dobil pa sem vročico drugačne vrste. Sulčjo.

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

Potezanka iz lesketajočega se šenila*

Še nekaj časa je ostalo do začetka nove muharske sezone. Ostanek zimskega obdobja lahko izkoristimo za pregled škatlic z muhami ter pripravo in dopolnitev s katero novo ali izboljšano izvedbo naših vezalskih umetnin.

Na začetku sezone, preden se začne tati sneg, ko vodostaj še ni previsok, je voda lahko nekoliko 'obarvana'. To so odlične razmere, da na priljubljene reki poskusimo srečo z obteženimi posnetki ličink ali s potezankami.

Ob koncu zime so ribe oslajljene zaradi zimske 'diete' in varčujejo z energijo tako, da se prehranjujejo blizu dna. Tedaj bo postrv raje prišla na veliko muho kot na majhno, saj se za veliko splača porabiti nekaj energije. Vsaj v tem obdobju imajo potezanke prednost pred obteženimi posnetki ličink. Potezanke so majhne ribice, ki so čista beljakovina – primerna nagrada za vsak napor lačne plenilke.

Telo te potezanke izdelamo iz dveh niti šenila, ki je izredno mehak material in se je kot primeren izkazal pri številnih potezankah, ki sva jih izdelala za muharjenje v mnogih evropskih rekah. Material omogoča lahkotno gibanje potezanke v vodi in spominja na plavanje prave ribice. Čim mehkejša so fibre (tudi sam uporabljam material, kakršen je lesketajoči se šenil v zadnjem delu izdelka), tem bolj bo gibanje potezanke v vodi izrazitejše, kar poveča privlačnost in lovnost posnetka.

Takšen način vezanja vezalca omogoča, da sam odloča o dolžini telesa potezanke; lahko jo prilagodi z uporabljenjo dolžino kevlarja in šenila.

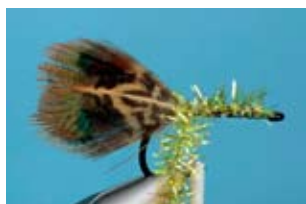
Majhne ribice imajo poleg mimikrije še eno zaščito pred plenilci, tudi plenilskimi ribami – to je združevanje v jate. Značilne srebrno lesketajoče se boki njihovih teles z lahkoto posnemamo z uporabo sintetičnih vlaken.

Uporaba para trnkov povečava odstotek zapenjanja rib. Veliko večji odstotek dosežemo takrat, ko riba zgrabi potezanko od zadaj. Če v repnem delu ni trnka, riba velikokrat le potegne za zadnji del posnetka.

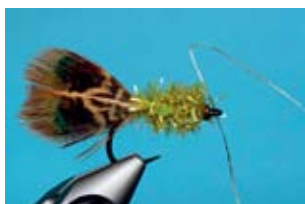
Velike postrvi, sulci, ščuke in sploh velike plenilke ogromen del svojega jedilnika zagotavljajo s plenjenjem

ribjih mladice. Različne vrste ribjega podmladka je mogoče prikazati z različnimi barvnimi kombinacijami za izdelavo telesa potezanke; svetlejše s srebrnima bokoma in olivnim gornjim delom posnemajo majhnega lipana ali klena, olivno zelene s temnimi pokončnimi progami majhnega ostriža, kremasto zlata boka posnemata mre-

**mehka, dlakasta preja, navadno iz bombažnih vlaken*

Faza 1

Faza 2

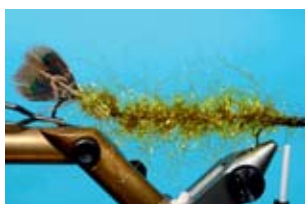
Faza 3

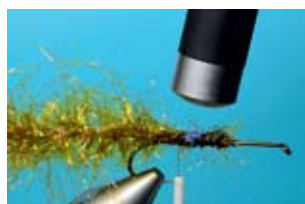
Faza 4

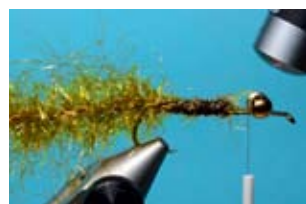
Faza 5

Faza 6

Faza 7

Faza 8

Faza 9

Faza 10

Faza 11

Faza 12

Faza 13

Faza 14

Faza 15

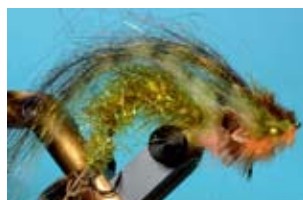
Faza 16

Faza 17

Faza 18

Faza 19

Faza 20

Uporabljeni material:

- trnek: *spredaj*: TMC 5263 #2–4, *zadaj*: TMC 600SP ali TMC 800S #2–4 z ravnim obročkom, medsebojno povezana z nitjo iz kevlarja,
- vezna nit: 6/0,
- rep: par peres s fazanega telesa,
- telo: lesketajoči se »kaktus« šenil, umetno krzno za igrače (doll hair, angel hair, furabou)
- oči: medeninasta osnova, na katero so nalepljene silikonske oči, prevlečene z epoksijevo smolo,
- prednji plavuti: fazanovo hrbtno pero,
- glava: vsukana in obstrižena vlakna 'doll hair'.

Izdelava:

Faza 1: Na kratek trnek za rep privežemo dve simetrični peresi s fazanega telesa in navežemo »kaktus« šenil.

Faza 2: Z ovoji šenila izpolnimo telo trnka, ga pritrdimo in skozi obroček potegnemo nit iz kevlarja tako, da lahko naknadno določimo njegovo dolžino.

Faza 3: Drugi način je, da že na začetku določimo dolžino potezanke. To naredimo tako, da skozi obroček potegnemo dvojno nit kevlarja, nato pa jo pritrdimo na prednji trnek z nekaj ovoji vezalne niti. Konca kevlarjeve niti obrnemo nazaj, čeznjo naredimo še nekaj ovojev z vezno nitjo, nato pa navezo utrdimo s kapljico sekundnega lepila.

Faza 4: Na prednji trnek navežemo dve vrsti šenila – s kratkimi in dolgimi fibrami. Tako dobimo dolgo in konično telo, ki je tanko ob zadnjem trnku in debelejšje pri glavi izdelka.

Faza 5: Kevlar in oba šenila vsukamo skupaj. Repni trnek pridržimo na polovici dolžine šenila. *Pokonci postavljena igla prikazuje sredino šenila.*

Faza 6: Po sukanju se oba šenila prepleteta med seboj (zvijeta kot vrv) in tako oblikujeta telo potezanke.

Faza 7: Na prednji trnek navežemo še drugi prosti konec materiala za telo in vozle pritrdimo s super lepilom ali z UV-epoksijem.

Faza 8: S križnimi ovoji pritrdimo osnovo za oči in ovoje pritrdimo z UV-epoksijem.

Faza 9: Privežemo trak krzna za igrače (doll hair), širine pribl. 8 mm. Trak ovijemo do oči in pritrdimo.

Faza 10: Po gornji strani bodoče potezanke potegnemo daljši snopič vlaken, ki bodo predstavljale hrbtne del izdelka.

Faza 11: Spodnji snop vlaken ostrižemo; ta del posnema trebuh potezanke.

Faza 12: Od zgoraj prek belega snopiča dolgih vlaken privežemo snopič temnejših lesketajočih se vlaken 'angel hair'.

Faza 13: Na telo narišemo proge z vodoodpornim flomastrom; najprej svetlejšje barve, npr. olivne.

Faza 14: Temnejše proge, rjave ali črne, narišemo med svetlimi.

Faza 15: Za prsni plavuti navežemo par fazanovih peres.

Faza 16: Za prsnima plavutma na vsaki strani navežemo snopič oranžnega kosminja (ice dubbing).

Faza 17: V zanko iz vezne niti vstavimo vlakna (lahko iz umetnega krzna za igrače (doll hair)).

Faza 18: Navijemo pripravljeno kosminje in oblikujemo glavo ribice.

Faza 19: Z ostrimi škarjami dokončno oblikujemo glavo in jo pobarvamo z vodoodpornim flomastrom.

Faza 20: Z UV-epoksijem na medeninasto osnovo pritrdimo silikonske oči, ki dajo izdelku bolj realističen videz.

no in skoraj vse majhne ribice, ki so potencialna hrana velikih plenilk. Za uspešnost takih posnetkov sta pomembna podrobnost poleg silhuete

tudi očesi. Posnetek naj ne bo manjši od 10 cm, optimalna dolžina pa je od 12 do 18 cm.

Besedilo, fotografije in posnetki muh:
Nadica in Igor Stančev
danicamk@t-home.mk
Prevedel: Marko Koračin

Izbira prave lokacije in mikrolokacije

Za uspešen ribolov mora sovpasti veliko stvari. Ribiči na nekatere lahko vplivamo, na nekatere pa prav nič. Na vreme in luno npr. ne moremo vplivati, prav tako ne na srečo, ki jo ribiči vedno potrebujemo. Sami pa si lahko izberemo ribolovno mesto, vabe in hrano, sisteme, lokacije in mikro-

30 x 30 m, kot mikrolokacijo pa območje, veliko približno 2 x 2 m. Seveda se le-te spreminjajo glede na velikost jezera in njegovo strukturo. Predvsem ko gre za velika jezera, je lahko lokacija nekajkrat večja od omenjenih razsežnosti, medtem ko pri mikrolokaciji za nekako največ 5 x 5 m.

plitviješe dele jezera, kajti tod se bodo krapji drstili, hkrati pa se v plitvih delih jezera voda ogreje najhitreje, zato se tod najprej začnejo pojavljati večje količine krapove naravne hrane. Krapji po mrzli zimi potrebujejo toploto in tudi naravno hrano, zato bodo zagotovo nekje v bližini. Veliko pozornosti moramo

Takšna je označena mikrolokacija.

Ko smo vse naredili po svojih najboljših močeh, lahko samo še čakamo.

lokacije za ribolov in seveda taktiko ribolova. Zelo pomembno je, da vse, na kar ribiči lahko vplivamo, naredimo po naših najboljših močeh. Če smo storili vse, kot smo si zamislili, nam preostane samo še čakanje na prijem. Glede na to, da je zelo pomembno, kako in kakšno lokacijo ter mikrolokacijo izberemo, bom v nadaljevanju napisal nekaj nasvetov, da bi bili pri tem v prihodnosti še uspešnejši.

Razlika med lokacijo in mikrolokacijo

Lokacija pomeni območje, ki si ga izberemo za ribolov, mikrolokacija pa majhno območje znotraj izbrane lokacije, kjer bomo nastavili naš sistem. Drugače povedano: kot lokacija lahko štejemo območje, veliko

Kako poiskati pravo lokacijo

Pri iskanju lokacije je pomembno, kaj že vemo o izbranem jezeru. Zelo pomembno je, da pred začetkom ribolova poznamo glavne značilnosti jezera in zberemo čim več informacij od lokalnih ribičev oziroma ljudi, ki ga dobro poznajo. To nam bo na samem začetku v veliko pomoč in počasi si bomo v glavi lahko začeli sestavljati okvirno podobo jezera, ki nas bo pripeljala do prave lokacije. Pri tem moram hkrati tudi opozoriti, da nikoli povsem ne zaupajte besedam tuje osebe, kajti vsi nimajo dobrega namena. Pri zbiranju informacij dajte vedno na prvo mesto globino jezera. Tako boste namreč že rešili velik del uganke in se v določenih obdobjih izognili nekaterim delom jezera. Če lovimo spomladi, je treba iskati

nameniti tudi smeri vetra. Najboljši je topel južni veter, ki zelo vpliva na gibanje krapov, ko meša vodo in ji spreminja temperaturo. V poletnih mesecih je glede na globino najtežje natančno določiti, kje so krapji. Lahko so praktično po celotnem jezeru in na prav vseh globinah, zato je po mojih izkušnjah najbolje izbrati povprečno globino jezera. V jesenskih in zimskih mesecih se krapji pomikajo proti najglobljim predelom. Tako jih v omenjenem delu leta najdemo nekje od povprečne globine pa do najgloblje točke v jezeru. Nekateri trdijo, da je pozimi treba izbrati prav najgloblji del jezera, vendar se je že večkrat pokazalo, da taki predeli niso vedno najboljše. Krapji so se namreč v njih resnično zadrževali, vendar se

Krap, 24,1 kg, ujet na mehkem dnu.

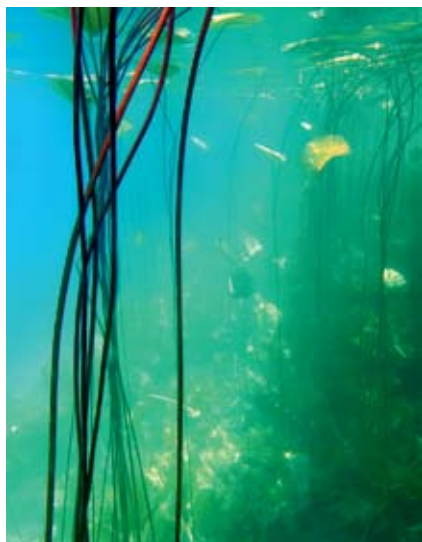
Svojega rekordnega krapa, 35,9 kg, sem ujet na mikrolokaciji, velikosti 1 x 1,5 m.

Na boilije Marine Halibut (Dynamite baits) sem s sistemom ACE odlično lovil v mulju.

V bližini štorov krapji najdejo predvsem rake.

Raj za krape

Odlična mikrolokacija na glinenem dnu

niso hranili. Zagotovo so zelo primerna tista mesta, kjer so ribiči vse leto največ lovili oz. je bila hrana krapom na voljo najdlje. Krapji si taka mesta zelo dobro zapomnijo in jih pridejo kasneje ponovno obiskat ter preverijo, če je morda na voljo kaj hrane.

Poleg globine je zelo pomembna struktura jezera. Pozorni morate biti na ovire v vodi in na rastlinje. Podrta drevesa in štorji v vodi ter s travo porasli deli so predeli, na katera morate biti

posebno pozorni, saj krapom nudijo zavetje in prostor za počitek. Hkrati so to tudi mesta, bogata z naravno hrano. Tako imajo krapji tod resnično vse, kar potrebujejo. Niso pa ta območja vedno najboljše za ribolov. Zavedati se morate, da morda krapji tod najdejo zgolj primeren kraj za počitek. Na enem od jezer v Franciji sem namreč doživel, da so se krapji zbirali in pogosto zadrževali pod velikim drevesom, ki je viselo nad vodo. Številni ribiči so tam nastavljali

svoje sisteme, vendar prav nihče ni uspel ujeti krapa. Hrana jim je dobesedno stala pred usti, ampak jesti niso hoteli. Drevo jim je namreč služilo zgolj za počitek in senco, hkrati pa so se tam počutili varno.

Kot tretjo stvar naj omenim otoke, previse in platoje, ki krapom ustvarjajo poti, po katerih se gibajo v jezeru. Hkrati se na takih območjih globina navadno zelo hitro spreminja in krapji se tod počutijo zelo domače. Prav tako se tod vodni tokovi srečujejo in mešajo med seboj, kar pomeni odlične razmere za uspevanje njihove naravne hrane.

Izbira prave mikrolokacije

Pri svojih ribolovih veliko pozornosti namenjam iskanju ustrezne mikrolokacije. Menim, da je le-ta vedno pomembnejša. Krapji so namreč v zadnjih letih pod vedno večjim pritiskom in se izogibajo območij, kjer so že doživeli slabe izkušnje. Tako se moramo še bolj potruditi in poiskati pravo mikrolokacijo, da jih uspemo »pretentati.«

Dobro mikrolokacijo je zelo težko določiti oziroma jo točno opredeliti. Poznamo namreč zelo različna jezera, kjer se tudi prava mikrolokacija spreminja. Nekaj splošnih napotkov pa velja za vsa jezera. Ko ste izbrali dobro lokacijo, vam preostane še, da znotraj

Takšna mesta imajo krapji najraje.

Čisto mesto v travi in natančno nastavljen sistem; treba je še nahraniti.

nje izberete majhno območje, kjer boste nastavili sistem za ribolov. Najlažje ga je najti s pomočjo čolna oziroma še lažje je s potapljanjem. Veliko težje ga je najti s pomočjo označevalne (marker) palice z obale. Pri uporabi čolna sta v dodatno pomoč sonar in karbonska palica za pregled dna (prodding stick). Z njima lahko najdete mikrolokacijo, veliko zgolj 1 x 1 m. To je zelo pomembno predvsem takrat, kadar lovite v travi. Prepričati se namreč morate, da ste resnično našli območje oziroma luknjo v travi, ki je popolnoma čista. V primeru, da je dno jezera zelo enolično, je lahko majhna mikrolokacija z drugačnim dnom za-detek v polno.

Poznamo splošno dejstvo, da je za krapolov treba poiskati trdo podlago. To je sicer res, vendar je krapolov lahko enako uspešen tudi na mehkejši podlagi. Sam sem kar nekaj svojih kapitalnih primerkov ujel na mestu s 5 do 15 cm debelim muljem. Ribolov v mulju svetujem predvsem takrat, kadar krapji niso aktivni oziroma na trdi podlagi niste uspeli ujeti ničesar. Pozorni morate biti, da mulj ne smrdi in da na njem ne leži staro trohnelo listje. Če sta na dnu listje in odmrta trava, je to znamenje, da se tod v zadnjem času krapji zagotovo niso hranili, saj bi bilo sicer dno čisto. Biti morate tudi zelo pozorni, da plast mulja ni predebela, saj bo v takem primeru svinec s seboj v mulj potegnil tudi vabo. Prav tako se krapji izogibajo debelejšim plastem mulja, saj to pomeni, da se tod že dlje nabira jezerska nesnaga, kot so odpadlo listje, odmrle rastline in iztrebki. Debelejše plasti mulja lahko pričakujete predvsem v najglobljih predelih jezera in posameznih jezerskih luknjah.

Navedel bi še dva razloga, zakaj sploh loviti v mulju. Kot sem že omenil, je »pravi« mulj debel od 5 do 15 cm. Prvi razlog je, da je »pravi« mulj zelo težko najti, zato na takih mikrolokacijah lovi zelo malo ribičev. Krapji tod zelo redko najdejo hrano ribičev, zato so tudi manj pozorni na nevarnost. Drugi razlog je

Pri ribolovu na velikih jezerih je dobra lokacija ključ do uspeha.

povsem naraven, saj v mulju najdejo obilico svoje naravne hrane, predvsem zelo znani *blood worm* (ličinke trzač). Kadar na trdem dnu dlje ni prijema, lahko sklepamo, da krapji morda bolj iščejo svojo naravno hrano. V takem primeru se moramo prilagoditi situaciji in loviti v mulju, kar bo povečalo možnosti za uspeh.

Ko govorimo o ribolovu na trdem dnu, imamo spet več možnosti. »Trdo dno« pri ribolovu delim na tri dele: ribolov na kamnitem, peščenem ali glinenem dnu. Zame osebno je peščeno dno najboljše za ribolov. To pomeni, da je dno prekrito z drobnim peskom. Krapji navadno na takem dnu najlažje najdejo našo hrano. Podobno je z glinenim dnom, vendar ga je na nekaterih jezerih zelo težko najti. Pogosto je namreč resnično zelo majhno območje. Glineno dno ima še eno prednost: v večini primerov je povsem čisto, saj na njem po navadi ne raste veliko rastlinja. Ribolova na kamnitem dnu se največkrat izogibam, razen v primerih, ko lovim na peskokopih, kjer je kamnito dno praktično povsod v jezeru. Tod so se krapji navajeni prehranjevati na njem.

Tako dno je dodatna težava za naš trnek, ki se na kamnih hitro uniči.

Zelo dobra je lahko meja med trdim in mehkim dnom. Treba pa je najti prehod in sistem postaviti tja. Kombinacija peska in mulja je zelo dobra, ko lovimo v jezerih z obilico krapov. Manjši so namreč veliko manj previdni kot veliki in se bodo brez obotavljanja lotili hranjenja na trdi podlagi, medtem ko se bodo večji primerki prišli hraniti za njimi in začeli jesti z robov krmišč na prehodu med trdim in mehkim dnom. Tako bomo namreč ločili majhne od velikih krapov. Seveda moramo biti pozorni, da bomo hrano razporedili po trdi podlagi in tudi po mehki.

Zaljuček

Upam, da sem uspel dati kakšen nov nasvet oziroma odgovor na katero od vprašanj, ki so se vam postavljala pri ribolovu. Kljub vsemu sem trdno prepričan, da boste poleg izbire prave lokacije in mikrolokacije za uspeh potrebovali tudi nekaj ribiške sreče. Dober prijem!

Krištof Cuderman,
Dynamite Baits team

Kostanjeve pomladi

Naslednjo zgodbo mi je žarečih oči pripovedoval upokojeni duhovnik Edmondo, s katerim sva se prek Agnes, prijateljice španskega rodu, spoznala v Monaku pred slabim desetletjem. Tam je opravljal delo preprostega kaplana, tako se je sam izrazil, v katedrali, v katero še vedno zahaja monaška visoka družba. Ker mu je podjetje, za katerega sem nekoč delal, dobavljalo posebne elektronske sveče, sva se tudi večkrat srečala. Ko je izvedel, da sem iz Slovenije, povrhu pa še ribič, me je nekega soparnega pomladanskega popoldneva povabil na svojo teraso v hiši ob aveniji Svetega Martina, me posedel na fotelj, s katerega se je širil pogled na globoko modro morje v marini Fontvieille, in resno govoril. Dobri dve uri je pripovedoval, pri čemer se ni javil niti na telefon, ki je zvonil trikrat. Ustavil se je le toliko, da nama je dotočil mrzel jasminov čaj, in nekajkrat med pripovedovanjem, ko je s kretnjo preveril, če mu sledim. V odlični angleščini, ki se jo je verjetno naučil iz časnikov, je z raskavim glasom opisoval dogodke iz preteklosti ...

Franz Xaver mu je bilo ime, no, v resnici je imel ime še precej daljše, po očetu, dedku in pradedku ter vseh drugih zaslužnih, ki so ustvarjali tok njegove zgodovine. Vsi so ga klicali Andrej, kakor je pisalo v rojstnem listu na tretjem mestu z leve, če si prebral (ali znal prebrati) njegovo dolgo ime. Andrej je vsako jutro vstal že ob šestih in imel je srečo, da se je zbudil v topli sobi, saj je služinčad že dobro uro prej s kurjenjem ogrela bivalne prostore, na mehki odeji, podloženi z izbranimi kunčjimi kožami. Tako se je šestnajstletni fant, bodoči dedek slavnega pivovarja z Jame, vsako jutro prebudil v veliki hiši v Šiški pod Rožnikom, prav tam, kjer zdaj stoji poslopje bolnišnice. V šolo je hodil k uršulinkam v Ljubljano, vsak dan zjutraj točno ob pol sedmih, čez teden s kočijo tete Margarete, ob sobotah in nedeljah pa s svojim konjem. Do trinajstega leta je živel ob Sori, kjer je z žimo lovil podusti in postrvi, kar je pač prijel, ter si tako krajšal proste dni. Šolali so ga strogi menihi v Goričanah, kjer je spoznal bogastvo knjig. Navdušeno je bral naravoslovje, privlačila ga je ribiška literatura. Spremljal je Izaaka Waltona in njegove sodobnike, ki so pisali o ribolovu in krepstih, povezanih z njim. Pogosto je bral iz stare knjige, ki so ji zaradi obrabljenosti že odpadale mehko zvezane platnice. Iz nje je črpal modrosti nekega angleškega avtorja, ki se je predstavljал pod imenom dama Julijana.

Ko je bil dovolj star, da bi se lotil študija filozofije, mu je oče izprosil (in pošteno preplačal) dragoceno mesto v Schellenburgovem samostanu v Ljubljani. Med odmori je hodil k Ljubljani, kjer je prebiral knjige, ali pa se je valjal po travi s pobalini nižjega stanu.

Ko je šel od dnevene maše v družinski kapeli na sprehod čez zdajšnji park Zvezda, je pot nadaljeval čez brv, ki je vodila čez Ljubljano, blizu zdajšnjega Tromostovja. Takrat reka ni bila ujeta v

betonske in kamnite pregrade, temveč je prosto tekla med hišami. Nekatere izmed njih so bile že zidane, prave palače, druge pa so bile lesene in pod temelji podprte z debelimi lesenimi hlodi, ki so segali vse do reke. Z njih so nemalokrat viseli debeli črvi, ki so padali v Ljubljano. Zlate postrvi in kilogramski lipani so jih, nemočne, požirali kot za stavo. Tamkajšnji ribiči so najraje lovili nanje in ribe so prijemale, da je bilo veselje. Poleg črvov so za vabe uporabljali tudi žive ribe, najraje tolste zelenike, ki so plavale v velikem številu tam, kjer je v vodo poletela vsebina nočne posode, in zelene žabe. Slednje so bile pravnje za lov zobatih ščuk, ki jih je bilo na širokem ovinku pod gradom v izobilju.

Ker nobena od omenjenih vab za Andreja ni bila zanimiva, saj je bil ribolov z njimi preveč preprost, je razmišljal po svoje. Najraje je lovil na kruh, še raje pa je z njim ribe le privabljal. Pri bližnjem peku je vedno kupil pol cesarskega hlebčka iz dobre in drage pšenične bele moke ter ga drobil v vodo. Drobtinice so jemale debele platnice, kleni, urne potočnice in manjši sulci. Večji primerki so mirno lebdeli prvi dni in jih drobna rija, ki jih je v vodo metal Andrej, niso zanimala. V tistih časih je bila voda v Ljubljani bistra, globoka pa le kak meter in pol. Dno je bilo iz trde ilovice in peska, iz njega so sem in tja poganjale dolge nitke široke podvodne trave. Med njimi so povsod, ampak res povsod, kamor si pogledal, plavale drobne zelenike in srebrne rdečeočke, sivi lipani z rdečimi plavutmi pa so se sem in tja dvignili h gladini in napravili eleganten kolobar. Kakšno ribje bogastvo! Kako si ne bi človek, posebno še ljubitelj narave, kakršen je bil Andrej, želel poglobiti spoznanje vsega tega raja!

Ob ponedeljkih je po kosilu opazal, da nekateri ribiči zakupniki in tudi drugi, ki jih zaradi robatega videza in nemarnega obnašanja ni poznal, kar z vilami

nabadajo sulce, težke najmanj sedem ali osem kilogramov. Včasih so v slabi uri nabodli tudi deset ali več velikih sulcev, ki so neobgljeno ležali na travi. Njihova telesa so trzala na soncu in ose so jim grizle plavuti, nekoč polne življenja. Še nekaj časa je na mestu v reki, kjer so počivali, zijala luknja in Ljubljana je bila krvavo obarvana. Početje se mu je gnusilo, zato je sklenil ukrepati.

Izmed vseh širokoustnežev je izstopal plečati Hervard, razpihovelec ognja v kovačiji. O krvavo pridobljenih ribah, zlasti še velikih sulcih, se je rad pohvalil zlasti takrat, ko je popil vsaj nekaj kozarcev štajerske bele kislice. To pa je počel na zelo grd način, saj je vmes grdo robantil čez oblast, pa tudi prijatelje, med gobeždanjem pa je tako pljuval, da je bilo okoli vse mokro.

Neke deževne majske sobote, ko ni bilo Andreju ničesar pametnega početi, je osedlal konja in se v lahnem drncu odpravil v Ljubljano. Jezdil je čez polje do prvih hiš in mimo deželnega gledališča v ozko ulico, kjer je bila zakotna pivnica. Konja je prepustil slugi, otresel mokre lase in v visokih usnjenih jahalnih škornjih zakorakal v temno notranjost. Pivnica je bila polna, ob mizah so sedeli neobriti moški, pili vino in se sklanjali nad posode, iz katerih se je kadilo. Vonj po ocvirkah in kislem zelju ga je zbodel v nos. Usedel se je za edino prazno mizo na desni strani, položil usnjene rokavice na mizo in naročil kozarec rdečega. Hervarda je opazil ob točilnem pulu, obkroženega s pijanimi pajdaši. Zraven je, naslonjena na komolec, kinkala mlada Anika iz hiše dvomljivega slovesa, ki je stala poleg Ljubljane in iz katere je bilo nemalokrat slišati vzklike poželenja. Na ves glas je razglašal in krakal, koliko velikih sulcev je tisti teden nasadil s svojimi vilami. Pri tem je škilil proti Aniki, ki se mu je koketno nasmihala skozi rumene zobe.

Andrej je poklical krčmarja in se za

vsega tri srebrnike dogovoril, da v vinski vrč natoči jabolčni kis in ga z Andrejevimi pozdravi odnese Hervardu. On je to zares storil in pijano omizje se je pijače razveselilo z glasnimi vzkliki in prešernimi pogledi. Hervard je natočil prvo kupico, jo dvignil in nazdravil mlademu gospodu v pozdrav in zahvalo. Lepo količino ostrega kisa je na dušek izpil in s spačenim obrazom padel na tla. Andrej je izkoristil priložnost in skočil do njega ter kričal nanj, ki se je v bolečinah zvijal na tleh: »To je za vse sulce, ki si jih po krivem zaklal, in tisti, ki leži zunaj na trgu in mu podgane grizejo glavo, je bil zadnji, ki si ga ugonobil!« Pivski prijatelji so se krohotali in Hervard ga je gledal izpod čela, obračunati pa si z njim ni upal, saj mu je Anika šepnila, da je Jamov. Le sikal je skozi škrbine in znova bruhal rumeno vsebino želodca na lesena tla, da se je obrnilo še drugim in v pivnici je nastal vsesplošni kraval. Andrej je tlesknil s peto ob tla in z visoko dvignjeno glavo odkorakal ven. Slugi je navrgel še krajcar in odjezdil v krčmo v Krakovem na kozarec vina, nato pa je obsedel pod napuščem in gledal v Ljubljano. Dež je zvalil velike platnice k površini reke, s plavutmi so se nemirno dotikale gladine. Med srkanjem opojnega vina se je spraševal, če ni to nemara znamenje njihove želje, da bi odkrile, kaj je na drugi strani. Tudi njega je zanimalo, kakšne uganke nosi skrivnostna reka.

Sledilo je toplo obdobje sončnega pomladanskega vremena in s krivolovci je bil nekaj časa mir. Liste so pogrnale še zadnja drevesa na Rožniku in grajski hrib se je odel v očem prijetno svetlo zeleno barvo. Andrej je vedno pogosteje posedal na bregu tihe barjanske lepote in vanjo metal kruh. Ob nizkem vodostaju je lahko v vodi prepoznal vsak kamenček. V vročih popoldnevih ribe niso bile aktivne, zjutraj in zvečer pa je reka, kljub mestnem vrvežu naokoli, oživila. Z dolgo palico in tanko povoščeno žimo, ki jo je takrat imel le malokdo, je lovil platnice, postrvi, lipane in podusti. Vse na bel kruh! Lovil je tudi na skorjico, ki je plavala na gladini in ribe so jo hlastno jemale. Nekoč se je domislil, da bi skorjico nadomestil z nečim, kar je podobne barve in oblike, a bolj obstojno, da mu vabe ne bi bilo treba stalno menjati. Poskusil je z belim papirjem, a se je hitro zmehčal, saj v vodi ni bil obstojen.

Večkrat je opazoval Ljubljano in prehranjevalne navade velikih plenilk. To je najraje počel v senci velikih kostanjev, tik pred začetkom mestnega središča, kjer je reka napravila velik levi ovinek in se je zajedala v breg. Brežino so varovale le korenine starodavnih dreves, ki so na bližnji travnik metala gosto senco. Med njihovimi koreninami

so se v vodi vedno skrivale postrvi, v globini pri dnu pa so ždeli sulci in ščuke. Osupel je opazoval, kako jata manjših sulcev skupaj pleni drobne zelenike in kako velike ščuke lovijo, posebno še zvečer. Nekega majskega večera je spet ždel pod kostanji in gledal v vodo. Ko je že hotel oditi, je na korenini zagledal miš, ki se je obotavljajoče kobacala v vodo. Ko je končno splavala, jo je tok nosil navzdol, ona pa je uporabila vse svoje moči, da bi z nožicami spet dosegla kopno. Zaman! Od nekod se je vzela srednje velika riba, kakih 70 cm ji je

pod podvodnega rastlinja priklatil velik sulec in Miha je palico pospravil, ker ni bila primerna za lov takšnih velikanov. Andrej je vztrajal in kmalu se je pripetilo, o čemer je sanjal. Ko je kruh zamenjal s svojo kosmato vabo in jo je vodil v najmočnejši tok ter mimo podvodnega rastlinja, je izpod potopljenega štora šinila temna senca in nekaj je močno udarilo po njegovi palici. Vzkliknil je in zategnil, Miha pa je od vznemirjenja zakrilil z rokama. Velik sulec je z vso težo obvisel na vrvi. Začel je stresati z glavo in Andrej je pazil, da je nadziral

Ljubljana pri dvorcu Fužine na sliki Franza Kurza – konec 17. stoletja. (Vir: Wikipedia – prosta enciklopedija)

prisodil Andrej, morda je bil to sulec ali pa ščuka. Hlastnila je po gladini, voda je začofotala in miška je hipoma izginila v lačnem gobcu. Takrat mu je postalo jasno, da se ribiči lova sulcev in ščuk lotevajo na napačen način, da jih lovijo na vabe, ki se ne premikajo. V resnici bi morali vabe premikati in tako oponašati živ plen, ki gre tem velikim ribam najbolj v slast! Še isti dan je v domači ropotarnici iz starega lestenca in cerkvene sedežne podloge iz zajčje kože oblikoval okorno vabo, ki ga je spominjala na večjo miš. Preizkusil jo je v bližnjem ribniku in ugotovil, da je prelahka. Na osnovno žico je zato namestil omot iz bakra in vaba je hitro potonila. Na sredino in zadnji del vabe je namestil še dva velika ostrca in vaba je bila pripravljena za preizkus.

Nekega popoldneva, ko je lovil na kruh blizu brvi, ki je vodila do stolne cerkve, mu je družbo delal kočijaž Miha. Tistikrat sta najpogosteje ujela platnice, ki so tehtale med dvema in tremi kilogrami, sem in tja tudi kakšno polkilogramsko potočno postrv. Pozno popoldne pa se je od nekod v jato rib iz-

nastalo situacijo. Hitro ga je dvignil h gladini, a brez zapletov ni šlo. Obilna riba je krenila s tokom navzdol in se poskušala znebiti tujka v njenih ustih. Andrej je tekel za njo po bregu in ga le stežka utrudil. Privlekel ga je do sebe, kjer ga je Miha prijel za škрге in dvignil na kopno. Iz žepa je vzel šiviljski meter in ko sta ga odvila ob ribi, sta od napetosti zadrževala dih. 108 centimetrov! Kako bodo debelo pogledali, ko bodo videli, da je prijel na kup bakra in ostankov krzna ... Skupaj sta ga odnesla do peka, ribiška zabava pa se je nadaljevala v Šiški, kjer je služinčad spekla kotlete, sulčjo glavo pa so nabili nad vhodna vrata v kuhinjo.

Prav nenavadno je včasih, kako zgodbe o slovenskih ribičih in domačih revirjih zakrožijo po svetu. Tako se je zgodilo, da je zgodba o mlademu sulčarju iz ljubljanske Šiške, ki bi sicer ostala pozabljena, zopet prišla nazaj domov.

Kaj pa se je zgodilo z drugimi junaki naše pripovedi? Hervard, glavni krivolovec, je klavrno končal svoje življenje. Zaradi neporavnanih računov pri naku-

pu velike vinske kleti na Goriškem ga je zabodel svak, in to z istimi vilami, s katerimi je Harvard vsa leta brezbržno nabadal majhne in velike sulce v Ljubljani. Ker ni bil poročen, so njegovo truplo zagrebli pivski bratci v neoznačen grob ob poti na grad in menda še zdaj na tistem mestu raste najgostejši živo rdeči šipek z ostrimi trni. S Harvardovo smrtjo je organiziran krivolov ob Ljubljani za nekaj let prenehal, nato pa se je pojavila nova bratovščina in nečednosti ni bilo konca.

Andrej je svoje kosmate vabe uporabljal še nekaj let, dokler ni odšel na tuje in o njegovem ribištvu ne vemo veliko. Ljubljanski ribiči ga dolgo niso posnemali, saj za vezanje kosmatih vab niso imeli volje in sredstev. Le debeli Miha, dobrovoljni kočijaž, je poskušal. Na kovano bakreno ploščico, ki mu jo je kar tako izdelal kovaški vajenec, je z usnjenimi trakovi zavezal polhovo dlako, na zadnji del vabe pa nataknil tri enojčke, ki jih je poprej dal spojit, da so tvorili obliko sidra. S tako vabo je v Ljubljani vsako leto ujel vsaj trideset sulcev in nobeden od njih ni meril manj kot 90 cm.

»Toda dosti o tem. Slednja zgodba nima osnove, da bi ji verjeli, o njej ne obstajajo resni dokazi,« se je kot iz sna zdramil upokojeni Edmondo in si s tresočo desnico pogladil lase. Med pripovedovanjem je bil nenavadno miren, misli so mu zatavale nekam daleč stran in za očali z debelimi lečami se mu je v očeh bleščalo sinje Sredozemsko morje. Ker nisem želel pokvariti trenutka, sem se mu le nasmehnil, a zvedavost mi ni dala miru. Tvegati sem morebitno slabo

voljo in ga previdno vprašal, kakšno povezavo imajo kostanji z Ljubljano, debelimi sulci in kosmatimi vabami. Pogledal me je naravnost v oči, mi z iztegnjenim kazalcem, obrnjenim proti nebu, pomenljivo zažugal čez masivno pisalno mizo in skorajda izbruhnil: »Pod kostanji ob Ljubljani se take zgodbe še vedno rojevajo!«

Njegova neposrednost me je osupnila, a, iskreno, odgovor ni potešil moje radovednosti. Vstal je in vljudno sva se poslovila. Zahvalil sem se mu za zgodbo in jasminov čaj, on pa me je s

prisrčnim nasmehom povabil na avgustovsko Marijino procesijo v Canneto. Ker sem takrat lovil s prijatelji, sem na njegovo povabilo pozabil in sram me je bilo. Videla se nisva nikoli več. Žlahtnost Andrejeve zgodbe in kostanjevih pomladi pa bo za vedno vtakna v moje spomine in spomine mojih prijateljev. Le tisto o rojevanju novih zgodb mi od tedaj ne da miru. Morda bom nekoč razumel, morda, ko bom v Edmondovih letih in bom brezciljno strmел v sinje morje ...

Jure Ušeničnik

Izdelava umetnih muh in prodaja pripomočkov za muharjenje.

Servisiranje ribiške opreme, krpanje ribiških škornjev in menjava podplatov.

GSM: 040/225-516, e-naslov: ribistvo.mozina@gmail.com

● OBVESTILO

Ponudba RD Tržič za nakup zaroda in mladice potočne postrvi za leto 2015

Kategorija	Število/teža	Cena brez DDV	Cena z DDV
ZAROD, PRIMEREN ZA VLAGANJE	1000	30 EVROV	32,85 EVROV
HRANJEN ZAROD	1000	50 EVROV	54,75 EVROV
MLADICE 1+	KG	12 EVROV	13,14 EVROV

Mogoč je tudi nakup oplojenih iker potočne postrvi z očmi po konkurenčni ceni, ki je odvisna od količine naročila.

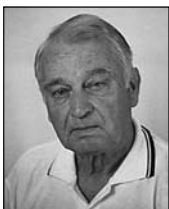
V primeru naročila vrednosti nad 1.000 evrov lahko zarod ali mladice po želji dostavimo na kraj vlaganja. Ribe si lahko po predhodnem dogovoru tudi ogledate v naši ribogojnici. Matična jata je pod nadzorom NVI in je boleznj prosta.

Za pojasnila smo vam na voljo na gsm 041/636-646.

● V SPOMIN

Anton Kelbl

(1929–2014)

Sredi lanskega novembra nas je pretresla novica, da je naše vrste po dolgotrajni zahrbtni boleznj za vedno zapustil naš dolgoletni član Anton Kelbl.

Tonč'k, kot smo ga klicali, je že v rani mladosti nakazal, da bo postal zavzet ribič. Odraščal je nedaleč stran od Save Bohinjke, ljubezen do narave in ribjega življa pa ga je povsem prevzela. Ker so bili tedaj še časi birokratskih ovir za vpis v RD Bled, je le čakal na pravi trenutek in ga tudi dočakal leta 1956, torej tri leta po njeni ustanovitvi. To so bila zelo pomembna leta: začetek delovanja RD, ko je bilo treba trdo prijeti za vsako

delo. Ampak to mu ni povzročalo ovir. Leto kasneje je opravil ribiški izpit, takratni njegovi prijatelji pa so takoj ugotovili, da so med svoje vrste sprejeli poštenega in marljivega človeka ter dobrega prijatelja. Vedno je pomagal pri vseh delih v RD Bled, predvsem v ribogojnici, kjer si dela brez njegove pomoči preprosto nismo predstavljali. Pomagal je tudi pri organizaciji in izvedbi drugih družinskih dogodkov, predvsem tekmovanj. Zelo rad pa je ribaril, predvsem Sava Bohinjka je bila njegov tihi kotiček ali raj, kamor je rad zahajal, saj mu je nudila zavetje, podporo, mir in spokojnost od čedalje bolj zahtevnih trendov v življenju.

Včasih ga je na ribolov premamilo tudi Blejsko jezero. Menjavale so se generacije, prišli so mlajši, ampak z vsemi je našel skupen jezik in vsi so ga spoštovali. Vsako leto smo ga z veseljem povabili na zaključek leta, kjer smo strnili minule

in sedanje dogodke in vedno se ga je z veseljem udeležil.

Za svoje delo je prejel števila priznanja:

- leta 1983 red za ribiške zasluge III. stopnje z listino,
- leta 1993 red za ribiške zasluge II. stopnje z listino,
- leta 2001 je postal častni član RD Bled,
- leta 2010 je prejel tudi red za ribiške zasluge I. stopnje z listino.

Ko ga zadnji dve leti nismo več videvali v naši družbi in za vodo, smo zaslutili, da je nekaj narobe. Prišla je žal njegova zadnja minuta; po skoraj šestdesetih letih delovanja v društvu ga je žal premagala zahrbtna bolezen.

Tone, ne bomo te pozabili; v naših srcih boš ostal za vedno.

RD Bled

IZ KUHARSKE BELEŽNICE GOJKA ŠKORIČA

Pečena riba z gobovo omako in polento z zelišči

Gojka Škoriča – Gojca smo v Ribiču že nekajkrat gostili in tudi predstavili. Glede na to, da je med ribiči vse težje najti take, ki radi primejo za kuhalnico in iz ulova pripravijo okusno jed, smo bili veseli Gojčeve privolitve, da bo v letošnjem letniku Ribiča bralcem predstavil vrsto različnih načinov priprave sladkovodnih rib. Priprava sladkovodnih rib je ena od njegovih priljubljenih področij, zato bodo njegove izkušnje in nasveti zanimivi za vse tiste ribiče, ki ujetе ribe tudi sami pripravljajo in radi jedo. To je tudi največje spoštovanje, ki ga lovec lahko izkaže svojemu plenu. Nič pa ni narobe, če gremo v ribarnico, kjer se počasi, a vendarle izboljšuje tudi ponudba sladkovodnih rib.

V tokratni številki predstavljamo dve ribji juhi. Prva je čista ribja juha, druga pa sodi v zvrst kremnih (ribjih) juh. Za pripravo lahko uporabimo različne vrste rib, od postrvi do klenov in preostalih. Gojca jo je tokrat pripravil iz potočnih zlatovčic.

Čista ribja juha

Za štiri osebe potrebujemo: 2 kg rib, 1 čebulo, 2 stroka česna, 1 manjši paradižnik, ½ limone, 2 dl suhega belega vina, sol, poper, lovorov list in olivno olje.

Jušno zelenjavo na hitro podušimo na olivnem olju, da se zmehča. Zalijemo z dvema litroma vode, dodamo sok ½ limone, 2 dl suhega belega vina in začimbe. Ko juha zavre, dodamo očiščeno ribo, osolimo in kuhamo še pol ure. Potem juho odcedimo in ribi odstranimo kosti, da dobimo čisto ribje meso.

Juho ponudimo s koščki mesa ali ribjimi cmočki, ki jih naredimo iz ribjega mesa.

Kremna ribja juha

Za osnovo vzamemo čisto ribjo juho. Najprej jo zavremo in zgostimo z masleno kroglico, ki jo naredimo tako, da skupaj pregnetemo maslo in belo moko. Dodamo malo sladke smetane za kuhanje, 1 dl belega suhega vina, nekaj kapljic limoninega soka, sesekljan peteršilj, solimo, popopravimo in dodamo očiščene koščke ribe. Vse skupaj dobro zmešamo s paličnim mešalnikom in juha je pripravljena.

V pečici pečena riba z belo ribjo omako in gobovo omako

Za pripravo bele ribje omake za štiri osebe potrebujemo: 4 dl ribje osnove – čiste ribje juhe, 6 dag masla, 4 dag moke, 2 dl sladke smetane za kuhanje ali creme fraiche in sol.

Kremna ribja juha

Gojko Škorič - Gojc

V pečici pečena riba z gobovo omako in polento z zelišči

Maslo stopimo, pomokamo, zalijemo z ribjo osnovo in prekuhamo, dodamo sladko smetano in dosolimo.

Za pripravo gobove omake za štiri osebe potrebujemo: 1 kg svežih ali zmrznjenih jurčkov, 2 čebuli (najboljša je ustrezná količina šalotke), 1 česen, nekaj vejic peteršilja, 1 dl olja, sol in poper.

Na razgretim olju prepraži-

mo čebulo in jo dušimo, da se zmehča. Dodamo narezane jurčke in jih dušimo 10 do 15 minut, nakar dodamo sesekljan česen. Dušimo še 5 do 6 minut, zalijemo z belo ribjo omako ter pustimo, da se kuha še 10 minut.

Za štiri osebe potrebujemo 2 kg rib. Dobro je, da so večje – da ena tehta vsaj 1 kg. Lahko so

to postrvi, sulec, smuč ali krap. Gojca je jed pripravil iz sulca.

Ribe najprej očistimo, dobro posušimo ter nato nasolimo. Gojca za soljenje vseh ribjih jedi uporablja posebno mešanico grobo mlete piranske soli in zmletih začimb, kot so: žajbelj, timijan, rožmarin in sivka. Pekač dobro premažemo z maslom, nato vanj damo ribe in jih prelijemo z malo olja. Pekač z ribami postavimo v poprej ogreto pečico. Pečemo pri temperaturi 180 °C približno 20 do 25 minut, odvisno od velikosti rib. Ko so ribe skoraj pečene, jih prelijemo z omako in pečemo še dobrih 10 minut. Zraven lahko postrežemo polento ali pire krompir. Gojca je pripravil zeliščno polento; v navadno koruzno polento je vmešal zmleto mešanico žajblja, timijana in rožmarina.

Ob jedi priporoča dobro sveže suho belo vino, najbolje sauvignon, rebulo ali sauvignonnasse (tokaj).

Poskusite po opisanem receptu jedi pripraviti tudi doma. Prepričali se boste, da so izvrstne.

Borut Jerše

A man in a boat holding a large fish. The background shows a lake and mountains.

A man wearing a cap and waders is sitting on rocks in a river, holding a large brown trout. The river is flowing rapidly in the background.

A man in a black shirt and cap is kneeling on a rocky riverbank, holding a large fish, possibly a salmon, by its tail. The fish is lying on the ground. In the background, there is a river and a forested area under a cloudy sky.

Priporočilo, kolikšne naj bi bile minimalne mere trofejnih rib, je bilo objavljeno v *Ribiču*, 4/2006, najdete pa ga tudi na spletni strani Ribiške zveze Slovenije: <http://www.ribiska-zveza.si/ribolov/pogosta-vprasanja>.

IZBERITE SI NAJUSPEŠNEJŠI DAN ZA RIBOLOV

NA OSNOVI HERSCLOVEGA VREMENSKEGA KLJUČA VAM SVETUJEMO NAJPRIMERNEJŠE DNI ZA USPEŠEN RIBOLOV:

[illegible]

LEGENDA: SALMONIDI ● DOBER ULOV ◐ SREDNJI ULOV ○ SLAB ULOV CIPRINIDI ▲ DOBER ULOV ▲ SREDNJI ULOV △ SLAB ULOV

Zimska skulptura (foto anja)